

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ ΠΟΥΤΙΝ

Εκμετάλλευση πάγων της Αρκτικής

Ενα τολμηρό εγχείρημα θα εφαρμόσει ο Πούτιν στην Αρκτική: εφόσον λιώσουν οι πάγοι στις βόρειες ακτές της Σιβηρίας, έχει σχεδιάσει να κατασκευαστεί εκεί ο πρώτος πλωτός πυρηνικός αντιδραστήρας του κόσμου. Θα ηλεκτροδοτεί σχέδια εκμετάλλευσης του ορυκτού πλούτου της περιφέρειας, όπως χρυσού, λίθιου, χαλκού, ψευδαργύρου και άλλων. **Σελ. 12**

ΦΩΚΙΩΝ ΚΑΡΑΒΙΑΣ

Καθίκον η ανάπτυξη για όλους

Οι τράπεζες, που είχαν χρηματοδοτήσει την κατανάλωση, πρέπει τώρα να χρηματοδοτήσουν τις επενδύσεις, να στηρίξουν ανάπτυξη, περιβαλλοντικά βιώσιμη και κοινωνικά ανοικτή σε όλους, υπογραμμίζει ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Eurobank Ελλάδας, Φωκίων Καραβίας. Τονίζει ότι η δημοσιονομική πειθαρχία πρέπει να είναι προτεραιότητα της Ελλάδας. **Σελ. 14**

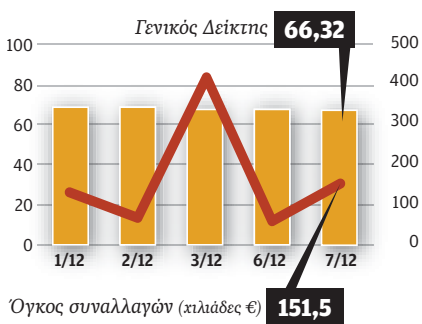

ΛΟΡΕΝΤΖΟ ΜΠΕΡΤΕΛΙ

Prada και από δεύτερο χέρι

Η αγορά μιας τσάντας Prada είναι για πολλούς άπιαστο όνειρο. Μπορεί ωστόσο να γίνει σύντομα πιο προσιτό, καθώς ο Λορέντζο Μπερτέλι δηλώνει πως το εμπόριο μεταχειρισμένων ρούχων και αξεσουάρ είναι μια τάση που σκοπεύει να αξιοποιηθεί. Η αγορά μεταχειρισμένων ρούχων αναμένεται να φθάσει σε μέγεθος τα 33 δισ. ευρώ το 2021. **Σελ. 12**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Το «κουβάρι» του μηχανισμού του Διοικητή

Ανευ αντικειμένου πλέον η δημιουργία του πλαισίου επίλυσης διαφορών μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών

Σε σταυρόλεξο για δυνατούς λύτες έχει μετατραπεί η διαδικασία δημιουργίας μηχανισμού επίλυσης διαφορών μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών, που θα έφερνε ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ενώπιον της Βουλής των Α-

ντιπροσώπων. Ο λόγος, για την «πλατφόρμα» που θα είχε τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει ένας δανειολήπτης ώστε να δοθεί λύση πάνω σε ένα παράπονο που θα είχε από μια τράπεζα όσον αφορά στο δάνειό του, κάτι που είχε ανακοινωθεί

πως δημιουργείται από το τέταρτο τρίμηνο του 2019. Τη Δευτέρα, στην Επιτροπή Οικονομικών κατά την παρουσίαση του Προϋπολογισμού του 2022 στη Βουλή, ο Διοικητής, προς έκπληξη αρκετών βουλευτών, δήλωσε πως η δημιουργία του

μηχανισμού πλέον είναι άνευ αντικειμένου, διότι στο μεσοδιάστημα έχουν προχωρήσει άλλες διαδικασίες. Συγκεκριμένα, πως η Βουλή ψήφισε νομοθεσία που δίνεται η δυνατότητα προσφυγής από δανειολήπτες με υποθήκη την πρώτη τους

κατοικία και την επαγγελματική στέγη αξίας μέχρι 350 χιλ. ευρώ στον Χρηματοοικονομικό Επιτροπο Παύλο Ιωάννου. Την ίδια ώρα, όμως, δηλώνει πως υπάρχει η δομή του μηχανισμού, απλώς είναι «παρκαρισμένος». **Σελ. 4**

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ

Η ηλεκτροκίνηση φέρνει απολύσεις

Τον κώδωνα του κινδύνου κρούουν οι εταιρείες προμηθειών εξαρτημάτων και προειδοποιούν ότι έως το 2035 θα υπάρξουν απώλειες 501.000 θέσεων εργασίας εξαιτίας της εσπευσμένης στροφής στην ηλεκτροκίνηση. Αντιθέτως, η PwC εκτιμά πως η ηλεκτροκίνηση και η παραγωγή εξαρτημάτων θα δημιουργήσουν 226.000 νέες θέσεις. **Σελ. 8**

ΕΛΛΑΔΑ

Το κλειδί για επένδυση 200 εκατ. από Amazon

Η πρόδοος της ελληνικής οικονομίας ήταν το «κλειδί» για να πεισθεί η Amazon Web Services να εγκαταστήσει στην Ελλάδα μία εκ των έντεκα «τοπικών ζωνών» που θα δημιουργήσει στην Ευρώπη, για να προσφέρει υπηρεσίες cloud υψλών ταχυτήτων. Αυτό τόνισε ο αντιπρόεδρος της AWS M. Punke στην παρουσίαση επένδυσης 200 εκατ. **Σελ. 18**

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΚΟΜΙΣΙΟΝ

Μισθωτοί να γίνουν οι διανομείς φαγητού

Αλλαγή των εργασιακών σχέσεων όσων απασχολούνται στη διανομή φαγητού μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, με τη μετατροπή τους από ελεύθερους επαγγελματίες σε μισθωτούς, εισάγει η Κομισιόν. Η εισήγηση προκάλεσε την αντίδραση των εταιρειών, καθώς συνεπάγεται αύξηση του μισθολογικού τους κόστους κατά 4,5 δισ. ευρώ ετησίως σε πανευρωπαϊκή βάση. **Σελ. 11**

Επενδύσεις πολλών δισ. για πυρηνική σύντηξη

Η νεοφυής εταιρεία πυρηνικής σύντηξης Commonwealth Fusion Systems ανακοίνωσε ότι αντίλησε 1,8 δισ. δολάρια από επενδυτές, ανάμεσα στους οποίους ο Μπιλ Γκέιτς, οι μεγαλοεπενδυτές Τζορτζ Σόρος και Τζον Ντορ, αλλά και οι επενδυτικές Tiger Global Management, Time Ventures και Emerson Collective. Η εταιρεία σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια που άντλησε για την ανέγερση και λειτουργία ενός συστήματος επίδειξης της τεχνολογίας της και για την κατασκευή ενός εμπορικού αντιδραστήρα πυρηνικής σύντηξης, που ευελπιστεί πως μπορεί να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 2030. Συνολικά έχει αντίλησει περισσότερα από 2 δισ. δολάρια. Στις αρχές Νοεμβρίου, άλλωστε, η Helion Energy, ανταγωνίστρια της Commonwealth, είχε ανακοινώσει ότι αντίλησε 500 εκατ. δολάρια από επενδυτές. Τα κεφάλαια που έχουν διοχετευτεί τελευταία οι επενδυτές σε εταιρείες του κλάδου προδίδουν την έλξη που ασκεί στους επενδυτές η τεχνολογία της πυρηνικής σύντηξης, σε μια στιγμή που η κλιματική αλλαγή επιτάσσει την αναζήτηση καθαρών μορφών ενέργειας. **Σελ. 10**

Ζωή στο κέντρο δίνει η ανανεωμένη Μακαρίου

Η λεωφόρος Μακαρίου στη Λευκωσία παραδόθηκε χθες ανανεωμένη, έτοιμη να υποδεχτεί ξανά το κοινό και να θυμίσει παλιές καλές εποχές. Το κοινό μπορεί από χθες το απόγευμα να επισκέπτεται την Μακαρίου είτε πεζή είτε με ποδήλατα. Το καθεστώς διέλευσης των οχημάτων θα ξεκαθαρίσει μέχρι τις 15 Ιανουαρίου. Με το άνοιγμα της ανανεωμένης Μακαρίου, αναμένεται να υπάρξει μεγάλη κίνηση και ζωή στους επιχειρηματίες της περιοχής και θα αναβαθμιστεί το κέντρο της πρωτεύουσας. Μέχρι το Σάββατο θα έχει και χριστουγεννιάτικο διάκοσμο σύμφωνα με τον δήμαρχο Κωνσταντίνο Γιωρκάτζη και πλέον το κοινό της Λευκωσίας θα έχει ξανά την επιλογή να απολαύσει μια χριστουγεννιάτικη βόλτα στην κεντρική λεωφόρο. **Σελ. 4**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Βελτίωση εν μέσω προκλήσεων

Την περίοδο που διανύουμε και καθώς βρισκόμαστε στη λήξη ενός ακόμα ιδιαίτερου οικονομικού έτους, η προσοχή στρέφεται στα τραπεζικά δεδομένα και κυρίως στις μελλοντικές προοπτικές που προκύπτουν μέσα από μια πιο προσεκτική ανάλυση των οικονομικών τους αποτελεσμάτων. Τα αποτελέσματα του τρίτου τριμήνου συνέβησαν σε μια συγκυρία ισχυρής οικονομικής ανάπτυξης για την ευρωζώνη και είναι σε γενικές γραμμές θετικά, με κύριο χαρακτηριστικό την ενισχυμένη κερδοφορία. Ιδιαίτερα για την Κύπρο, η βελτίωση των τραπεζικών αποτελεσμάτων αποτελεί μια πολύ θετική εξέλιξη καθώς οι πηγές της οικονομικής κρίσης της προηγούμενης δεκαετίας είναι ακόμα ανοικτές. Όσον αφορά στις κυπριακές συστημικές τράπεζες, η ανάλυση των αποτελεσμάτων

εννέαμηνου μας οδηγεί αβίαστα στο συμπέρασμα ότι το 2021 υπήρξε έτος συνολικής επικράτησης κατά του προβλήματος με τη μη εξυπηρετούμενα δάνεια, τα οποία για οκτώ χρόνια καθόρισαν αρκετές φορές με συντριπτικό τρόπο τις τραπεζικές εξελίξεις. Σε γενικές γραμμές, οι τράπεζες κατάφεραν εν μέσω πανδημίας βελτίωση στους δείκτες κερδοφορίας, κεφαλαίων και ρευστότητας, δημιουργώντας πιο εύρωστους οργανισμούς, ικανούς να στηρίξουν την ανάπτυξη μόλις ξεπεραστεί αυτή η πρωτόγνωρη υγειονομική κρίση της covid 19. Τα πολύ καλά τραπεζικά αποτελέσματα του εννέαμηνου στηρίχθηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό στις «φιλόξενες» νομισματικές και δημοσιονομικές πολιτικές, οι οποίες όχι μόνο προσέφεραν απλόχερα ρευστότητα στο σύστημα,

αλλά δημιούργησαν και ένα αδιαπέραστο δίκτυο προστασίας κατά των αθετήσεων χρέους. Αυτές οι ενέργειες είχαν ως αποτέλεσμα να βελτιωθούν όλοι οι δείκτες ρευστότητας και κεφαλαίων, χωρίς όμως ακόμα να δημιουργούνται οι συνθήκες για αυτόματα επαναφορά μερισματικών πολιτικών, με τις εποπτικές αρχές να συστήνουν αυτοσυγκράτηση. Η σηματική βελτίωση των δεικτών εξυπηρέτησης χρέους αποτελεί αναντίλεκτα την πιο θετική εξέλιξη των τελευταίων χρόνων για τις κυπριακές τράπεζες. Η μείωση των μην εξυπηρετούμενων χορηγήσεων στηρίχθηκε περισσότερο στην «πακετοποίηση» και πώληση τέτοιων χαρτοφυλακίων και λιγότερο στην οργανική βελτίωση, όπως συνέβαινε τα προηγούμενα χρόνια. Η εικόνα παρουσιάζει συνολική βελτίωση στους γενικούς δείκτες

χωρίς να απουσιάζουν κάποιες ανησυχίες σε σχέση με δύο κατηγορίες δανείων, αυτά που βρίσκονται κάτω από κρατική εγγύηση και αυτά για τα οποία έχει συμφωνηθεί περίοδος αναστολής δόσεων (μορατώρισμα). Η επικέντρωση για ακόμη μια φορά στη χορήγηση δανείων σχετικών με τη στέγαση, θα πρέπει να προσεχθεί καθώς έχει προκαλέσει, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, μια πανευρωπαϊκή άνοδο στις τιμές των υποκειμένων περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν την εγγύηση για τις τράπεζες σε μελλοντικές αθετήσεις. Αν και σημαντικά κερδοφόρες, προκειμένου να φτάσουν εκεί, έθεσαν σε εφαρμογή διαδικασίες συγκράτησης του ρυθμού σχηματισμού προβλέψεων για μελλοντικές ζημιές, υποθετώντας θετικά μακροοικονομικά σενάρια. Πάντως, οι αναλυτές επισημαί-

νουν ότι η ισχυρή πορεία ανάκαμψης της τελευταίας περιόδου, θα πρέπει να προσεχθεί, καθώς οι κίνδυνοι από την πανδημία δεν φαίνεται να μειώνονται ενώ τα περιθώρια συνέχισης της οικονομικής στήριξης εξατμίζονται, την ίδια ώρα που ο πληθωρισμός τείνει να μετατραπεί σε παράγοντα αποσταθεροποίησης της ανάπτυξης. Το επόμενο διάστημα θα δοθεί έμφαση στην επαναφορά των εσόδων στα προ πανδημίας επίπεδα, ενώ η συγκράτηση των εξόδων θα αποτελεί μονόδρομο. Μεγαλύτερη πρόκληση, όσον αφορά στο δεύτερο σκέλος της προσπάθειας, αποτελεί η ανάγκη για ενίσχυση των επενδύσεων στην τεχνολογία προκειμένου να διατηρηθούν οι ισορροπίες και να αναχαιτιστούν οι ανταγωνιστικές πιέσεις που πλέον έρχονται εκτός τραπεζικού κλάδου.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 5

✓ Κομματικές παλινωδίες με την τοπική αυτοδιοίκηση

5 291296 000378

Θέλεις να βγάζεις
κινητό αντί για πορτοφόλι;

Γιατί όχι;

Connect με τα Mobile Wallets της Ελληνικής Τράπεζας και οι συναλλαγές σου γίνονται πιο απλές και γρήγορες!

HELLENIC BANK

CONNECT

WEB | MOBILE APP | CONTACT PAY | MOBILE WALLETS | ATM

ΑΝΑΛΥΣΗ Του **UCHIR AGARWAL***

Η ανάκαμψη περνάει από τον εμβολιασμό στις φτωχές χώρες

Μια βιώσιμη και ευρεία καθολική ανάκαμψη απαιτεί το τέλος της πανδημίας. Φέτος τον Μάιο το ΔΝΤ δημοσίευσε έναν περικτικό οδικό χάρτη για να λήξει ο κορωνοϊός, να σωθούν ζωές και να επιστρέψει σε ορθή πορεία η ανάκαμψη. Αυτός βασιζόταν σε μια αιλή αλλά και πανίσχυρη υπόθεση, ότι το να λήξει η ασθένεια είναι απαραίτητος όρος για την αποκατάσταση της απασχόλησης, των ανθρωπίνων ζωών και της οικονομικής ευημερίας. Μέχρι σήμερα η παγκόσμια ανά-

επιπτώσεις, θα μπορούσαμε να δούμε σε επίπεδο παγκοσμίου ΑΕΠ αυξημένες απώλειες στα 5,3 τρις. δολάρια σε ορίζοντα πενταετίας και σε συσχετισμό με τις τωρινές μας εκτιμήσεις, ενώ θα χάνονταν ακόμα μερικά εκατομμύρια ζωές.

Οι διαφοροποιήσεις στις οικονομικές προοπτικές λογίζονται ως οι συνέπειες της μεγάλης ανισοκατανομής στους εμβολιασμούς και των υποστηρικτικών πολιτικών. Στα τέλη Οκτωβρίου ανάμεσα στις προηγμένες οικονομίες σχεδόν το 65% του πληθυσμού είχε εμβολιαστεί πλήρως, ενώ για πολλούς εξ αυτών και η τρίτη δόση ήταν διαθέσιμη. Στις χώρες με χαμηλά εισοδήματα το ποσοστό των εμβολιασμένων ήταν κάτω του 2% και αυτό δεν αφορά ως πρόβλημα μόνον συγκεκριμένες χώρες ή περιφέρειες, αλλά όλο τον πλανήτη. Όπως συνεχώς επισημαίνουν οι επαγγελματίες του κλάδου της υγείας, η πανδημία πουθενά δεν θα θεωρείται ότι τελείωσε εάν δεν έχει από παντού εξαλειφθεί.

Η περαιτέρω ανεξέλεγκτη μετάδοση του ιού καθιστά ολένια και πιθανότερο να υπάρξουν μεταλλάξεις και να δημιουργηθεί επείγουσα συνθήκη, ενώ ορισμένες από αυτές θα είναι ανθεκτικές στα υφιστάμενα εμβόλια. Οπότε, ο κόσμος θα επιστρέψει στη γραμμή εκκίνησης στον αγώνα κατά της ασθένειας. Ο οδικός μας χάρτης καθόρισε ορισμένους στόχους, όπως να έχει εμβολιαστεί τουλάχιστον το 40% του πληθυσμού διεθνώς έως τα τέλη του 2021 και το 70% έως το πρώτο εξάμηνο του 2022, να αντιμετωπισθούν προβλήματα από νέες μεταλλάξεις και να σωθούν ανθρώπινες ζωές.

* Ο K. Uchir Agarwal είναι ανώτατος οικονομολόγος του τμήματος Ερευνών του ΔΝΤ.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Together we're strong, we can't go wrong

•Ειδικά με τον Νίκο φιλέσαμε πριν καν γνωριστούμε.

Μια πραγματική φιλία

Πλήρως ευχαριστημένος επιστρέφει ο μεγάλος Νίκος από το Ισραήλ, αφού έχουν επιτευχθεί όλοι οι στόχοι που είχε θέσει για την τριμερή.

Η επαναβεβαίωση των καλών σχέσεων με το Ισραήλ έγινε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και διά στόματος τόσο του προέδρου όσο και του πρωθυπουργού της χώρας. Η πολυαναμενόμενη Κοινή Διακήρυξη της τριμερής, όπως σας έγραψα χθες, στην online έκδοση, ουσιαστικά δηλώνει ένα κοινό μέτωπο κατά της Τουρκίας. Ιδιαίτερα διαχτυλικός φάνηκε ο Ναϊφτάλι Μπένετ, ο οποίος ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι «αυτιμετιμπίζουμε τις καταστροφικές δυνατότητες περιοχής μαζί με τους φίλους μας... Μαζί είμαστε πιο ισχυροί». Together we're strong, We can't go wrong που λέει και το τραγούδι... Στρεφόμενος δε στους Αναστασιάδη και Μητσοτάκη τους είπε, στα ελληνικά μάλιστα: «Δεν είστε μόνο σύμμαχοι αλλά πραγματικοί φίλοι». Κάπως έτσι ξεκίνησε μια δυνατή, πραγματική φιλία με τον Νίκο, τον Κυριάκο και τον Ναϊφτάλι. Ούτε η έξαρση του κορωνοϊού δεν κατάφερε να ματαιώσει την τριμερή ή να την μετατρέψει σε τηλεδιάσκεψη. Οι Ισραηλινοί έδειξαν με τον καλύτερο τρόπο την επιθυμία τους για ενδυνάμωση του τριγώνου ισχύος μεταξύ των τριών

πραγματικών φίλων και όλοι αναμένουμε πια τα καλύτερα.

• • • •

Η πολυμερής της χαμογελαστής Νατάσας

Σημαντικές επαφές είχε στο Χιούστον η χαμογελαστή υπουργός Νατάσα Πηλείδου για τα ενεργειακά. Όπως πληροφορούμαι από πηγή μου που γνωρίζει, πολύ σημαντική ήταν η συνάντηση με τον αντιπρόεδρο της ExxonMobil. Η συζήτησή τους αφορούσε τη δράση της εταιρείας στην Κύπρο και ειδικά την επικείμενη επιβεβαιωτική γεώτρηση στο τεμάχιο 10, πριν το τέλος του έτους και την επίσης επικείμενη υπογραφή του συμβολαίου για την έρευνα στο τεμάχιο 5 στις επόμενες ημέρες. Η Νατάσα τα είπε και με τον υπουργό Πετρελαίου και Ορυκτών Πόρων της Αιγύπτου και τον πρόεδρο της εταιρείας Chevron για την περιοχή μας και είχε σημαντική συζήτηση για τη μεταφορά του φυσικού αερίου από το «Αφροδίτη» στην Αίγυπτο. Επιπλέον είχε και συνάντηση με τον ΓΓ του Διεθνούς Ενεργειακού Φόρουμ (International Energy Forum - IEF). Ως γνωστόν πολύ σύντομα, την Πρωτοχρονιά, η Κύπρος αναλαμβάνει την προεδρία του IEF. Πρόεδρος θα είναι η ίδια

η χαμογελαστή Νατάσα η οποία θα έχει ακόμα έναν λόγο να χαμογελάει, αφού η θέση είναι όντως τιμητική αλλά και ουσιαστική. Και παρέχει τη δυνατότητα για ευρεία δράση. Η πηγή μου με ενημέρωσε ότι η χαμογελαστή Νατάσα έχει ήδη κοινοποιήσει τους στόχους της κυπριακής προεδρίας τους οποίους οι εταίροι μας υποδέχτηκαν με θερμά λόγια. Ποιοι είναι οι εταίροι στο IEF; Αίγυπτος, Κύπρος, Γαλλία, Ελλάδα, Ισραήλ, Ιταλία, Ιορδανία και Παλαιστίνη. Και παρατηρητές οι ΗΠΑ, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Παγκόσμια Τράπεζα. Βασικά εδώ δεν μιλάμε για τριμερή ή τετραμερή για την ενέργεια αλλά για πολυμερή και μάλιστα με τρανταχούς παίχτες, με επικεφαλής το πιο πλατύ χαμόγελο της κυβέρνησης.

• • • •

Ούτε η καλύτερη καθαρίστρια

Μπορεί η Επιτροπή Δεοντολογίας της Βουλής να αποφάσισε ομόφωνα ότι δεν υφίσταται παραδεκτό της καταγγελίας που υποβλήθηκε από τον εκπρόσωπο Τύπου του ΕΛΑΜ Γεώδη Γεώδη κατά του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ Γιώργου Λουκαΐδη, ωστόσο η τάση για τις καθαρίστριες μάλλον έμεινε. Το παράξενο είναι που ο ίδιος ο Λουκαΐδης δεν απάντησε στις κα-

ταγγελίες και τις πολλές αναφορές που έγιναν στα ΜΜΕ. Η κυρία Γιαννούλλα, η οποία ως γνωστόν ακούει όλα όσα ψηθιρίζονται στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και ακόμα περισσότερα, μου είπε πως η σιωπή Λουκαΐδη στις καταγγελίες του ΕΛΑΜ έγινε και με κομματική υπόδειξη, για δύο λόγους. Πρώτον για να μην δοθεί περισσότερη δημοσιότητα στο θέμα των «καθαριστριών» που έβλαψε το κόμμα της εργασίας και δεύτερο για να τηρηθεί η ΑΚΕΛική γραμμή ότι το κόμμα δεν μιλά και δεν έχει οποιαδήποτε ανταλλαγή απόψεων, ακόμα και κατηγοριών, κατά πρόσωπον με τους ΕΛΑΜίτες. Η κυρία Γιαννούλλα πάντως ήταν ξεκάθαρη ότι η τάση με τις καθαρίστριες πολύ δύσκολα θα καθαρίσει. «Ακόμα κι αν την αναλάβει η καλύτερη καθαρίστρια», όπως χαρακτηριστικά μου είπε.

• • • •

ΚΟΝΙΣ: Αληθεύει ότι κάποιοι στο ΑΚΕΛ επιμένουν ότι το όνομα του Γ.Γ. Στέφανου Στεφάνου πρέπει να βρίσκεται μεταξύ των υποψηφίων που θα συζητηθεί το κόμμα για τις συνεργασίες για το 2023; Ιδιαίτερα στις συζητήσεις που γίνονται με το πριγκιπικό επιτελείο; Ακόμα κι αν δεν υπάρχει περίπτωση το ΑΚΕΛ να επιμείνει μέχρι τέλους στην υποψηφιότητα του Στεφάνου;

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Συνέντευξη στον **ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Η Πέννυ Φοινίρη και ο Αντρέας Μακρής μιλάνε για την παράσταση «Νοσταλγία»

Ο Αντρέας Μακρής και η Πέννυ Φοινίρη, με όχημά τους τη θεατρική ομάδα «σκηνή 8» έφτιαξαν ένα έργο για τη Νοσταλγία, θέλοντας να επανακαθορίσουν το ποιοι είναι, ή ίσως και να θυμηθούν από πού ξεκίνησαν. Αφορμή γι' αυτό το ταξίδι τους όπως λένε η πανδημία και η καραντίνα, «όταν ακόμα είχε πρωτοξεσπάσει η πανδημία και το μόνο που ακούγαμε ήταν η λέξη θάνατος. Αυτόματα έγινε μια στροφή μέσα μας. Μια ανακατάταξη πραγμάτων, η οποία τοποθέτησε τη ματαιοδοξία του καλλιτέχνη στην τελευταία βαθμίδα» λέει η Πέννυ Φοινίρη, και ο Αντρέας συμπληρώνει: «Εκεί λοιπόν ανάμεσα στα πολλά Skype calls και τις διαδικτυακές ευχές μας γεννήθηκε μια επιθυμία να μοιραστούμε και να θυμηθούμε τα παλιά, τα ωραία για να πάρουμε δύναμη και να επανακαθορίσουμε τους εαυτούς μας μέσω της νοσταλγίας».

Επινοητικό θέατρο... ποια ανάγκη σας ώθησε να κοιτάξετε πίσω και να νοσταλγάσετε το παρελθόν σας;
—Πέννυ Φοινίρη: Η καραντίνα υπήρξε μια έντονη διαδικασία ανασκόπησης του παρόντος και του παρελθόντος. Για τη δική μας γενιά και όχι μόνο, ήταν η πρώτη φορά που βιώναμε τόσο ανασφάλεια για το αύριο, όταν ακόμα είχε πρωτοξεσπάσει η πανδημία και το μόνο που ακούγαμε ήταν η λέξη θάνατος. Αυτόματα έγινε μια στροφή μέσα μας. Μια ανακατάταξη πραγμάτων, η οποία τοποθέτησε τη ματαιοδοξία του καλλιτέχνη στην τελευταία βαθμίδα. Υπερίσχυσε η έγνοια για την οικογένεια και η ανάγκη κοινωνικής συναναστροφής με αγαπημένα πρόσωπα. Με τον Αντρέα και τη «σκηνή 8» που

Αν η καινούργια μέρα σε βρει όμως η καινούργια μέρα ν' αναπολείς το παρελθόν θα τα φωτίσει όλα, και τα καλά και τα καλά, οπότε είναι σημαντικό να βγάζουμε στο φως όλα όσα μας έκαναν να νιώσουμε καλά, λέει ο Αντρέας Μακρής.

είναι η θεατρική μας ομάδα, αποφασίσαμε πως αν είναι να ανεβάσουμε μια παράσταση, as είναι για τη νοσταλγία που ήρθε και μας χτύπησε την πόρτα. Η νοσταλγία σαν εγκεφαλική διαδικασία μας προσδιορίζει. Όλοι οι παράγοντες της ζωής μας με τα χρόνια αλλάζουν, δουλειά, διευθύνση, έρωτας και η επιλογή που κάνε το μυαλό για να περιγράψει τους πιο σημαντικούς σταθμούς της ζωής ενός ανθρώπου είναι αυτά που επιλέγει ο ίδιος να τον καθορίσουν. Είναι η ταυτότητά του. Το ενδιαφέρον είναι πως υπάρχουν πολλά κοινά στοιχεία και έτσι καταλήξαμε ένα βήμα πιο πέρα, στην κοινωνική νοσταλγία.

Γιατί θεωρείς ότι έχουμε ανάγκη τη νοσταλγία;

— Αντρέας Μακρής: Κατ' αρχάς η ανάγκη γι' αυτή την παράσταση γεννήθηκε εν μέσω πανδημίας εκεί που ψάχναμε όλοι από κάπου να κρατηθούμε για να

Με τον Αντρέα και τη «σκηνή 8» που είναι η θεατρική μας ομάδα, αποφασίσαμε πως αν είναι να ανεβάσουμε μια παράσταση, as είναι για τη νοσταλγία που ήρθε και μας χτύπησε την πόρτα, λέει η Πέννυ Φοινίρη.

μη βουλιάζουμε στον λήθαργο. Εκεί λοιπόν ανάμεσα στα πολλά Skype calls και τις διαδικτυακές ευχές μας γεννήθηκε μια επιθυμία να μοιραστούμε και να θυμηθούμε τα παλιά, τα ωραία για να πάρουμε δύναμη και να επανακαθορίσουμε τους εαυτούς μας μέσω της νοσταλγίας, να θυμηθούμε δηλαδή μέσα σε αυτό το χάος ποιο είμαστε και από πού ξεκινήσαμε. Γι' αυτό αποφασίσαμε να πούμε τις ιστορίες μας και να τις μοιραστούμε και να γευτούμε τη γλυκόπικρη γεύση της Νοσταλγίας.

—Στην παράστασή σας ψάχνετε και

γι' αλήθειες που δεν βρήκανε τον δρόμο τους;

—Π.Φ. Η αλήθεια του τώρα έχει πιο καθαρό βλέμμα από τότε πιστεύω. Κάποτε ίσως να μας προκαλούσε δυσφορία το ζούληγμα στα μαγουλάκια από τη γιαγιά, τώρα συνειδητοποιείς πως τέτοια έκφραση αγάπης αξίζει τόσο πολλά. Ο χρόνος τώρα πια τρέχει με διαφορετικό ρυθμό, έχει διπλασιάζει ταχύτητα. Κάποτε ένα Σαββατοκύριακο χωρούσε χίλια δύο, εκδρομή στους μακρινούς συγγενείς, φαγοπότια, και το βράδυ κρασιάδες με τους φίλους, τώρα ίσα που προλαβαίνουμε την μπου-

γάδα. Στην ουσία η αντίληψη της αλήθειας είναι πιο πλούσια όταν νοσταλγείς το παρελθόν σου.

—Για να οδηγηθούμε στην καινούργια μέρα χρειάζεται να ανατρέξουμε στο παρελθόν μας και να το αναπολήσουμε;

—Α.Μ. Η καινούργια μέρα θα έρθει θέλουμε δεν θέλουμε, ερήμην μας, οπότε εμείς το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να τη δεχτούμε. Αν σε βρει όμως η καινούργια μέρα ν' αναπολείς το παρελθόν θα τα φωτίσει όλα, και τα καλά και τα καλά, οπότε είναι σημαντικό να βγάζουμε στο φως όλα όσα μας έκαναν να νιώσουμε καλά για να μας δώσουν δύναμη να συνεχίσουμε στην καινούργια μέρα.

—Αυτό το τυχαία και το ξένος τι ακριβώς σημαίνει για την παράστασή σας; Διασταύρωση και συνάντηση με το κοινό ίσως;

—Π.Φ. Ακριβώς αυτό. Ο θεατής νιώθει μέρος αυτής της διαδικασίας γιατί ούτε ο ίδιος μας γνωρίζει. Η συνθήκη αυτή τον βοηθά να αισθανθεί εξ αρχής οικεία. Κάποιος μάλιστα μας είπε «ένιωσα ότι γράφτηκε για μένα, ήταν η ζωή μου». Αυτό είναι το μεγαλύτερο κέρδος για εμάς. Οι κοινές αναφορές που έχουμε μας τοποθετούν σ' ένα κοινό πλαίσιο που λέγεται κωστό (κρυφτό) - παιδική ηλικία, μετά σπυράκια (ακμή) - εφηβεία, απώλεια και έρωτας (αυτός ο πρώτος).

—Η φρενήρης αποτύπωση του παρόντος μας νομίζω πως μας εμποδίζει από το να νοσταλγούμε... με μερικά κλικ όλα μπροστά μας... τι πιστεύετε;

—Α.Μ. Προσπαθήστε να φανταστείτε πόσες φωτογραφίες βγαίνουν την ημέρα

ανά το παγκόσμιο το δευτερόλεπτο... ηλεκτρονικά. Κάπως έχει χάσει και το νόημα του η αποτύπωση της στιγμής, δοκιμάστε να ανοίξετε ένα παλιό άλμπουμ θα καταλάβετε τη διαφορά... σήμερα νομίζω ότι κάθκε κάπως η αξία των στιγμών στο σήμερα και η τεχνολογία έχει συμβάλει απόλυτα.

—Υπάρχουν μελανά σημεία σ' ένα νοσταλγικό ταξίδι;

—Π.Φ. Βέβαια, αυτά δίνουν τη γλυκόπικρη γεύση σε όλη την ιστορία. Υπάρχουν ιστορίες που τις μοιραζόμαστε για να τις ξερκίσουμε, γιατί ακόμα μας τυραννούν. Υπάρχουν άλλες που τις διηγούμαστε για παρηγοριά και αυτές που δεν λέγονται, γιατί δεν υπάρχει ανάσα μέχρι να φτάσεις στην τελεία. Προσπαθούμε κάθε φορά να ριζούμε φως στο όποιο σκοτάδι μας. Γιατί η νοσταλγία είναι ανάγκη, η μνήμη είναι ο θησαυρός μας, δεν νομίζω ότι κατέχουμε τίποτε άλλο ουσιαστικά.

—Τι θα θέλατε να πάρει το κοινό φεύγοντας;

—Α.Μ. Μα φυσικά το γαλατάκι που δίνουμε με το εισιτήριο! αλλά πέρα από αυτό τη γλυκόπικρη γεύση και τις στιγμές που του έφερε η μνήμη του, παρακολουθώντας τη δικιά μας Νοσταλγία!

Παραστάσεις Λευκωσίας, Flea Theater, Γιάννη Κορομύ 2, Καϊμακλί. Παρασκευή 10 Δεκεμβρίου, Σάββατο 11 Δεκεμβρίου, ώρα 8:30 μ.μ. Κυριακή 12 Δεκεμβρίου, ώρα 6:30 και 8:30 μ.μ. Παραστάσεις Λεμεσού στην ΕΘΑΛ Σάββατο, 18 Δεκεμβρίου, ώρα 8:30 μ.μ. Κυριακή 19 Δεκεμβρίου, ώρα 6:30 μ.μ. Πληροφορίες: Τηλέφωνο 99746288

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

ELITE

ΝΕΑ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΚΑΡΤΑ

ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ

Το μπλέξιμο με τον μηχανισμό του Διοικητή

Ανευ αντικειμένου πλέον η δημιουργία του πλαισίου επίλυσης διαφορών μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

«**Ανευ** αντικειμένου» χαρακτήρισε ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Κωνσταντίνος Ηροδότου τη δημιουργία μηχανισμού επίλυσης διαφορών μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών, ο οποίος είχε για πρώτη φορά συζητηθεί λίγο μετά το καλοκαίρι του 2019. Δύο και πλέον χρόνια μετά, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας σημείωσε την Δευτέρα στην Επιτροπή Οικονομικών πως, ενώ είχε ξεκινήσει η διαβούλευση για δημιουργία του, η Βουλή ψήφισε νομοθεσία με την οποία δίνεται η δυνατότητα προσφυγής από δανειολήπτες με υποθήκη την πρώτη τους κατοικία και την επαγγελματική στέγη αξίας μέχρι 350 χιλ. ευρώ στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο Παύλο Ιωάννου. Αρα είναι άνευ αντικειμένου πλέον η δημιουργία του, πρόσθεσε.

Ωστόσο, η Κεντρική Τράπεζα δεν είχε ενημερώσει την Βουλή για το πάγωμα της διαδικασίας για τη δημιουργία μη-

Ο μηχανισμός θα ήταν μία «πλατφόρμα» που θα είχε τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει ένας δανειολήπτης, ώστε να δοθεί λύση σε ένα παράπονο που θα είχε από μια τράπεζα όσον αφορά στο δάνειό του.

χανισμού. Ο Διοικητής θεώρησε ορθό ενώπιον της Επιτροπής να ξεκαθαρίσει τη θέση του μετά το «αλαλούμ» που έχει δημιουργηθεί με τον μηχανισμό, σημειώνοντας χαρακτηριστικά πως «δεν έκανα false statement», ελληνιστί, «δεν έκανα λάθος δηλώνω» και ότι δεν αθέτησε ποτέ το λόγο του σχετικά με τη δημιουργία του μηχανισμού. Λίγο αργότερα δε, απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις βουλευτών της Επ. Οικονομικών, ο Διοικητής είπε πως υπάρχει η δομή του μηχανισμού, «παρκαρισμένη».

Είχαμε έτοιμο το μηχανισμό και έπειτα τον «παρκάραμε» για να δούμε πώς δουλεύει η τροποποίηση που πέρασε από το Ανώτατο, σύμφωνα με τον Διοικητή.

Επεξηγώντας τα του «κουβαριού» της δημιουργίας του μηχανισμού, ο Διοικητής σημείωσε ότι το 2019 εκείνο που είπε ήταν ότι θα έφερνε μηχανισμό ώστε να μην προχωρήσει εκείνο που ήθελε τότε η Επιτροπή Οικονομικών. «Μου ζητήθηκε ξεκάθαρα τότε από τον προεδρεύοντα της Επ. Οικονομικών να πω ότι συμφωνώ με τις τροποποιήσεις της Επιτροπής. Εγώ ποτέ δεν συμφώνησα με τις τότε τροποποιήσεις και η απάντησή μου ήταν, αν μου ζητάτε να πω ποιο είναι προτιμτέο, η αρχική τροποποίηση ή η πε-

ριορισμένη, είναι μεν προτιμπτέα η περιορισμένη, αλλά δεν συμφωνεί με αυτήν η Κεντρική Τράπεζα, αποσύρετε την και θα φέρουμε μηχανισμό. Πέρασε από την Ολομέλεια της Βουλής, σεβαστό, αλλά ήταν εξαρτώμενη από όρους (conditional), είπα να μην την πάρετε και να σας φέρω κάτι άλλο γιατί δεν συμφωνώ με τούτο. Δεν συμφώνησα ποτέ, η Κεντρική Τράπεζα δεν έδωσε ποτέ τη σύμφωνη γνώμη της με εκείνη την τροποποίηση. Πήγε στην Ολομέλεια, πέρασε και έκανε παραπομπή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Ήταν για όλα τα δάνεια αρχικά, περιορίστηκε στις 350 χιλ. ευρώ, αλλά δεν έδωσε τη σύμφωνη γνώμη της η Κεντρική. Δεν έδωσα τη σύμφωνη γνώμη από το πρώτο lockdown και ήταν η πρώτη απόφαση του Ανώτατου. Απώτερος στόχος, να μην τον εκμεταλλεύονται οι στρατηγικοί κακοπληρωτές.

Η ουσία του μηχανισμού

Ενί της ουσίας, ο μηχανισμός θα ήταν μία «πλατφόρμα» που θα είχε τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει ένας δανειολήπτης ώστε να δοθεί λύση σε ένα παράπονο που θα είχε από μια τράπεζα όσον αφορά στο δάνειό του.

Το Φεβρουάριο του 2020, λίγο πριν αρχίσει η επέλαση του Covid-19 στο νησί, δήλωνε πως έμπαιναν οι τελευταίες πινελιές στον μηχανισμό επίλυσης διαφορών μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών προτού αυτός σταλεί για την τελική διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Όπως είχα παραθέσει τις βασικές αρχές του μηχανισμού σε συνέδριο της Κεντρικής Τράπεζας αναφορικά με τα ΜΕΔ, είχα πει πως θα έχει καλά καθορισμένα χρονοδιαγράμματα για να μην δημιουργηθεί αβεβαιότητα για τις τράπεζες, τους επενδυτές και όλους όσους εμπλέκονται, ενώ την ίδια ώρα θα μπορούσε να προστεθεί στο νομικό πλαίσιο για τις εκποιήσεις όπως αυτό τροποποιήθηκε το 2018. Απώτερος στόχος, να μην τον εκμεταλλεύονται οι στρατηγικοί κακοπληρωτές.

την αναπομπή του Προέδρου, είπαμε οκ, να προλάβουμε την απόφαση του δικαστηρίου, ήρθε ο Covid και είμαστε άνευ αντικειμένου».

Υπάρχει η δομή

Ο Διοικητής, συνεχίζοντας την ομιλία του, τόνισε πως «μόλις είχε περάσει η τροποποίηση από το Ανώτατο που άρχισε να εφαρμόζεται Αύγουστο – Σεπτέμβριο του 2020, που ήταν μια καινούργια αλλαγή, είπαμε να μην τρέξουμε να φέρουμε κάτι, για να δούμε αν αυτή η αλλαγή έχει αδυναμίες και να τις λάβουμε υπόψη αφού υπήρχαν νέα δεδομένα με την τροποποίηση που πέρασε από το Ανώτατο. Σταματήσαμε την διαβούλευση με την ΕΚΤ που είχαμε ξεκινήσει για να δούμε πώς δουλεύει αυτή η τροποποίηση. Έχουμε ένα μηχανισμό, έχουμε μία δομή με βάση και την τροποποίηση και έγινε μια αρχική διαβούλευση με κάποια κόμματα και είμαστε σε διαδικασία διαβούλευσης με το Υπουργείο Οικονομικών. Έχουμε κάτι υπόψη μας, πήραμε κάποιες αρχικές αντιδράσεις – ερωτήματα τα οποία πάμε πίσω να τα δούμε αν θα κάνουμε κάποιες αλλαγές για να επανέλθουμε.

«Παρκάραμε» τον μηχανισμό

Καταλήγοντας ο κ. Ηροδότου, υπογράμμισε ότι «πάντα το κοιτάζαμε, δεν αθέτησα καμία υπόσχεση και αναγκάζομαι να το επαναλάβω, κάναμε δουλειά, είχαμε έτοιμο το μηχανισμό και έπειτα τον «παρκάραμε» για να δούμε πώς δουλεύει η τροποποίηση που πέρασε από το Ανώτατο. Όντως, κάναμε σημαντικές αλλαγές τελικά, ερχόμαστε με μια δεύτερη δομή και άρχισε κάποια διαβούλευση για να λάβουμε κάποια αρχικά σχόλια. Αρα, όχι, δεν ευσταθεί η ερμηνεία ότι δεν υπάρχει άλλη προσπάθεια, αντιθέτως είμαστε σε διαβούλευση.

Μετά όμως την διαβούλευση, θα πρέπει να κάνω νέο consultation με την ΕΚΤ πριν κατατεθεί. Αναγκαστικά σημαίνει, από πλευράς εμάς και της ΕΚΤ να δούμε τι θα καταθέσουμε διότι μετá, αν γίνουν αλλαγές, θα πρέπει να πάμε πίσω για καινούργιο consultation στην ΕΚΤ και έχουν να κάνουν με διακρατικές συμφωνίες».

Η κεντρική λεωφόρος της Λευκωσίας διαθέτει πλέον νέα πλατιά πεζοδρόμια, νέο οδόστρωμα, δέντρα κατά μήκος του δρόμου, παγκάκια και νέο φωτισμό.

Ανοίγει με πολλές προσδοκίες η λεωφόρος Μακαρίου

Αναμένουν επιστροφή του κόσμου στο κέντρο, έπεται συνέχεια με νέα έργα και τον μεγάλο περίπατο της Λευκωσίας

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Μετά από περίπου ενάμιση χρόνο που παρέμεινε κλειστή λόγω εργασιών, η λεωφόρος Μακαρίου παραδόθηκε χθες αναεωμένη, έτοιμη να υποδεχτεί ξανά το κοινό και να θυμίσει παλιές καλές εποχές, την περίοδο που η λεωφόρος έσφυζε από ζωή και ήταν σημείο κατατεθέν της πρωτεύουσας για κοινωνικές συναντήσεις και εκδηλώσεις αλλά και για αγορές. Με προϋπολογισμό που ανέρχεται στα 11,68 εκατ. ευρώ συν ΦΠΑ, η κεντρική λεωφόρος της Λευκωσίας διαθέτει πλέον νέα πλατιά πεζοδρόμια, νέο οδόστρωμα, δέντρα κατά μήκος του δρόμου, παγκάκια και νέο φω-

Το κοινό μπορεί από χτες το απόγευμα να επισκέπτεται την Μακαρίου είτε πεζή είτε με ποδήλατα. Το καθεστώς διέλευσης των οχημάτων θα ξεκαθαρίσει μέχρι τις 15 Ιανουαρίου.

τισμό. Μέχρι το Σάββατο θα έχει και χριστουγεννιάτικο στολισμό σύμφωνα με τον δήμαρχο Κωνσταντίνο Γιωρκάτζη και πλέον το κοινό της Λευκωσίας θα έχει ξανά την επιλογή να απολαύσει μια χριστουγεννιάτικη βόλτα στην κεντρική λεωφόρο. Έχουν επίσης δημιουργηθεί μικρές πλατείες μέσα στην λεωφόρο που μπορούν να αποτελέσουν κόμβους συνάθροισης

Με το άνοιγμα της Μακαρίου, αναμένεται να υπάρξει μεγάλη κίνηση και ζωή στους επιχειρηματίες της περιοχής και θα αναβαθμίσει το κέντρο της πρωτεύουσας.

του κοινού. Αυτός είναι τουλάχιστον ο στόχος του δήμου. «Το εμπορικό μας κέντρο αναβαθμίζεται αισθητικά και λειτουργικά και αυτό σημαίνει ότι γίνεται πλέον ανταγωνιστικό και μπορεί να αναζωογονηθεί μόνιμα», σχολίασε ο Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης, αναφέροντας ότι με την ολοκλήρωση και των άλλων έργων στο κέντρο της Λευκωσίας και με την ο-

λοκλήρωση του παλαιού ΓΣΠ τότε θα δημιουργηθεί ένας πολύ όμορφος μεγάλος περίπατος στη Λευκωσία.

Μόνο πεζοί

Μόνο πεζοί και ποδηλάτες θα εισέρχονται στη νέα λεωφόρο, τουλάχιστον μέχρι τις 15 Ιανουαρίου. Όπως εξήγησε ο δήμαρχος, η πρόταση του δήμου ήταν

εξ αρχής να υπάρχει ελεγχόμενη και εξουσιοδοτημένη είσοδος για λεωφορεία, ταξί και ιδιωτικά οχήματα εργαζομένων και κατοίκων. Όπως ανέφερε αυτό δεν λειτουργήσει, εφόσον θα έπρεπε να υπάρχει αυτόματος έλεγχος με κάμερες, κάτι που απαιτούσε επικαιροποίηση θεσμικού πλαισίου. Κάτι τέτοιο δεν έγινε. Ως εκ τούτου, ο δήμος αποφάσισε σε πρόσφατη συνεδρία

του να προχωρήσει προσωρινά με μονοδρόμηση της λεωφόρου και κυκλοφορία οχημάτων στην μία λωρίδα ενώ η άλλη θα λειτουργούσε ως λωρίδα για λεωφορεία. Ωστόσο, η συγκεκριμένη ρύθμιση δεν έτυχε έγκρισης από τον κυκλοφοριακό φορέα, οπότε πλέον αναμένεται η απόφαση της αστυνομίας με τον διάλογο να συνεχίζεται μέχρι τα μέσα Ιανουαρίου.

Και νέα brands

Στόχος του δήμου είναι η νέα Μακαρίου να καταστεί ένα ανοικτό και ανταγωνιστικό εμπορικό κέντρο και να καταφέρει να κερδίσει ποσοστά στην καταναλωτική πίτα. Αυτό το στοίχημα κατάφερε να προσελκύσει το ενδιαφέρον επιχειρηματιών. Ήδη από το καλοκαίρι άρχισαν νέα brands να κατεβαίνουν στην Μακαρίου, όπως για παράδειγμα η ελληνική εταιρεία «Κωτσόβολος». Επρόκειτο για μια κίνηση που ίσως για μερίδα της αγοράς να θεωρήθηκε ριψοκίνδυνη την δεδομένη στιγμή, ωστόσο ίσως με την επιστροφή του κόσμου στην περιοχή, να αποδειχθεί ιδιαίτερα κερδοφόρα. Οι επισκέπτες θα έχουν και αρκετές επιλογές για τον καφέ τους. Στον χώρο του πρώην Akakiko, πλέον θα δραστηριοποιείται το Coffee Betty του ομίλου Ζορπά, ενώ το καφεστιατόριο Café La Mode, αναμένεται να ανοίξει σε μεταγενέστερο στάδιο μέσα στον επόμενο χρόνο. Επιπλέον, το επόμενο διάστημα αναμένεται η λειτουργία για Haagē Dazs και Bean Bar. Τα δύο τελευταία, βρίσκονται στον εμπορικό χώρο του πολυώροφου κτηρίου 360. Στον ισόγειο χώρο του κτηρίου θα δραστηριοποιηθούν επίσης το Accesozize, το Etam και το Undiz, και το κατάστημα

ένδυσης First Boutique. Συνολικά τα τετραγωνικά του εσωτερικού εμπορικού χώρου του κτηρίου 360 ανέρχονται σε 1.492 τμ και έχουν κατανεμηθεί ως εξής: 337 τ.μ. για το Haagē Dazs337, 463 τ.μ. για το First Boutique, 321 τ.μ., το Bean Bar ενώ τα υπόλοιπα αναλογούν στον όμιλο Voici La Mode.Τους επόμενους μήνες αναμένεται ότι θα λειτουργήσει και το εστιατόριο στο 360, του οποίου το όνομα ακόμα αποτελεί ερωτηματικό.

Πότε ανοίγουν

Σύμφωνα με τον CEO της ιδιοκτητήριας Cyfield, Γιώργο Χρυσόχο, πριν από τα Χριστούγεννα αναμένεται να ανοίξουν τα καταστήματα μόδας και καταστήματα εσωρούχων, ενώ όσον αφορά το Bean Bar και Haagē Danz το πιθανότερο σενάριο θέλει το άνοιγμά τους μετά τα Χριστούγεννα. Επίσης, όπως πληροφορείται η «Κ», το άνοιγμα των καταστημάτων Etam και Undiz, στον εμπορικό χώρο του 360, αναμένεται γύρω στις 15 Δεκεμβρίου, ενώ το κατάστημα Accesozize, αναμένεται να λειτουργήσει περί τα τέλη Ιανουαρίου, αρχές Φεβρουαρίου. Ο κ. Χρυσόχος δήλωσε στην «Κ» ότι με το άνοιγμα της αναβαθμισμένης Μακαρίου, αναμένεται να υπάρξει μεγάλη κίνηση και ζωή στους επιχειρηματίες της περιοχής και θα αναβαθμίσει το κέντρο της πρωτεύουσας. Σημειώνεται τέλος ότι εντός του 2022 αναμένεται να ξεκινήσουν και οι εργασίες για το μπουτίκ ξενοδοχείο NYX Λευκωσίας, το οποίο αναμένεται να κατασκευαστεί στην θέση του κτηρίου της πρώην Λαϊκής στην λεωφόρο Μακαρίου και να τονώσει και τουριστικά την περιοχή.

Κομματικές παλινωδίες με τοπική αυτοδιοίκηση

Μνημειώδης ασυνέπεια ακόμα και σε αυτά που ψήφισαν τον περασμένο Σεπτέμβριο για το φινάλε της μεταρρύθμισης

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Σοβαρή αρνητική εξέλιξη με άγνωστες, επί του παρόντος, προεκτάσεις συνιστά η στάση των κομμάτων απέναντι στην ειλημμένη υποχρέωσή τους, να ολοκληρώσουν τις νομοθετικές διαδικασίες μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης εντός του 2021. Οδικό χάρτη που τα ίδια είχαν θέσει τον περασμένο Σεπτέμβριο όταν σε πνεύμα συναίνεσης αποφάσισαν την αναβολή διεξαγωγής των δημοτικών εκλογών με ταυτόχρονη ψήφιση των κυβερνητικών νομοσχεδίων, από την Ολομέλεια της Βουλής. Με διάφορα προσχήματα τα κοινοβουλευτικά κόμματα παρεξέκλιναν από τις δεσμεύσεις που είχαν αναλάβει, δεν κατέθεσαν τις τροπολογίες επί των νομοσχεδίων την περασμένη Δευτέρα, με αποτέλεσμα η ολοκλήρωση της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας να μετατίθεται για μετά τις διακοπές της Βουλής. Ωστόσο, το πιο σημαντικό που έχει προκύψει είναι πως η αναβολή συνοδεύτηκε με την αναζωπύρωση μιας ανησυχητικής σεναριοιογίας, που αγγίζει τον πυρήνα της μεταρρύθμισης. Κόμματα και κυβέρνηση με την δημόσια στάση τους, άνοιξαν και πάλι το κλειστό θέμα με τον αριθμό των νέων οντοτήτων της μεταρρύθμισης, το οποίο είχε κλείσει μετά από αρκετές προσπάθειες και συμβιβασμούς από όλες τις πλευρές. Η εξέλιξη αυτή τροφοδοτεί τις απόψεις εκείνες που βλέπουν ακόμα και ναυάγιο της μεταρρύθμισης. Από την άλλη, δημιουργούνται

Με βάση τα νέα δεδομένα τα κόμματα θα καταθέσουν και γραπτώς τις τροπολογίες επί των κυβερνητικών νομοσχεδίων πριν η Βουλή κλείσει για τις γιορτές των Χριστουγέννων. Η μεταρρύθμιση αναμένεται να απασχολήσει το σώμα μετά τις 10 Ιανουαρίου του νέου έτους.

εύλογα ερωτηματικά για τα ίδια τα κόμματα που με τη στάση τους, δείχνουν να υποκύπτουν σε μικροκομματικούς πειρασμούς και επιδιώξεις.

Η κυβέρνηση

Στο παιχνίδι που έχει ξεκινήσει από την περασμένη Δευτέρα, συμμετοχή έχει και ο υπουργός Εσωτερικών Νίκος Νουρής, ο οποίος αφήνει να αιωρείται προσπάθεια πιθανής μείωσης των 17 νέων οντοτήτων που προνοούν τα κυβερνητικά νομοσχέδια. Στη συνέντευξη του στην κυριακάτικη «Κ», ο κ. Νουρής εμφανίστηκε ιδιαίτερα επικριτικός με τα κόμματα και την πορεία της μεταρρύθμισης από την εποχή των Σωκράτη Χάσικου μέχρι και σήμερα. «Από τη στιγμή που τα κόμματα απέρριψαν την πρόταση του μακαρίτη Σωκράτη Χάσικου για πέντε μεγάλους δήμους, έναν σε κάθε επαρχία, η επόμενη κίνηση ήταν να γίνουν μελέτες για να αυξηθεί ο αριθμός των δήμων. Πήγαμε από τους 5 στους 14. Από τους 14 και να με εισηγήσεις κομμάτων, φθάσαμε στους 17. Ε, δεν μπορεί αυτό να εξελιχθεί σε ανατολίτικο παζάρι. Παράκληση να δούμε το δημόσιο συμφέρον και όχι το κομματικό». Παρά την εμφανέστατη ενόχληση του Υπουργού Εσωτερικών και τις αναφορές σε ανατολίτικα παζάρια ο ίδιος την περασμένη Δευτέρα

δεν ξέκοψε κάθε σκέψη για διαφοροποίηση του αριθμού 17, προς τα κάτω, με το ίδιο τρόπο και ένταση που το έπραξε για αύξησή του:

—Μεταξύ 17 και 20 νέων δήμων υπάρχει μια ενδιάμεση κατάσταση;

—Η κυβέρνηση θεωρεί πως ο αριθμός 20 νέων οντοτήτων είναι υπερβολικός και θέτει σε κίνδυνο τη μεταρρύθμιση. Δεν θέλω να δυναμιτίσω το καλό κλίμα αλλά το πρόβλημα δεν είναι αριθμητικό. Θα προκύψουν οντότητες μη βιώσιμες.

Τα κόμματα

Τη μεγαλύτερη ευθύνη ωστόσο φέρουν τα κόμματα. Την προηγούμενη Δευτέρα η Επιτροπή Ε-

Επιστολή στον υπουργό Εσωτερικών Νίκο Νουρή θα αποστείλει σήμερα ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Ανδρέας Βύρας, ζητώντας επίσημη ενημέρωση στα όσα λέγονται το τελευταίο διάστημα για αλλαγή φιλοσοφίας της μεταρρύθμισης.

σωτερικών, σε κλειστή συνεδρία, αναμενόταν να βάλει τις τελευταίες πινελιές επί των τριών νομοσχεδίων και στη συνέχεια να τα στείλει στην Ολομέλεια της Βουλής. Αντί αυτού κάποια κόμματα δεν κατέθεσαν τροπολογίες επί των νομοσχεδίων όπως αναμενόταν, με αποτέλεσμα ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ

και Οικολόγοι να ζητήσουν νέα παράταση για να υποβάλουν και γραπτώς τις τροπολογίες. Η συγκεκριμένη εξέλιξη αντιμετωπίστηκε με επιφύλαξη από το ΑΚΕΛ και υπό την ανησυχία αλλαγής των συσχετισμών εντός της Επιτροπής για 20 νέους δήμους. Ο Άριστος Δαμιανού, βουλευτής του

ΑΚΕΛ και πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών, δημόσια ζήτησε από τον Νίκο Νουρή να ξεκαθαρίσει το θολό τοπίο ως προς την αρχιτεκτονική της συζητούμενης μεταρρύθμισης υπενθυμίζοντας τα αυτονόητα.

«Οφείλω να σημειώσω, ότι οδηγηθήκαμε σε αναβολή των εκλογών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με στόχο την υπερψήφιση της συγκεκριμένης μεταρρύθμισης. Περαιτέρω ανατροπή, η οποία δεν οφείλεται στο Κοινοβούλιο, ενδέχεται να δυναμιτίσει την προσπάθεια για την εν λόγω μεταρρύθμιση». Για την εκτροπή από τα χρονοδιαγράμματα που είχαν τεθεί κατηγορήθηκαν ο ΔΗΣΥ, το ΔΗΚΟ και οι Οικολόγοι που δεν υπέβαλαν γραπτές τροπολογίες. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δημόσια δηλώνει πίστη στη φιλοσοφία των κυβερνητικών νομοσχεδίων, ωστόσο παρασκηνιακά και αυτός αφήνει να αιωρείται το ενδεχόμενο μείωσης των νέων οντοτήτων από τον αριθμό 17. Αυτό το οποίο απορριπτέται είναι η φιλοσοφία της μεταρρύθμισης των βρετανών εμπειρογνομώνων για πέντε μεγάλους δήμους, η οποία δεν περπάτησε.

Παιχνίδια

Η αύξηση του αριθμού των νέων δήμων πέραν των 17 υποστηρίζεται έντονα από το ΑΚΕΛ και στη λογική σύμφωνα με τους επικριτές του κόμματος περαιτέρω διεύρυνσης της επιρροής του κόμματος στις τοπικές κοινωνίες. Το ΑΚΕΛ στηρίζεται στις συζητήσεις που υπήρχαν στην Επιτροπή Εσωτερικών για τον αριθμό των νέων δήμων (20), από την προηγούμενη Βουλή. Στην αντίπερα όχθη ο Συναγερμός παρόε με το ΔΗΚΟ δέχονται πυρά για παρασκηνιακές διαβουλεύσεις, που στόχο έχουν να ανατρέψουν τα όσα μέχρι σήμερα είχαν προκαλέσει μια σημαντική σύγκλιση των κομμάτων στη μεταρρύθμιση.

Επιστολή Βύρα στον Νουρή

Επί του ζητήματος που έχει προκύψει με τη μεταρρύθμιση, η Ένωση Δήμων επί του παρόντος δεν έχει τοποθετηθεί επίσημα. Η Ένωση, διά του προέδρου της δημάρχου Λάρνακας Ανδρέα Βύρα, σήμερα Τετάρτη θα αποστείλει επιστολή με την οποία θα ζητά επίσημη ενημέρωση για τις προθέσεις της κυβέρνησης στα όσα δημοσιεύονται τις τελευταίες μέρες. Στην επιστολή ο κ. Βύρας θα ζητά από τον Νίκο Νουρή να τον ενημερώσει αν έχει διαφοροποιηθεί η φιλοσοφία των κυβερνητικών νομοσχεδίων, στο κομμάτι δημιουργίας νέων οντοτήτων. Η Ένωση Δήμων ανείσημα εκφράζει έκκληση για τα περί επιλογής δημιουργίας 5 δήμων, προτάσσοντας τις διαβουλεύσεις από το 2014 και στη βάση σχετικής μελέτης που προνοούσε 14 νέους δήμους. Στο ενδεχόμενο απόκλισης από την τελική κυβερνητική πρόταση για 17 νέους δήμους, θα συγκληθεί γενική συνέλευση της Ένωσης προκειμένου να τοποθετηθεί επίσημα.

Η κάρτα που σε ταξιδεύει είναι εδώ.

Τώρα, κάνοντας τις καθημερινές σου αγορές με την **AEGEAN Mastercard** από την Τράπεζα Κύπρου, **συγκεντρώνεις μίλια** για ταξίδια και απολαμβάνεις μοναδικά προνόμια.

Απόκτησε την κάρτα που σε ταξιδεύει μέχρι 31/12, **επωφελήσου δωρεάν συνδρομής** για 6 μήνες και ξεκίνα τα ταξίδια.

bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

ΑΠΟΨΗ / Του **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

Μια σύντομη οικονομική απεικόνιση

Οι βασικοί οικονομικοί δείκτες της χώρας δείχνουν πως η μέχρι τώρα πορεία της οικονομίας κατά το 2021 είναι τέτοια που μας επιτρέπει να απενθύνουμε με αισιοδοξία το μέλλον. Και αυτό επειδή μετά την άρση των αυστηρών περιορισμών που χαρακτήριζαν το 2020, πλείστοι τομείς ανέκαμψαν προσθέτοντας με θετικό τρόπο στην όλη εικόνα.

Η ανεργία, μετά από δύο μάλλον στιγμιαίες εξάρσεις που την ανέβασαν στο 10% στην κάθε περίπτωση – μιας εντός του 2020 και μιας εντός του 2021 – βρέθηκε σε μια έντονα πτωτική πορεία φθάνοντας στο 6,6% τον περασμένο Οκτώβριο ένα επίπεδο που βρισκόταν τον Φεβρουάριο του 2020, ένα μήνα πριν αρχίσει η εφαρμογή του πρώτου κλειδώματος της χώρας. Αυτό υποδηλώνει πως τα μέτρα στήριξης της εργασίας κατά την έντονη περίοδο της πανδημικής κρίσης έπασαν τόπο, γεγονός που επιτρέπει τώρα στις μηχανές της οικονομίας να μαρσάρουν πιο ορεξάτα για το από εδώ και πέρα.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας παρόλο που άρχισε κάπως μουδιασμένα το πρώτο τρίμηνο του 2021 σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο του 2020, μετά βελτίωσε το βηματισμό του φθάνοντας σε ρυθμό

Κατά τους έντεκα μήνες του 2021 άλλαξαν χέρια ακίνητα συνολικής αξίας της τάξης των €2,57 δις, . Αυτό περιπου το ποσό δαπανήθηκε για ολόκληρο το 2020.

αύξησης 5,6% κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους και σε πλήρη σύμπτωση με τα αντίστοιχα τρίμηνα τόσο του 2019 όσο και του 2018. Αυτό είναι σημαντικό μόνιμου που δεν πρέπει να χαθεί.

Εν μέρει απότοκο αυτής της αύξησης στο ΑΕΠ, αλλά περισσότερο λόγω των γνωστών προβλημάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα, βλέπουμε τον πληθωρισμό να αυξάνεται με ρυθμούς 3,6% και 4,4% κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο αντίστοιχα, ανεβάζοντας τον μέχρι τώρα μέσο όρο πληθωρισμού του έτους στο 1,8%. Σημειώνουμε πως το 2020 ήταν περίοδος αποπληθωρισμού. Παρόλο που ο πληθωρισμός ακολουθεί τη μακροχρόνια κυκλική του πορεία η οποία ήταν συνάμα

Τα μέτρα στήριξης της εργασίας κατά την έντονη περίοδο της πανδημικής κρίσης έπασαν τόπο, γεγονός που επιτρέπει τώρα στις μηχανές της οικονομίας να μαρσάρουν πιο ορεξάτα για το από εδώ και πέρα.

και καθαρά πτωτική, η έξαρση που παρατηρείται αυτή την περίοδο θα εκτροχιάσει κατά κατιτίς την πορεία που προδιαγραφόταν απούσας της πανδημίας. Όπως ανέφερα και σε παλαιότερο άρθρο μου, πιστεύω πως τα προβλήματα στην

εφοδιαστική αλυσίδα θα αρχίσουν να αμβλύνονται σοβαρά μετά το δεύτερο τρίμηνο του 2022 οπότε και θα επανέλθει μια καλώς νοούμενη κανονικότητα. Ήδη παρατηρούνται μειώσεις στο μεταφορικό κόστος και στο κόστος αγοράς διαφόρων

αγαθών εισαγωγής και αυτό θα συνεχιστεί.

Το δημόσιο χρέος έχει αυξηθεί, αλλά αυτό δεν αποτελεί τόσο ανησυχητικό πρόβλημα τη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία καθώς πρώτον, έχουμε χαλαρώσεις από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς για κάτι τέτοιο – όπως άλλωστε όλες οι χώρες – λόγω των έκτακτων μέτρων στήριξης της οικονομίας και της κοινωνίας, και δεύτερον, οι προβλέψεις για αύξηση στο ΑΕΠ είναι πολύ θετικές γεγονός που θα συμπιέζει το δημόσιο χρέος.

Ποια ήταν η συνεισφορά της αγοράς ακινήτων σε αυτό το κύμα οικονομικής επανεκκίνησης;

As σταθούμε μόνο στα ποσά που δαπανήθηκαν σε αγοραπωλησίες ακινήτων. Κατά τους έντεκα μήνες του 2021 άλλαξαν χέρια ακίνητα συνολικής αξίας της τάξης των €2,57 δις.

Αυτό περίπου το ποσό δαπανήθηκε για ολόκληρο το 2020, ενώ αν ο Δεκέμβριος που διανύουμε έχει ανάλογη επίδοση με τον Δεκέμβριο του 2019, τότε η συνολική επίδοση του 2021 θα υπολείπεται κατά κατιτίς τα €3 δις.

Αν λάβουμε υπόψη πως το 2019 άλλαξαν χέρια ακίνητα συνολικής αξίας

της τάξης των €3,4 δις. και το 2018 ακίνητα συνολικής αξίας της τάξης των €3,5 δις., η επίδοση του 2021 δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητη. Και για να έχουμε πληρέστερη εικόνα, κατά τα έτη 2016 και 2017 άλλαξαν χέρια ακίνητα συνολικής αξίας περίε των €3,85 δις. την κάθε χρονιά, αλλά ως μιν ξεκινάμε πως αυτές τις δύο χρονιές ήταν στο απόγειό τους οι αναδιαρθρώσεις δανείων όπου χιλιάδες ακίνητα πουλήθηκαν σε τράπεζες έναντι διαγραφής χρεών.

Από τα ακίνητα συνολικής αξίας €2,57 δις. που άλλαξαν χέρια το 2021 μέχρι τώρα, ποσό €770 εκ. ανήκει στη Λευκωσία, ποσό €876 εκ. ανήκει στη Λεμεσό, ποσό €374 εκ. ανήκει στη Λάρνακα, ποσό €406 εκ. ανήκει στην Πάφο και τέλος ποσό €139 εκ. ανήκει στην Αμμόχωστο.

Με δεδομένη την τεράστια αλυσίδα κατηγοριών επιχειρήσεων και επαγγελματιών που απασχολεί ή/και επιπρεάζει ο τομέας των ακινήτων, η συνεισφορά του είναι πολύ σημαντική στην επιδιωκόμενη και προσδοκώμενη οικονομική ανάκαμψη.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Επόμενος «βραχνάς» η διάθεση των ακινήτων

Με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια να έχουν αλλάξει χέρια, αφήνουν στη σκιά τους νέες προκλήσεις

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μειώνοντας τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στο τραπεζικό σύστημα, πλέον μία από τις προκλήσεις που παραμένουν είναι η διάθεση των ακινήτων που μένουν στους ισολογισμούς των τραπεζών, αλλά συγχρόνως και ο χειρισμός των εταιρειών διαχείρισης δανείων που θα πρέπει να τα διαθέσουν στην αγορά. Οι τράπεζες έχουν μεν μειώσει τα ΜΕΔ τους σε μονοψήφια νούμερα, ή, καλώς εκόντων των πραγμάτων, σε λίγο εν ευθέτω χρόνω, όμως εξακολουθούν να υπάρχουν ακίνητα αξίας πέραν του 1,5 δισ. στους ισολογισμούς των τραπεζών. Επίσης, δάνεια αρκετών δισεκατομμυρίων έχουν περάσει σε εταιρείες τύπου Gordian, Themis, Altamira. Εκείνες καλούνται πλέον να αντιμετωπίσουν τα δάνεια αυτά, μαζί με τα ακίνητα που είναι εξασφαλισμένα. Εκτός τραπεζικού συστήματος έχουμε δάνεια ύψους 16 δισ., συν ακίνητα αξίας 1,5 δισ. ευρώ που θα πρέπει με κάποιο τρόπο να διατεθούν. Επιπρόσθετα, υπάρχουν δάνεια ύψους 4 δισ. ευρώ που βρίσκονται προς πώληση τη δεδομένη περίοδο από Ελληνί-

Στις Εταιρείες Εξαγοράς Πιστώσεων έχουν μεταφερθεί προβληματικά δάνεια αξίας 16,3 δισ. ευρώ και ακίνητα συνολικής αξίας 9 δισ. ευρώ.

Το ενδιαφέρον των εγχώριων αγοραστών για ακίνητα και η στήριξη που προσφέρουν στην αγορά, αλλά και η συγκρατημένη αύξηση στην κινητικότητα από ξένους επενδυτές, επιβεβαιώνεται από διάφορους δείκτες του τομέα των ακινήτων και της οικονομίας.

νική Τράπεζα και AlphaBank Κύπρου. Το ερώτημα που τίθεται αφορά στο τι θα γίνει στη διάθεση των ακινήτων στην αγορά που είτε είναι αυτοτελή, είτε συνδέονται με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που είναι εξασφαλισμένα. Υπάρχουν αρκετές προ-σέγγισεις που ακολουθούνται από τις εταιρείες διαχείρισης δανείων. Υπάρχει η προσέγγιση της διαχείρισης των προβληματικών δανείων που έχουν λάβει οι εταιρείες διαχείρισης, που προνοεί αναδιάρθρωση των δανείων, να μετατραπούν σε εξυπηρετούμενα, να «πακετοποιηθούν» και να «επιστρέψουν» στο τραπεζικό σύστημα, δηλαδή να πωληθούν ως «φτιαγμένα» πίσω στις τράπεζες. Υπάρχει όμως και η προσέγγιση διάθεσης ακινήτων που

βρίσκονται στην αγορά για πέραν των 6—9 μηνών, οι τιμές μειώνονται σημαντικά προς τα κάτω, ώστε να πωληθούν. Όσον αφορά τώρα για τις τιμές των ακινήτων, ακίνητα τα οποία είναι ολίγον τι «διαίτερα» ή βρίσκονται σε περιοχές που δεν είναι εμπορικές, τότε αναγκαστικά θα πρέπει να γίνει μία διόρθωση στην τιμή τους. Τα ακίνητα που έχουν οι οργανισμοί να πωλήσουν ή οι τράπεζες, δεν είναι μόνο εμπορεύσιμα, όπως διαμερίσματα, οικόπεδα και οικίες. Τα χαρτοφυλάκια έχουν κάθε είδους ακίνητα, όπως για παράδειγμα αποθήκες, γεωργικά, ή οικίες—διαμερίσματα που είναι σε «άσχημη» κατάσταση. Γιατί γίνεται η παραπάνω ανάλυση; Διότι, στο τέλος της ημέρας αν υποθέσουμε πως από

ένα χαρτοφυλάκιο ακινήτων που έχει στη διάθεσή της μια τράπεζα ή μια εταιρεία διαχείρισης δανείων, ένα «30%» είναι εύκολο να πωληθούν και ένα «70%» είναι ακίνητα που είναι σε δυσμενέστερη θέση ή με ιδιαιτερότητες. Τα ακίνητα λοιπόν του «30%» δεν αναμένεται να επηρεάσει όπως και να διατεθεί την αγορά, το ζήτημα που προκύπτει είναι για τα ακίνητα του «70%» που θα βγουν στην αγορά και ενδεχομένως να επηρεάσει ολίγον τι την αγορά αν δεν βγει προσεκτικά και μεθοδικά με στρατηγική.

Πώς σχολιάζουν οι ειδικοί

Πώς σχολιάζουν όμως την κατάσταση οι ειδικοί; Η Άννα Σωφρονίου, Εκτελεστική

Διευθύντρια Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων της Τράπεζας Κύπρου, δήλωσε στην «Κ» πως «από το 2017 μέχρι και το Σεπτέμβριο του 2021 έχουμε προχωρήσει στην διάθεση ακινήτων συνολικής αξίας πέραν του 1,3 δισ. ευρώ». Υπογράμμισε δε, ότι «μια από τις προτεραιότητες της Τράπεζας Κύπρου παραμένει η ορθολογιστική διαχείριση των ακινήτων που έχει στην κατοχή της, με τρόπο που να μην επηρεάζει την δυναμική της αγοράς ακινήτων».

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της WIREFS, Παύλος Λοΐζου, σχολίασε στην «Κ» πως «το κυπριακό τραπεζικό σύστημα βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε δάνεια με εξασφαλίσεις ακίνητα και με λίγες εναλλακτικές επιλογές

χορήγησης δανείων από τις τράπεζες. Το παραπάνω, όπως είπε, σε συνδυασμό με τα χαμηλά καταθετικά επιτόκια οδηγεί πολλούς στο να αγοράσουν ακίνητα με δανεισμό συγκρατώντας ως ένα βαθμό τις τιμές. Όμως, όπως εξήγησε ο κ. Λοΐζου, αυτό είναι πρόσκαιρο γιατί η αξία των ακινήτων στο τέλος ευθυγραμμίζεται με τη χρήση τους. Αν δεν βρεθεί μια σωστή στρατηγική για την οικονομία η οποία να φέρει πλούτο στους πολλούς, τότε οι προκλήσεις στην αγορά ακινήτων θα επανέλθουν. Πρόσθετα, όπως συμπλήρωσε, φαίνεται να υπάρχουν σημαντικές διακυμάνσεις σε τιμές ακινήτων εντός πόλεων λόγω του ότι οι μεν αγοραστές συγκεντρώνονται σε κάποια είδη ακινήτων π.χ. διαμερίσματα

και εξοχικές κατοικίες, όπου βλέπουμε αύξηση των τιμών, ενώ από την άλλη τα ακίνητα τα οποία δεν έχουν ευρεία χρήση πλέον, π.χ. βιομηχανικά ακίνητα σε δευτερεύουσες περιοχές, εξοχικές κατοικίες χαμηλής ποιότητας κτλ, μένουν αδιάθετα παρά την ενδεχόμενη μείωση των τιμών τους.

Ακίνητα 9 δισ. εκτός

Μιλώντας τη Δευτέρα ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Κωνσταντίνος Ηροδότου, στο πλαίσιο του Προϋπολογισμού του 2022, ανέφερε πως στις Εταιρείες Εξαγοράς Πιστώσεων (ΕΕΠ) έχουν μεταφερθεί προβληματικά δάνεια ύψους 16,3 δισ. ευρώ και ακίνητα συνολικής αξίας 9 δισ. ευρώ, ενώ σχολίασε πως τα δάνεια αυτά εξακολουθούν να βρίσκονται στην οικονομία. Το ότι μεταφέρθηκαν στις εταιρείες αυτές, σημαίνει πως δεν υπάρχει εποπτική πίεση για μείωσή τους και αντίστοιχη πίεση στα κεφάλαια, δίνοντας έτσι περισσότερο χρόνο για λύσεις στους δανειολήπτες. Απαντώντας σε ερώτηση βουλευτών, ο κ. Ηροδότου είπε ότι η Κεντρική Τράπεζα δίνει παράταση στις τράπεζες στη διαχείριση των ακινήτων που έχουν στους ισολογισμούς τους, έτσι ώστε να μη διαταραχθεί η αγορά ακινήτων.

Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, το ενδιαφέρον των εγχώριων αγοραστών για ακίνητα και η στήριξη που προσφέρουν στην αγορά, αλλά και η συγκρατημένη αύξηση στην κινητικότητα από ξένους επενδυτές επιβεβαιώνεται από διάφορους δείκτες του τομέα των ακινήτων και της οικονομίας, όπως τα πολιτήρια έγγραφα.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (ΤΚΧ), ο αριθμός των πωλητήριων εγγράφων για ακίνητα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2021 παρουσίασε ετήσια αύξηση 37,6% (αν και από χαμηλή βάση) σε σχέση με μείωση 41,2% την ίδια περίοδο του 2020. Συγκεκριμένα, σημειώθηκε αύξηση 62,8% στη ζήτηση από εγχώριους αγοραστές και μικρή αύξηση 3,5% στη ζήτηση από ξένους επενδυτές. Για την σταθεροποίηση στη ζήτηση από ξένους επενδυτές βοήθησαν τόσο τα μέτρα που προώθησε το κράτος όσον αφορά το «international headquartering», όσο και το πρόγραμμα για απόκτηση άδειας μόνιμης διαμονής στην Κύπρο.

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

E-wallets για όλα

Η τεχνολογία προχωράει και η ζωή μας γίνεται όλο και ευκολότερη λόγω της χρήσης κινητών τηλεφώνων. Όλα πλέον τα κάνουμε και τα αποθηκεύουμε στα κινητά μας τηλέφωνα, αφού δεν τα αποχωρίζομαστε κυριολεκτικά ποθενά. Είναι η προέκταση του ψηφιακού εαυτού μας, αφού εκεί έχουμε τα τραπεζικά applications, τα αεροπορικά μας εισιτήρια, τις επαγγελματικές μας κάρτες, ακόμα και τα ψηφιακά πιστοποιητικά εμβολιασμού τα οποία βρίσκονται στο κινητό μας. Πολλά από αυτά τα ε-wallets «έγγραφα» τα φυλάει σε ψηφιακά πορτοφόλια. Σε αυτά τα πορτοφόλια έχουμε τα ψηφιακά νομίσματα, πιστωτικές και χρεωτικές κάρτες, αλλά και τα εισιτήρια του θεάτρου. Σε λίγο καιρό από τώρα, έγγραφα όπως είναι η ταυτότητά μας και το διαβατήριο θα γίνουν ψηφιακά και θα πρέπει και για αυτά να χρησιμοποιήσουμε ηλεκτρονικό πορτοφόλι. Αυτό σημαίνει ότι πολύ σύντομα θα δούμε να εμφανίζονται τα E-wallets που θα έχουν τη δυνατότητα να φιλοξενήσουν όλα τα παραπάνω χρήσιμα πιστοποιητικά αλλά και χρήματα. Τα ηλεκτρονικά πορτοφόλια στην Ευρώπη δεν είναι τόσο διαδεδομένα όπως στην Κίνα, αλλά βλέπουμε να αλλάζει αυτό πολύ γρήγορα. Μέχρι το 2025 η Juniperre search θέλει τους χρήστες ψηφιακών πορτοφολίων να φτάνουν τα 4,4 δισεκατομμύρια οπότε πολύ εύκολα μπορούμε να αντιληφθούμε τι πρόκειται να ακολουθήσει. Εδώ βρίσκεται η μεγάλη ευκαιρία για το κράτος ώστε να εκμεταλλευτεί την κατακόρυφη αύξηση της χρήσης των ψηφιακών πορτοφολίων και να τα χρησιμοποιήσει προς όφελος των πολιτών. Η δημιουργία ενός κρατικού E-wallet, που θα γίνεται αποδεκτό από τις υπηρεσίες του κράτους και θα μπορεί να αποθηκεύει όλα τα δημόσια έγγραφα των πολιτών θα αλλάξει τις ζωές όλων προς το καλύτερο. Θα καταπολεμηθεί η γραφειοκρατία και θα δοθεί την ίδια ώρα ένα δυνατό μήνυμα υπέρ του περιβάλλοντος. Η αρχή έγινε με το application για τα πιστοποιητικά νόσους και εμβολιασμού. Τώρα, σειρά θα έχουν μια σειρά από πιστοποιητικά που μέχρι τώρα έπρεπε να φυλάει σε σκονισμένες γωνίες του σπιτιού. Η τεχνολογία πρέπει να χρησιμοποιείται προς όφελος του πολίτη.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Ελλειψη καυσίμων, φαρμάκων και βασικών αγαθών στα κατεχόμενα

Ανατιμήσεις προϊόντων έως 80%, απότοκο της κρίσης από την κατάρρευση της λίρας

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Η μεγάλη ύφεση στην τουρκική οικονομία επηρεάζει πολυδιάστατα την καθημερινότητα των Τουρκοκυπρίων. Η τ/κ κοινότητα ετοιμάζεται να αφήσει πίσω της το 2021 με μεγάλα προβλήματα και σε συνθήκες πρωτόγνωρου κοινωνικοοικονομικού αναβρασμού. Εξαιτίας της πρωτόγνωρης κρίσης στην τ/κ αγορά άρχισαν να παρουσιάζονται οι πρώτες ελλείψεις σημαντικών αγαθών.

Η τροφοδότηση της τ/κ αγοράς με καύσιμα συνεχίζεται με μεγάλα προβλήματα. Τα στρατηγικά αποθέματα καυσίμων των Τ/κ έχουν περιοριστεί τις τελευταίες ημέρες. Την ίδια στιγμή, από την τ/κ αγορά άρχισαν να εξαφανίζονται φάρμακα και είδη πρώτης ανάγκης.

Αντιμέτωπη με μια μεγάλη κρίση και μόλις λίγες εβδομάδες πριν από τις πρώτες «βουλευτικές εκλογές» που είναι προγραμματισμένες για τις 23 Ιανουαρίου, η τ/κ ηγεσία αποδέχεται εμμέσως ότι τα εργαλεία και μέσα που διαθέτει για παρέμβαση στην αγορά και στην οικονομική κρίση είναι περιορισμένα. Με επίγνωση αυτής της πραγματικότητας, ο «Πρωθυπουργός», Φαζί Σουτζούογλου ακολουθεί τον δρόμο που άνοιξε ο Πρόεδρος της Τουρκίας Ταγίπ Ερντογάν στο μέτωπο της οικονομίας, και επιστρατεύει ανορθόδοξες οικονομικές συνταγές.

Κρίση καυσίμων

Τις τελευταίες εβδομάδες, η αξία της τουρκικής λίρας έναντι των ξένων νομισμάτων σημειώνει πρωτόγνωρη πτώση. Το ευρώ που πριν από λίγες εβδομάδες, στην τουρκική αγορά βρισκόταν στις 12,5 μονάδες, τις τελευταίες ώρες «φλερτάρει» με τις 16 μονάδες. Και το δολάριο πλέον σκαφαλώνει στις 14 μονάδες. Τούρκιοι οικονομολόγοι προειδοποιούν ότι στις αρχές του νέου έτους, σε περίπτωση που δεν τερματιστεί η πτώση της αξίας της λίρας, το δολάριο δεν αποκλείεται να «αγγίξει» τις 16 μονάδες και το ευρώ τις 20. Υπό την σκιά των τελευταίων εξελίξεων και των νέων απαισιοδόξων προβλέψεων των ειδικών,

Η τιμή των καυσίμων στα κατεχόμενα αυξήθηκε εκ νέου και σε ορισμένα είδη ξεπερνά τις 10 λίρες. Λίγο πριν από την εφαρμογή των νέων τιμών, σε ολόκληρα τα κατεχόμενα, στα βενζινάδικα σχηματίστηκαν ουρές οχημάτων.

Τούρκοι οικονομολόγοι προειδοποιούν ότι σε περίπτωση που δεν τερματιστεί η πτώση της αξίας της λίρας έως τις αρχές του νέου έτους, το δολάριο δεν αποκλείεται να «αγγίξει» τις 16 μονάδες και το ευρώ τις 20.

Οι Τ/κ προμηθευτές καυσίμων ζητούν από την «κυβέρνηση» πιο γρήγορες και αποφασιστικές αυξήσεις της τιμής των καυσίμων. Και μέχρι να ικανοποιηθεί αυτό το αίτημα, οι Τ/κ προμηθευτές περιορίζουν την παροχή καυσίμων στα τ/κ πρατήρια.

Στα κατεχόμενα, τα οποία εισάγουν προϊόντα και υπηρεσίες από την Τουρκία

σε δολάριο ΗΠΑ, η τιμή των καυσίμων καθορίζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα από την «κυβέρνηση» και τα είδη καυσίμων διατίθενται στην αγορά σε «σταθερή τιμή» που είναι ίδια σε όλα τα πρατήρια.

Οι Τ/κ προμηθευτές καυσίμων απαιτούν την μείωση της χρονικής περιόδου της επανεξέτασης της τιμής πώλησης των καυσίμων με το σκεπτικό ότι αντιμετωπίζουν οικονομικές ζημιές από την στιγμή της αγοράς νέων εφοδίων από την Τουρκία σε δολάρια ΗΠΑ, ως τη στιγμή της πώλησης των καυσίμων στα τ/κ βενζινάδικα σε λίρες Τουρκίας.

Η «κυβέρνηση» του Φαζί Σουτζούογλου από την πλευρά της, λίγες εβδομάδες πριν από τις πρώτες «βουλευτικές εκλογές», επιχειρεί να αποφύγει μεγάλες και αισθητές αυξήσεις των τιμών των βασικών αγαθών και προϊόντων. Για αυτό το λόγο καθυστερεί την ενεργοποίηση της σχετικής ρήτρας του «νόμου» του 2001 που παρέχει στην «κυβέρνηση»

τη δυνατότητα να επαναξιολογεί την τιμή των καυσίμων κάθε 5 με 15 ημέρες. Αντιμέτωποι με την καθυστέρηση της αύξησης της τιμής των καυσίμων, οι Τ/κ προμηθευτές τις προηγούμενες ημέρες μείωσαν την ποσότητα των καυσίμων που παρέχουν στα τ/κ βενζινάδικα. Την προηγούμενη εβδομάδα αυτή η μείωση συνδυάστηκε με τις επιπτώσεις των κακών καιρικών συνθηκών και την καθυστέρηση της άφιξης νέου φορτίου καυσίμων από την Τουρκία στα κατεχόμενα. Έτσι, σε ολόκληρα τα κατεχόμενα, άρχισαν να παρατηρούνται σημαντικές ελλείψεις διάφορων ειδών καυσίμων.

Προς τα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας, μια νέα ποσότητα καυσίμων που έφτασε από την Τουρκία περιορίστηκε ζημιές στην τ/κ αγορά, ωστόσο δεν έλυσε το όλο πρόβλημα. Και στη σκιά αυτής της εξέλιξης, το Σάββατο, ο «Πρωθυπουργός» ζήτησε από τους Τ/κ ιδιοκτήτες πρατηρίων να τερματίσουν την πώληση καυσίμων σε οχήματα που φέρουν πινακίδες κυκλοφορίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο Σουτζούογλου σπρώχνει την νέα εισήγηση του στο γεγονός ότι το επόμενο διάστημα τα προβλήματα στην αγορά των καυσίμων θα έχουν συνέχεια και ότι στρατηγικές σημασίας τομείς των κατεχομένων δεν πρέπει να παραμείνουν χωρίς καύσιμα. «Προτεραιότητά μου είναι οι πολίτες μου», αναφέρει ο Σουτζούογλου, ο οποίος μάλιστα προσθέτει στην τοποθέτησή του και την απειλή ότι οι «αστυνομικοί» θα ξεκινάσουν να ελέγχουν τα ε/κ οχήματα στα οδοφράγματα για να διαπιστώσουν το αν αγοράσαν καύσιμα από τ/κ πρατήρια καυσίμων ή όχι.

Σημειώνεται ότι λίγο μετά την νέα δόλωση του Σουτζούογλου, η τιμή των καυσίμων στα κατεχόμενα αυξήθηκε εκ νέου. Σε ορισμένα είδη καυσίμων η τιμή του λίτρου πλέον ξεπερνά τις 10 λίρες. Λίγο πριν από την εφαρμογή των νέων τιμών, σε ολόκληρα τα κατεχόμενα, στα βενζινάδικα σχηματίστηκαν ουρές οχημάτων. Την ίδια ώρα, αρκετά τ/κ πρατήρια καυσίμων δεν υπάκουσαν στην εντολή του «Πρωθυπουργού» και συνέχισαν να εξυπηρετούν Ε/κ οδηγούς.

Αδειάζουν τα ράφια

Ο Τ/κ ηγέτης Εροίν Τατάρ και ο συνέταιρος του Σουτζούογλου στην νέα κυβέρνηση, αρχηγός του Δημοκρατικού Κόμματος, Φικρί Ατάογλου, τις τελευταίες ώρες έχουν προβεί σε δηλώσεις που έρχονται σε αντίθεση με την νέα εισήγηση του «Πρωθυπουργού». Ο Τατάρ εξέφρασε δημοσίως προβληματισμό για το γεγονός ότι ΕΕ/κ οδηγοί ταξι αντιμετωπίζουν προβλήματα κατά την επιστροφή τους στις ελεύθερες περιοχές εξαιτίας των καυσίμων που προμηθεύονται από τα κατεχόμενα. Την ίδια ώρα, ο κ. Ατάογλου ξεκαθάρισε την διαφωνία του με την νέα πρόταση του «Πρωθυπουργού». Οι διαφωνίες στις τάξεις της τ/κ Δεξιάς για την αντιμετώπιση της μεγάλης οικονομικής ύφεσης έρχονται στην επιφάνεια σε μια περίοδο που αυξάνονται τα προβλήματα στην τ/κ αγορά. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», τα τελευταία εικοσιτετράωρα αυξάνεται ο αριθμός των ειδών πρώτης ανάγκης που εξαφανίζονται από τα ράφια των τ/κ αγορών. Την αποουσία των φιαλών υγροερίου ακολουθεί η έλλειψη σημαντικών φαρμάκων από τα ράφια των τ/κ φαρμακείων. Οι Τ/κ φαρμακοποιοί δηλώνουν ότι την τελευταία περίοδο δεν είναι σε θέση να προμηθεύουν χρόνιους ασθενείς με φάρμακα που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση διάφορων νόσων. Την ίδια ώρα, από τις τ/κ υπεργολές απουσιάζουν ορισμένα είδη καπνού και πρώτης ανάγκης. Οι υπεύθυνοι των αγορών σχετίζουν τις νέες ελλείψεις με τα προβλήματα τροφοδοτήσεως της τ/κ αγοράς από την Τουρκία. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα τελευταία εικοσιτετράωρα, στα κατεχόμενα παρατηρείται ραγδαία αύξηση στην τιμή βασικών αγαθών και υπηρεσιών. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι αυξήσεις ξεπερνούν το 70 και 80% της αρχικής τιμής.

Η «Όμικρον» δεν απειλεί τον τουρισμό

Υπάρχει αβεβαιότητα μεν, η οποία ωστόσο φαίνεται παροδική και δεν αποτυπώνεται στις εκτιμήσεις για το 2022

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

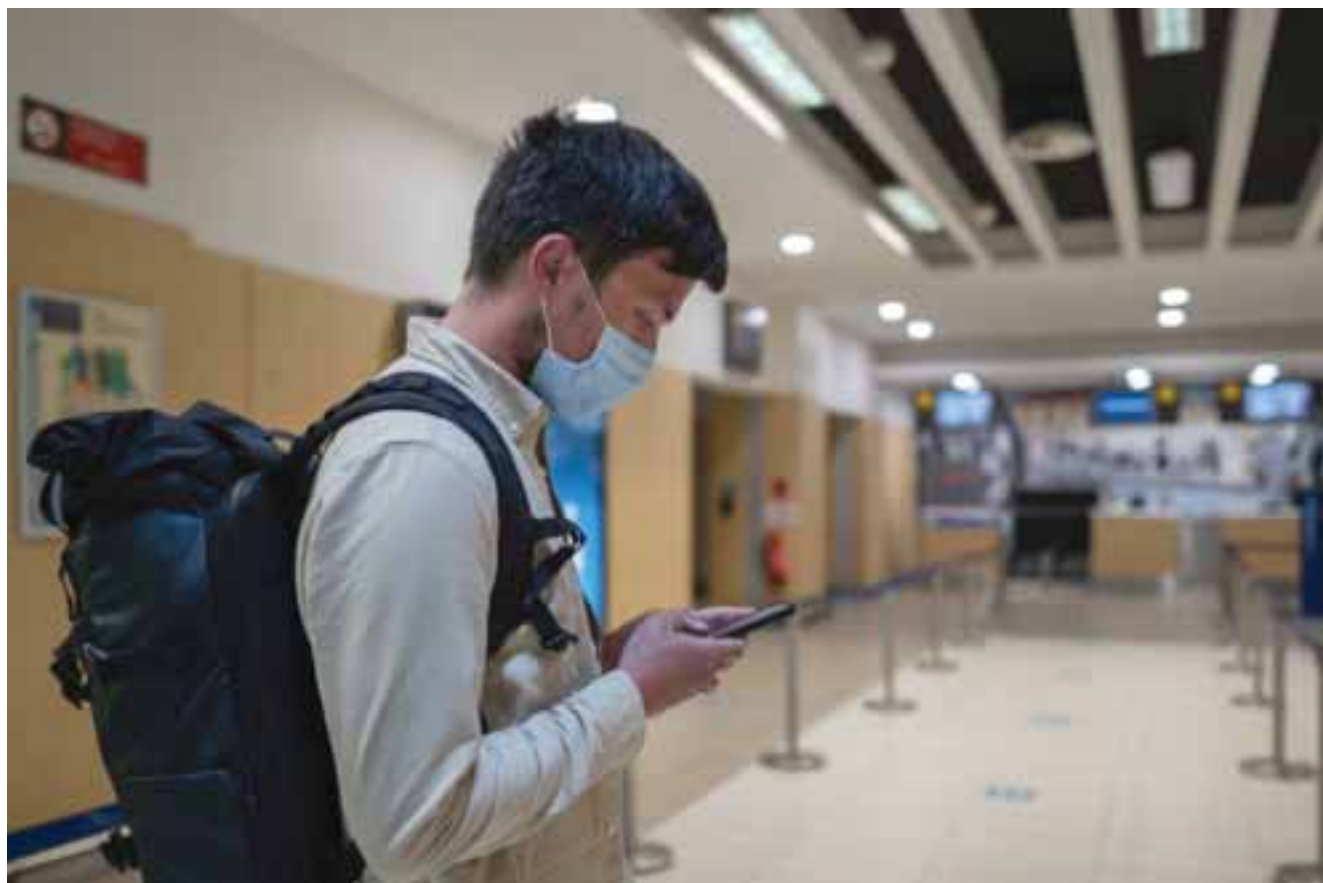
Την εκτίμηση ότι ο ξενοδοχειακός κλάδος μπορεί να σταθεί στα πόδια του σε περίπτωση που η επιστροφή στην κανονικότητα πάρει εκ νέου παράταση, εκφράζει η Τράπεζα Κύπρου, η τράπεζα με την μεγαλύτερη έκθεση στον κλάδο της διαμονής. Πρόκειται για εκτίμηση η οποία δείχνει ότι πέραν της εύλογης ανησυχίας για την εξέλιξη της κατάστασης, δεν υπάρχει πανικός μπροστά στην νέα μετάλλαξη του κορωνοϊού, η οποία προς το παρόν φαίνεται ότι προκαλεί ένα αναμενόμενο μούδιασμα στην τουριστική κίνηση και στις κρατήσεις. Σαφώς όμως δεν υπάρχει ο αναβρασμός που υπήρχε κατά τις προηγούμενα κύματα της πανδημίας. Ένας σημαντικός λόγος

Σύμφωνα με την Hermes Airports, οι πρώτες μέρες του Δεκέμβρη καταγράφουν πτώση στον δείκτη πληρότητας των πτήσεων, ωστόσο προς το παρόν δεν υπάρχουν ουσιαστικές ακυρώσεις πτήσεων. Αύξηση αναμένεται μετά τις 15 Δεκεμβρίου.

είναι φυσικά το γεγονός ότι διανύουμε μια περίοδο με παραδοσιακά χαμηλά επίπεδα κρατήσεων. Ένας δεύτερος παράγοντας είναι η ανάγκη του κόσμου να ταξιδέψει, η οποία πλέον μετά από δύο χρόνια, τίθεται ψηλά στις προτεραιότητές του. Από την άλλη, υπάρχει πλέον σαφές και συγκεκριμένο πλαίσιο εισόδου των επισκεπτών.

Η αβεβαιότητα

Αυτό εξάλλου υπογραμμίζεται και από την πλευρά των ξενοδόχων, οι οποίοι δεν εκφράζουν ιδιαίτερα ανησυχία για την επιδράση της νέας μετάλλαξης στον τουρισμό των επόμενων εβδομάδων από την στιγμή που υπάρχουν συγκεκριμένες, μη αποτρεπτικές, προϋποθέσεις και διαδικασίες για να εισέλθουν επισκέπτες.

Η κατάσταση είναι βελτιωμένη στα τουριστικά έσοδα σε σχέση με τις αφίξεις, κάτι που φαίνεται και στις καταθέσεις στην τράπεζα, οι οποίες το τρίτο τρίμηνο πήγαν πάνω, και η τάση συνεχίζεται.

Ωστόσο, υπάρχει ζήτημα αφού προφανώς συντηρείται το αίσθημα της αβεβαιότητας το οποίο σίγουρα δεν βοηθά την τουριστική βιομηχανία. Μιλώντας στην «Κ» ο γενικός διευθυντής του ΠΑΣΥΣΕ Φιλόκυρος Ρουσσουνίδης, ανέφερε ότι από πλευράς ξενοδόχων υπάρχει συγκρατημένη αισιοδοξία ότι «αν διαχειριστούμε και αυτή την έξαρση του ιού όπως διαχειριστήκαμε την πανδημία μέχρι σήμερα, θα είμαστε σε καλά επίπεδα και με τη νέα τουριστική σεζόν θα μπορέσουμε να δεχτούμε τουρισμό και ευελπιστώ να αποτέλεσει και την αρχή της ανάκαμψης της βιομηχανίας». Σημείωσε επίσης ότι η χρονική στιγμή που επιλέχθηκε το μέτρο της διενέργειας PCR τεστ στο αεροδρόμιο, δεν επηρεάζει ιδιαίτερα τον τουρισμό, εφόσον η εισροή επισκεπτών είναι πολύ

μικρή. Από την άλλη, το κόστος του τεστ είναι το φθηνότερο στην Ευρώπη. Σε γενικές γραμμές αυτή την περίοδο η κίνηση στα ξενοδοχεία είναι σε χαμηλά επίπεδα, ενώ αναμένεται να αυξηθεί την περίοδο των γιορτών κυρίως από τον εγχώριο τουρισμό, στο πλαίσιο του σχετικού προγράμματος επιδότησης διακοπών.

Μουδιασμένες οι κρατήσεις

Την εικόνα που επικρατεί στα αεροδρόμια έδωσε σε δηλώσεις της στην «Κ» η Μαρία Κουρούπη, Ανώτερη Διευθύντρια Αεροπορικής Ανάπτυξης, Μάρκετινγκ & Επικοινωνίας Hermes Airports. Όπως αναφέρει, παρόλο που ο Οκτώβριος και ο Νοέμβριος έδειξαν μια σταθεροποίηση στην ανοδική πορεία της επιβατικής κίνησης, εντούτοις η αβεβαιότητα των τε-

λευταίων εβδομάδων με την εμφάνιση της μετάλλαξης «Όμικρον» δημιούργησε ένα μούδιασμα στις κρατήσεις και επηρέασε τους δείκτες πληρότητας για το πρώτο δεκαήμερο του Δεκεμβρίου. «Ευτυχώς δεν έχουμε προς το παρόν ουσιαστικές ακυρώσεις πτήσεων και αναμένουμε ότι το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός θα υπάρξει μια αυξημένη κινητικότητα λόγω των διακοπών των Χριστουγέννων και της καθόδου των φοιτητών». Η κυρία Κουρούπη τόνισε ότι η εμπειρία της πρόσφατης καλοκαιρινής περιόδου έδειξε ότι ο κόσμος θέλει να ταξιδέψει και οι διακοπές είναι ψηλά στη λίστα των επιθυμιών του, δεδομένου ότι η πανδημία βρίσκεται σε μια ελεγχόμενη πορεία. «Ευελπιστούμε ότι θα ξεκαθαρίσει μάλλον θετικά το θέμα της νέας μετάλλαξης και

θα πάρουν μπρος οι μηχανές των κρατήσεων για το 2022».

Στο 77% του 2019 ο Νοέμβριος

Πάντως ο Νοέμβριος κινήθηκε ικανοποιητικά υπό τις περιστάσεις από πλευράς ταξιδιωτικής κίνησης, και θεωρείται μίνις εξίσου καλός με τον Οκτώβριο, συγκριτικά με τις αντίστοιχες επιδόσεις του 2019. Σύμφωνα με στοιχεία της Hermes Airports, τον Νοέμβριο από τα δύο αεροδρόμια ταξίδεψαν συνολικά 484.273 επιβάτες, αριθμός ο οποίος αντιστοιχεί στο 77% του Νοεμβρίου του 2019. Ειδικότερα, από το Αεροδρόμιο Λάρνακας ταξίδεψαν συνολικά 298.859 επιβάτες (130.904 αφίξεις και 167.955 αναχωρήσεις), με τις περισσότερες πτήσεις να αφορούν την Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Ρωσία, τη Γερμανία, την Αυστρία, την Ουκρανία το Ισραήλ και την Πολωνία. Αντίστοιχα, από το Αεροδρόμιο Πάφου ταξίδεψαν 183.321 επιβάτες (81.235 αφίξεις και 102.086 αναχωρήσεις). Οι περισσότερες πτήσεις πραγματοποιήθηκαν από και προς Ηνωμένο Βασίλειο, Πολωνία, Ισραήλ, Ελλάδα, Ρωσία και Γερμανία.

Πληρώνουν on time

Στο πλαίσιο της παρουσίασης των οικονομικών αποτελεσμάτων του εννιαμήνου, ο CEO Πανίκος Νικολάου είχε αναφέρει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των δανείων επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού, δεν έχουν περάσει ακόμη αναδιάρθρωση δανείων. Φαίνεται επίσης ότι σημαντικός αριθμός των ξενοδόχων πληρώνουν on time τις δόσεις των δανείων τους, όπως και πριν την πανδημία, ενώ παρά τις χαμηλές επιδόσεις στον τουρισμό, μόνο 30% έτυχε αναδιάρθρωσης. Αυτό αποδίδεται στο γεγονός ότι η πλειοψηφία των πελατών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της διαμονής, εισήλθαν στην κρίση με σημαντική ρευστότητα λόγω των ισχυρών αποδόσεων προηγούμενων ετών. Επιπλέον, το 97% του δανειακού χαρτοφυλακίου στον τομέα του τουρισμού, είναι εξασφαλισμένο με ακίνητα. Φυσικά αν η πανδημία επεκταθεί, τότε οι απόψεις στον κλάδο θα αυξηθούν, χωρίς αυτό να είναι καταστροφικό για τον κλάδο. Βάσει των εκτιμήσεων, ο ξενοδοχειακός κλάδος έχει τη δυνατότητα να δουλέψει, ακόμα και σε παράταση της αβεβαιότητας.

Τουρίστες με χοντρά πορτοφόλια

Ένα στοιχείο το οποίο επιτρέπει κάποια αισιοδοξία σε σχέση με τα έσοδα από τον τουρισμό μέχρι στιγμής αλλά και εντεύθεν, είναι η αύξηση της κατά κεφαλήν δαπάνης των τουριστών. Σε πρόσφατες δηλώσεις του στην «Κ» ο υφυπουργός Τουρισμού Σάββας Παρδίοις είχε τονίσει ότι υπήρξε αύξηση φέτος της κατά κεφαλήν δαπάνης τουριστών, σε σχέση με τον 2019- συγκεκριμένα ανέβηκε από τα 678 ευρώ στα 810 ευρώ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, τα έσοδα από τον τουρισμό να είναι μεν μειωμένα, όχι όμως στον βαθμό που θα αναμενόταν, σε σχέση και με τον αριθμό των αφίξεων. Συγκεκριμένα, με βάση τα τελευταία στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας για τον Σεπτέμβριο, τα έσοδα ανήλθαν στα 268,2 εκατ. ευρώ και ήταν μειωμένα κατά 28,9% σε σύγκριση με τα έσοδα Σεπτεμβρίου 2019 (377,2 εκατ. ευρώ). Η αύξηση των εσόδων στον τουρισμό καταγράφεται και από την Τράπεζα Κύπρου. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι οι τουρίστες που επισκέφθηκαν φέτος την Κύπρο, είναι ψηλότερης ποιότητας από το προφίλ τουριστών των προηγούμενων χρόνων. Επιπλέον, τα τουριστικά έσοδα ενισχύθηκαν και από το γεγονός ότι η πλειοψηφία των Κυπρίων επέλεξαν διακοπές εντός Κύπρου το καλοκαίρι. Αυτό σημαίνει ότι τα έσοδα είναι βελτιωμένα από πλευράς εισοδημάτων και η κατάσταση είναι βελτιωμένη σε σχέση με τις αφίξεις. Σύμφωνα με τον κ. Νικολάου, αυτό φαίνεται και από τις καταθέσεις στην τράπεζα οι οποίες το τρίτο τρίμηνο αυξήθηκαν και η τάση συνεχίζεται.

GoYield

Ακίνητα υψηλής απόδοσης

Κτήριο μικτής χρήσης στην Έγκωμη, Λευκωσία

- 170μ από το ξενοδοχείο Hilton Nicosia
- Κενό κατάστημα στο ισόγειο με μεσοπάτωμα (485 τ.μ.)
- Τρεις ορόφοι γραφείων (900 τ.μ.) που ενοικιάζονται από Κυβερνητικές Υπηρεσίες
- Υπόγειο (470 τ.μ.)
- Θέσεις στάθμευσης και αποθήκες
- Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

GoGordian
REAL ESTATE

€1.750.000

Καλυμμένο εμβαδόν: **1200m²**
Εμβαδόν οικοπέδου: **642m²**

Ref: 6677

7777 5656 | www.gogordian.com

Στρατιές ανέργων στη βιομηχανία αυτοκινήτου λόγω ηλεκτροκίνησης

Σε 501.000 υπολογίζονται οι απώλειες θέσεων εργασίας έως το 2035

Τον κώδωνα του κινδύνου κρούουν οι εταιρείες προμηθειών εξαρτημάτων προς χρήση των αυτοκινητοβιομηχανιών, οι οποίες προειδοποιούν, όπως επισημαίνει σε σχετικό δημοσίευσμά της η βρετανική εφημερίδα των Financial Times, ότι έως το 2035 θα υπάρξουν απώλειες 501.000 θέσεων εργασίας εξαιτίας της εστειυσμένης στροφής στην ηλεκτροκίνηση – και αυτό φέρνει τον κλάδο στα όριά του. Ωστόσο, έρευνα του ομίλου συμβούλων επιχειρήσεων PricewaterhouseCoopers προβλέπει ότι θα δημιουργηθούν παράλληλα και 226.000 νέες θέσεις. Κατά συνέπεια, οι προαναφερθείσες απώλειες μειώνονται στις 275.000 θέσεις. Ο σχεδιασμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι έως το 2035 να απαγορευθούν καθολικά τα αμάξια με κινητήρες εσωτερικής καύσεως. Από το σύνολο των 501.000 θέσεων, άνω των δύο τρίτων θα εξαφανισθούν την πενταετία προ της καταληκτικής προθεσμίας, σύμφωνα με έρευνα σχεδόν 100 εταιρειών για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης Προμηθευτών Αυτοκινητοβιομηχανίας (CLEPA). Και αυτό θα δυσχεράνει την άμβλυνση των κοινωνικοοικονομικών συνεπειών, που θα προκληθούν από αυτήν τη μαζική ανεργία.

Παρά ταύτα, υπάρχουν και φωτεινές ενδείξεις. Ερευνά της PwC συμπεραίνει

Η PwC προβλέπει ότι θα δημιουργηθούν παράλληλα 226.000 νέες θέσεις στα εργοστάσια εξαρτημάτων για τα ηλεκτρικά Ι.Χ.

Από το σύνολο των 501.000 θέσεων, άνω των δύο τρίτων θα χαθούν την πενταετία προ της καταληκτικής προθεσμίας απαγόρευσης της κυκλοφορίας κινητήρων εσωτερικής καύσης, σύμφωνα με έρευνα σχεδόν 100 εταιρειών για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης Προμηθευτών Αυτοκινητοβιομηχανίας.

χρήση άλλων τεχνολογιών, όπως είναι το υδρογόνο. Στο δημοσίευμα των Financial Times, επισημαίνεται ότι η Clepa, η οποία εκπροσωπεί περισσότερους από 3.000 προμηθευτές, έχει επί μακρόν δηλώσει ότι εάν χρησιμοποιηθούν μεταβατικές τεχνολογίες οι συνέπειες από τη μεταστροφή στην ηλεκτροκίνηση θα είναι πιόπτερες.

Κατά τον γενικό γραμματέα της, Ζίγκριντ ντε Βρίες, «οι ανάγκες της κοινωνίας είναι πάρα πολύ διαφορετικές για να μπορούν να καλυφθούν από μια γενικευμένη και ενιαία προσέγγιση, και θεωρούμε πως υβριδικές τεχνολογίες, το πράσινο υδρογόνο και τα βιώσιμα καύσιμα από ανανεώσιμες πηγές μπορούν

να στηρίξουν την καινοτομία, ενώ επαναπροσδιορίζουμε την αυτοκίνηση».

Από τη δική του πλευρά, ο διευθύνων σύμβουλος του νέου ομίλου Stellantis, ο οποίος είναι απόρροια της συνένωσης Fiat-Chrysler και Peugeot, Κάρλος Ταβάρες, μιλώντας σε συνέδριο τον Ρότερς, είχε επισημάνει πόσες πιέσεις υφίσταται ο κλάδος για να μεταβεί στην εποχή της ηλεκτροκίνησης, και ότι «το κόστος αναπτύξης νέας τεχνολογίας μπορεί να σπάσει μαζί με τις απώλειες θέσεων». Και αυτή η έκκλησή του βρίσκεται στο ίδιο μήκος κύματος με τη μεγαλύτερη εισηγήμενη εταιρεία της Γερμανίας στον κλάδο των εξαρτημάτων, την Continental, η οποία προειδοποίησε πως θα διακυβευθεί

η κοινωνική αρμονία εάν οι πολιτικές αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής δεν συνδυαστούν με προγράμματα ανάδειξης νέων ευκαιριών απασχόλησης, που θα απευθύνονται σε όσους εργάζονται σε κλάδους εξαρτώμενους από ορυκτά καύσιμα. «Μπορούμε να μεταμορφωθούμε, αλλά δεν μπορεί να υπάρξει οποιαδήποτε ασυνέχεια ανάμεσα στη μία φάση και στην επόμενη», τόνισε, τέλος, η Αριάνε Ράινχαρτ, μέλος του Δ.Σ. και υπεύθυνη Ανθρωπίνων Σχέσεων και Βιωσιμότητας. «Η δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών περιβαλλοντικής προστασίας σημαίνει και επιτάχυνση του μετασχηματισμού και αποφυγή μαζικής ανεργίας».

Πρώην στέλεχος της Bundesbank ο διάδοχος του Βάιντμαν

Ο Χοακίμ Νέιτζελ είναι ο επικρατέστερος υποψήφιος για διάδοχο του Γενς Βάιντμαν στο τιμόνι της Bundesbank από τον επόμενο μήνα, οπότε αποχωρεί από την ομοσπονδιακή τράπεζα της Γερμανίας το πλέον κατηγορηματικό και αμετανόητο «γεράκι» στους κόλπους της ΕΚΤ. Αυτό αναφέρουν πηγές προσεγγισμένες στις σχετικές συνομιλίες, που εκτιμούν πως θα τον προτείνει για τον θώκο ο νέος καγκελάριος της Γερμανίας, Ολαφ Σολτς. Οι εν λόγω πηγές τονίζουν μάλιστα πως ο νέος καγκελάριος επιθυμεί να εγκαταστήσει στην Bundesbank άνθρωπο της κεντρικής τράπεζας και όχι κάποιον οικονομολόγο προερχόμενο από ακαδημαϊκούς χώρους, ώστε να διατηρήσει την επιρροή και το γόπτρο του γερμανικού θεσμού.

Από το 2017 και μετά υψηλόβαθμο στέλεχος της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS), ο 55χρονος Νέιτζελ διήνυσε το μεγαλύτερο μέρος της σταδιοδρομίας του στην κεντρική τράπεζα της Γερμανίας και συγκεκριμένα από το 1999 μέχρι το 2016. Όπως επισημαίνει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, οι απόψεις του περί νομισματικής πολιτικής δεν είναι ευρέως γνωστές δεδομένου ότι για το μεγαλύτερο μέρος της 17χρονης σταδιοδρομίας του στην κεντρική τράπεζα είχε αρμοδιότητα την εποπτεία των αγορών κεφαλαίου. Είναι απόφοιτος της Σχολής Οικονομικών από το Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Καρλσρούης, ενώ διατέλεσε σύμβουλος του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος του δεκαετία του 1990, προτού μεταβεί στις ΗΠΑ για να εργαστεί ως ερευνητής. Στη συνέχεια εντάχθηκε στο υψηλόβαθμο προσωπικό της Bundesbank έως το 2016, οπότε και έφυγε από τη γερμανική κεντρική τράπεζα. Τότε προσελήφθη ως μέλος του Δ.Σ. της περιφερειακής κρατικής επενδυτικής τράπεζας KfW και μόλις ένα χρόνο αργότερα εντάχθηκε στην ομάδα υψηλόβαθμων στελεχών της BIS. Κι ενώ η εμπειρία του εστιάζεται στην εποπτεία των χρηματογορών και όχι στη νομισματική πολιτική, ο Νέιτζελ καθόρθωσε να αποπιάσει τη στήριξη και των τριών κομμάτων του νέου κυβερνητικού συνασπισμού της Γερμανίας.

Οι Financial Times επισημαίνουν πως αν είχε επιλέξει την Ιζαμπέλ Σνάμπελ,

Ο διορισμός του νέου προέδρου της Bundesbank έρχεται σε μια εξαιρετικά ευαίσθητη στιγμή για την κεντρική τράπεζα της Γερμανίας, καθώς η στελέχη της εκφράζουν όλο και εντονότερο προβληματισμό για την επιτάχυνση του πληθωρισμού, που στη Γερμανία έχει εκτοξευθεί στο 6% και στην Ευρωζώνη βρίσκεται στο 4,9%, όταν ο στόχος της ΕΚΤ είναι το 2%.

Η εμπειρία του εστιάζεται στην εποπτεία των χρηματογορών και όχι στη νομισματική πολιτική.

μέλος της ΕΚΤ, ο Ολαφ Σολτς θα βρισκόταν στη δύσκολη θέση να πρέπει να βρει κάποια άλλη γυναίκα οικονομολόγο και στέλεχος κεντρικής τράπεζας για να την αντικαταστήσει στη θέση της στην ΕΚΤ. Σε ό,τι αφορά, άλλωστε, τον Γεργκ Κούικς, του οποίου το όνομα ακούστηκε επίσης μεταξύ των ισχυρότερων υποψηφίων διαδοχών του Βάιντμαν, αναμένεται πως θα καταλάβει σημαίνοντα ρόλο στο επιτελείο στενών συνεργατών του νεοεκλεγέντος καγκελαρίου και επομένως δεν μπορεί να είναι και πρόεδρος της κεντρικής τράπεζας.

Ο διορισμός του νέου προέδρου της Bundesbank έρχεται σε μια εξαιρετικά ευαίσθητη στιγμή για την κεντρική τράπεζα της Γερμανίας, καθώς τα στελέχη της εκφράζουν όλο και εντονότερο προ-

βληματισμό για την επιτάχυνση του πληθωρισμού, που στη Γερμανία έχει εκτοξευθεί στο 6% και στην Ευρωζώνη βρίσκεται στο 4,9% όταν ο στόχος της ΕΚΤ είναι το 2%. Η Bundesbank παραμένει παραδοσιακά αντίθετη με το πρόγραμμα εκτεταμένων αγορών ομολόγων της ΕΚΤ και στελέχη της, με προεξάρχοντα τον απερχόμενο Γενς Βάιντμαν, έχουν επιειλημμένως εκφράσει φόβους πως η άρνηση αντισυμβατική αυτή πολιτική θα οδηγήσει τον πληθωρισμό στα ύψη, θα καλλιεργήσει «φούσκες» στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων και θα ανακόψει κάθε διάθεση για δημοσιονομική πειθαρχία μειώνοντας το κόστος του δανεισμού για τις άσπετες κυβερνήσεις. Στελέχη της αναμένεται, άλλωστε, να ασκήσουν πιέσεις για να προχωρήσει η ΕΚΤ σε αύξηση των επιτοκίων το συντομότερο.

Από την πλευρά της, πάντως, η πρόεδρος της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, επανέλαβε για πολλοστή φορά πως είναι απίθανη μια αύξηση των επιτοκίων της Ευρωζώνης μέσα στο επόμενο έτος, ενώ χαρακτήρισε και πάλι για πολλοστή φορά προσωρινή την άνοδο του πληθωρισμού.

Προσέθεσε, ωστόσο, πως αν χρειαστεί η τράπεζα θα σπεύσει να δράσει άμεσα για να ανακόψει μια ραγδαία αύξηση των τιμών.

Εξέφρασε εξάλλου την εκτίμηση ότι οι πληθωριστικές πιέσεις στην Ευρωζώνη έχουν ήδη φτάσει στην κορύφωσή τους και θα αποκλιμακωθούν μέσα στο επόμενο έτος. Μιλώντας στο Reuters στο πλαίσιο ψηφιακής εκδήλωσης, η κ. Λαγκάρντ τόνισε πως βλέπει τον πληθωρισμό «να μοιάζει με μια καμπούρα και μια καμπούρα τελικά έχει την πορεία προς τα κάτω». Οι δηλώσεις της έρχονται σε οξεία αντίθεση με τη θέση που εξέφρασε μέσα στην εβδομάδα ο Αμερικανός ομόλογός της και επικεφαλής της Federal Reserve, Τζερόμι Πάουελ, όπως και η Αμερικανίδα υπουργός Οικονομικών, Τζάνετ Γέλντ, οι οποίοι σχεδόν εν χορώ τόνισαν ότι «είναι καιρός να εγκαταλείψουμε τη λέξη παροδικός που έχουμε τόσο χρησιμοποιήσει για τον πληθωρισμό». Ωρες πριν από την ομιλία της κ. Λαγκάρντ, πάντως, ο Ολλανδός Κλάας Κντ, μέλος του Δ.Σ. της ΕΚΤ, είχε προβλέψει πως η τράπεζα θα προχωρήσει σε αύξηση των επιτοκίων το 2023.

Αμφίβολη η εξαγορά της Telecom Italia από το fund KKR

Με απώλειες ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση στο χρηματιστήριο του Μιλάνου η τιμή της μετοχής του τηλεπικοινωνιακού ομίλου της Telecom Italia (TIM) εξαιτίας της αβεβαιότητας σχετικά με την τύχη της πρότασης εξαγοράς της από τα αμερικανικά επενδυτικά κεφάλαια KKR έναντι 37 δισ. δολαρίων. Χθες η τιμή της μετοχής της έκλεισε με -1,38%, στα 46 λεπτά του ευρώ, ενώ στη διάρκεια της συνεδρίασης είχε υποχωρήσει και έως τα 44,4 λεπτά (απώλεια 4,4%). Αφού έλαβε την πρόταση της KKR στις 19 Νοεμβρίου και αφού έχασε τον τέταρτο διευθύνοντα σύμβουλο σε έξι χρόνια πριν από μία εβδομάδα, η TIM έχει μέχρι στιγμής αποτύχει να σημειώσει πρόοδο σχετικά με τη μεγαλύτερη συμφωνία στην Ευρώπη, η οποία αφορά εξαγορά από ιδιωτικά κεφάλαια. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, τις οποίες επικαλείται το ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters, η νέα διοίκηση της TIM, η οποία έχει συγκροτηθεί, είναι και επισφαλής και παρεμποδίζει τον μηχανισμό λήψης αποφάσεων.

Αφούτο ο διευθύνων σύμβουλος της, Λουιτζί Γκουμπιτότζι, αποχώρησε από τα καθήκοντά του με αφορμή μια διαμάχη του με τον μεγαλύτερο επενδυτή της Telecom Italia, τη γαλλική Vivendi, ο βετεράνος Πιέτρο Λαμπριόλα προήχθη σε γενικό διευθυντή. Ωστόσο, δεν μπορεί να αναλάβει το πεδίο ως νέος διευθύνων σύμβουλος, διότι πρώτα πρέπει είτε ο Λουιτζί Γκουμπιτότζι είτε άλλος να αποχωρήσει από μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Από τη δική της πλευρά, η Vivendi δώλωσε την Κυριακή ότι είναι ανοιχτή στο να παραδώσει στο ιταλικό Δημόσιο τον έλεγχο του δικτύου σταθερής τηλεφωνίας της TIM, εάν η τελευταία αποχωρήσει το πολύτιμο περιουσιακό της στοιχείο, δηλαδή το εν λόγω δίκτυο. Αξίζει να αναφερθεί πως στο παρελθόν ο τηλεπικοινωνιακός όμιλος είχε απαιτήσει να διατηρήσει την πλειοψηφική ιδιοκτησία. Όπως επισημαίνουν αναλυτές της τράπεζας Caixa, «αντιλαμβάνομαστε αυτή την αλλαγή άποψης ως έναν τρόπο πα-

Η γαλλική Vivendi, που είναι ο μεγαλύτερος μέτοχος της TIM, αντιδρά στην πώληση της εταιρείας.

Το fund έχει καταθέσει προσφορά 37 δισ. δολ. αλλά η ιταλική εταιρεία αντιμετωπίζει διοικητικά προβλήματα.

ρεμπόδιστος των αμερικανικών επενδυτικών κεφαλαίων KKR». Επιτείνοντας τη σύγχυση, ο ιταλικός Τύπος το Σαββατοκύριακο έκανε λόγο για μια συνάντηση μεταξύ της Vivendi και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανειών της Ιταλίας, το οποίο αποτελεί και τον δεύτερο μεγαλύτερο μέτοχο της TIM. Στόχος της συνάντησής τους ήταν ένα πιθανό εναλλακτικό σχέδιο έναντι της προσέγγισης των Αμερικανών. Τέλος, καλά πληροφορημένες πηγές ανέφεραν στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters ότι ο γαλλικός όμιλος της Vivendi προσπαθεί να συμμαχήσει με το Ταμείο Παρακαταθηκών.

Στη Fraport έως το 2052 το αεροδρόμιο Αττάλειας

Σε δανεισμό σκοπεύει να προχωρήσει η γερμανοτουρκική κοινοπραξία των Fraport και TAV Havalimanlari Holding, η οποία προσφάτως εξασφάλισε εκ νέου τη σύμβαση για να συνεχίσει να έχει τη διαχείριση του αεροδρομίου της Αττάλειας, του δεύτερου πιο πολυσύχναστου της γείτονος χώρας – η πρώτη σύμβαση ξεκίνησε το 2009. Οι δύο εταιρείες, όπως αναφέρει σχετικά σε δημοσίευσμά του το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, επιδιώκουν να δανεισθούν ποσό της τάξεως του 1,5 δισ. ευρώ, ώστε να καλύψουν την προκαταβολή για τη συμφωνία, όπως αναφέρουν καλά πληροφορημένες πηγές. Η γερμανοτουρκική κοινοπραξία θα έχει περιθώριο τριών μηνών για να καταβάλει τα οφειλόμενα, αφότου η άδεια εκμίσθωσης υπογραφεί με την αρμόδια Αρχή αεροδρομίων της Τουρκίας (DHMI), ενώ τελεί σε διαπραγματεύσεις με τουρκικές τράπεζες για τις δανειακές ανάγκες της. Η σύμβαση δόθηκε στις Fraport και TAV Havalimanlari Holding, οι οποίες προσέφεραν για 25 έτη εκμετάλλευσής του αεροδρομίου στην Αττάλεια ποσό της τάξεως των 7,25 δισ. ευρώ, το οποίο συνιστά τη δεύτερη μεγαλύτερη προσφορά για τέτοια σύμβαση στην Τουρκία.

Πέραν του ότι συμφώνησαν να πληρώσουν το 25% ως προκαταβολή, οι Fraport και TAV θα επενδύσουν 765 εκατομμύρια ευρώ, ούτως ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα εξυπηρέτησης του αεροδρομίου στα 80 εκατομμύρια επιβάτες από τα 30 εκατομμύρια σήμερα (κατά μέσον όρο), ενώ προβλέπονται και προσθήκες. Συγκεκριμένα, θα κατασκευαστεί νέος τερματικός σταθμός διεθνών πτήσεων το 2040, ενώ η έκταση του τερματικού σταθμού για τις εσωτερικές πτήσεις θα διπλασιαστεί. Αξίζει να σημειωθεί πως η TAV Havalimanlari Holding ελέγχεται κατά πλειοψηφία από τη γαλλική εταιρεία Aéroports de Paris (ADP), η οποία ελέγχει τη λειτουργία αρκετών αεροδρομίων στην Τουρκία, όπως αυτά της Αγκυρας, της Σμύρνης και του τουριστικού θερέτρου Μπόντρουμ. Στη συνέχεια, διατηρεί εγκαταστάσεις στη Γεωργία, στην Τυννοσία και στη Σ. Αραβία μεταξύ άλλων.

Για την ιστορία, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η κοινοπραξία εξασφάλισε την ανανέωση της σύμβασης για την Αττάλεια, αφότου αντέκρουσε ανταγωνιστική προσφορά από άλλη συμμαχία, στην οποία συμμετείχαν ο ρωσικός όμιλος Vnukovo και ο τουρκικός Intekar, ο οποίος συναρπάζεται από κατασκευ-

Η Fraport μαζί με την TAV Havalimanlari Holding θα συνεχίσουν να έχουν τη διαχείριση του αεροδρομίου της Αττάλειας, του δεύτερου πιο πολυσύχναστου της Τουρκίας.

Θα προχωρήσει σε δανεισμό για να καλύψει την προκαταβολή για τη συμφωνία ανανέωσης της άδειας εκμίσθωσης.

αστικές και έχει την Αγκυρα ως έδρα. Η έναρξη της νέας συμβάσεως τοποθετείται το 2027 για το αεροδρόμιο της Αττάλειας, η οποία βρίσκεται στις νοτιοανατολικές ακτές της Τουρκίας και έχει τη φήμη ενός αγαπητού προορισμού για επισκέπτες από τη Ρωσία, την Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή. Η Fraport ήταν υπεύθυνη για τη λειτουργία του αεροδρομίου από το 2009, οπότε η τότε σύμβαση της ανερχόταν σε 2,4 δισ. ευρώ, και έχει παραταθεί έως το 2026. Αρχικά η γερμανική εταιρεία είχε συνεργαστεί με τον τουρκικό επενδυτικό όμιλο IC Ictas, ο οποίος πώλησε το μερίδιό του στην TAV το 2018. Τέλος, αναφέρεται ότι το διάστημα Ιανουαρίου - Οκτωβρίου φέτος η Αττάλεια εξυπηρέτησε 16 εκατομμύρια διεθνείς επιβάτες, ενώ το 2019 είχε δεχθεί τον αριθμό ρεκόρ των 36 εκατομμυρίων επιβατών.

BLOOMBERG

ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Οι Πρωταγωνιστές της Ανάπτυξης
σχεδιάζουν την επόμενη μέρα

**Την Κυριακή 12 Δεκεμβρίου
μαζί με την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

Πρόκληση

Εκφράζοντας την υποστήριξη του στις νεοφυείς εταιρείες πυρηνικής σύντηξης, ο ιδρυτής της Microsoft, Μπιλ Γκέιτς, τόνισε πως η ενέργεια από την πυρηνική σύντηξη «μπορεί να καλύψει το όποιο κενό αφήνουν αιολική και ηλιακή ενέργεια, δίνοντας με ασφάλεια και ανταγωνιστικό κόστος την απάντηση στις προκλήσεις της παγκόσμιας τάσης για στροφή στο μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα».

Αυτονόμο πλέον

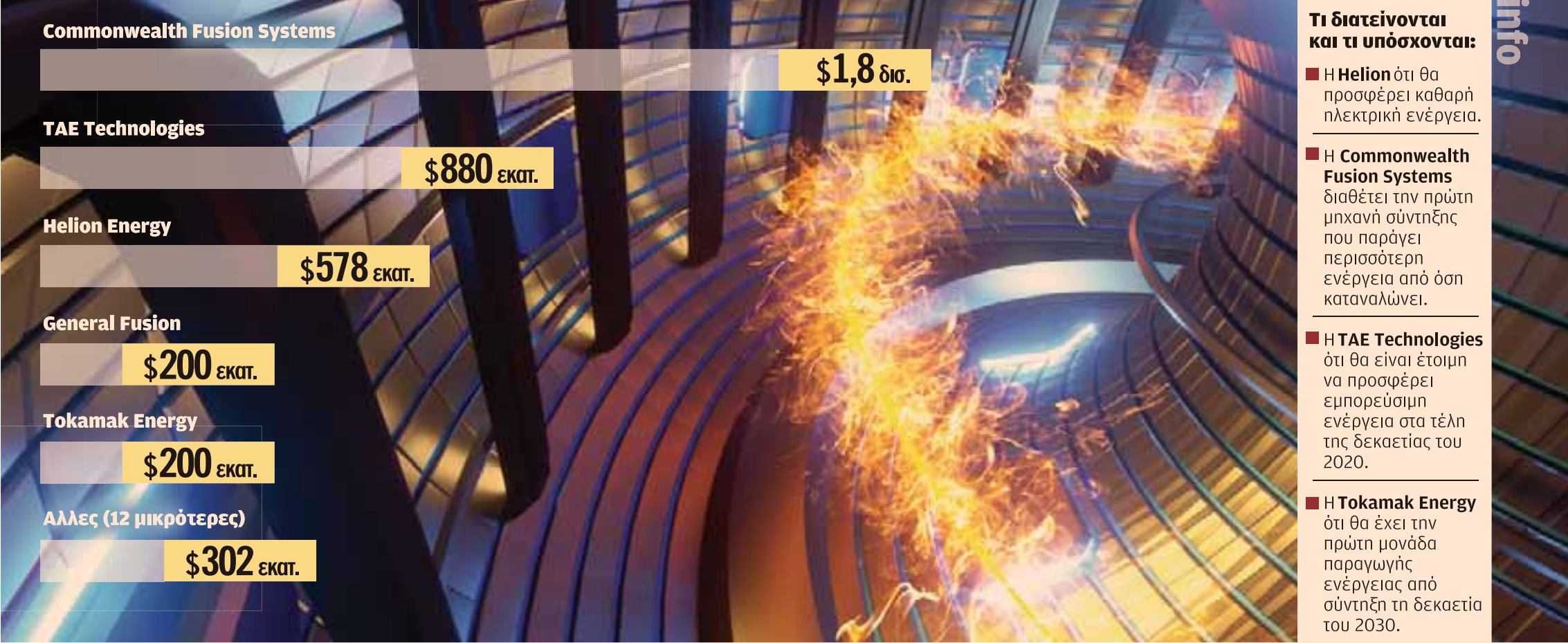
Ιδρυτής δύο επενδυτικών και χρηματοδότης της Tokamak, ο Ντέιβιντ Χάρντινγκ επισημαίνει πως ήταν πάντα ελκυστική «η ιδέα της απεριόριστης και φθηνής ενέργειας μέσω της επισημονικής επανοικειότητας», αλλά τώρα επικαλείται την κλιματική αλλαγή για να τονίσει πως «η υπερθέρμανση του πλανήτη καθιστά την αξιοποίηση της ενέργειας από πυρηνική σύντηξη ακόμη πιο αυτονόητη».

Αναπόφευκτο

Εκφράζοντας την πεποίθησή του ότι σε έναν χρονικό ορίζοντα δεκαετιών ή ακόμη και ετών η ενέργεια από την πυρηνική σύντηξη θα είναι στη διάθεση της ανθρωπότητας, ο διευθύνων σύμβουλος της Commonwealth Fusion Systems, Μπομπ Μάμγκαρντ, τόνισε πως «όλα είναι επιστημονικά φαινόμενα μέχρι που κάποιος τα υλοποιήσει, και ξαφνικά αυτό που ήταν αδύνατον γίνεται αναπόφευκτο».

Κεφάλαια που άντλησαν ιδιωτικές εταιρείες πυρηνικής σύντηξης

Τι διατίθενται και τι υπόσχονται:

- Η **Helion** ότι θα προσφέρει καθαρή ηλεκτρική ενέργεια.
- Η **Commonwealth Fusion Systems** διαθέτει την πρώτη μηχανή σύντηξης που παράγει περισσότερη ενέργεια από όση καταναλώνει.
- Η **TAE Technologies** ότι θα είναι έτοιμη να προσφέρει εμπορεύσιμη ενέργεια στα τέλη της δεκαετίας του 2020.
- Η **Tokamak Energy** ότι θα έχει την πρώτη μονάδα παραγωγής ενέργειας από σύντηξη τη δεκαετία του 2030.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χορός πολλών δισ. για πυρηνική σύντηξη

Αυξάνεται διαρκώς ο αριθμός εταιρειών και επενδυτών για το όραμα της παραγωγής καθαρής ενέργειας

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Μέσα στην εβδομάδα, η νεοφυής εταιρεία πυρηνικής σύντηξης Commonwealth Fusion Systems ανακοίνωσε ότι άντλησε 1,8 δισ. δολάρια από επενδυτές, ανάμεσα στους οποίους ο Μπιλ Γκέιτς, οι μεγαλοεπενδυτές Τζορτζ Σόρος και Τζον Ντορ, αλλά και οι επενδυτικές Tiger Global Management, Time Ventures και Emerson Collective. Η Commonwealth έχει έδρα στη Μασαχουσέτη και παλαιότερα εντασσόταν στα προγράμματα του MIT, αλλά το 2018 αποσπάστηκε από το τεχνολογικό ινστιτούτο της Μασαχουσέτης και αυτονομήθηκε.

Επικεντρώνεται στην προσπά-

θεια να επιτύχει την παραγωγή επαρκούς ενέργειας από την πυρηνική σύντηξη με απώτερο στόχο μια οικονομικά βιώσιμη ενέργεια, απεριόριστη ενέργεια. Η εταιρεία σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια που άντλησε για την α-νέγερση και λειτουργία ενός συστήματος επίδειξης της τεχνολογίας της και για την κατασκευή ενός εμπορικού αντιδραστήρα πυρηνικής σύντηξης, που ευελπιστεί πως μπορεί να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 2030.

Συνολικά έχει αντλήσει περισσότερα από 2 δισ. δολάρια στα τρία χρόνια που έχουν μεσολαβήσει από την ίδρυσή της. Στις αρχές Νοεμβρίου, άλλωστε, η Helion

Energy, ανταγωνίστρια της Commonwealth, είχε ανακοινώσει ότι άντλησε 500 εκατ. δολάρια από επενδυτές.

Δεν πρόκειται για μεμονωμένες περιπτώσεις, καθώς αυξάνεται διαρκώς ο αριθμός των εταιρειών που προσπαθούν να αναπτύξουν οικονομικά βιώσιμη ενέργεια από την πυρηνική σύντηξη αντιγράφοντας, όπως λένε οι πυρηνικοί φυσικοί και χωρίς καμία ρομαντική διάθεση, «τη διαδικασία με την οποία γεννιούνται τα άστρα».

Όπως εξηγούν, τόσο ο ήλιος του δικού μας συστήματος όπως και πολλά αντίστοιχα άστρα δεν είναι παρά κολοσσιαίων διαστάσεων αντιδραστήρες σύντηξης πυρήνων υδρογόνου.

Τα κεφάλαια που έχουν διοχετεύσει τελευταία οι επενδυτές σε εταιρείες του κλάδου προδίδουν την έλξη που ασκεί στους επενδυτές η τεχνολογία της πυρηνικής σύντηξης, σε μια στιγμή που η κλιματική αλλαγή επιτάσσει την αναζήτηση καθαρών μορφών ενέργειας με απώτερο στόχο την οικονομία με μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα.

Οι συμβατικοί πυρηνικοί αντιδραστήρες χρησιμοποιούν τη διαδικασία της διάσπασης του ατόμου για να παράγουν ενέργεια. Η πυρηνική σύντηξη είναι ουσιαστικά η αντίθετη διαδικασία, καθώς συμπιέζει τα άτομα συγχωνεύοντάς τα σε κάτι βαρύτερο.

Δεν παράγει ρύπους ή τοξικά α-

πόβλητα, γι' αυτό και οι υποστηρικτές της υποστηρίζουν πως είναι η ενέργεια του μέλλοντος και ότι θα διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην παγκόσμια προσπάθεια για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Αμφισβητείται, όμως, εύρως το κατά πόσον η διαδικασία που γεννάει τα άστρα μπορεί και να εφαρμοστεί επί Γης. Προσπάθειες και πειράματα είναι σε εξέλιξη από τη δεκαετία του 1950 με μεγάλο κόστος και αμφίβολα αποτελέσματα.

Η πλέον γνωστή προσπάθεια προς αυτήν την κατεύθυνση είναι η πολυεθνικής φύσης και είναι ο αντιδραστήρας ITER στη νότια Γαλλία, που βρίσκεται υπό κατασκευή επί 11 χρόνια και το κόστος του έχει

ήδη υπερβεί κατά δεκάδες δισεκατομμύρια δολάρια τον αρχικό του προϋπολογισμό. Αυτά δεν αποθαρρύνουν, όμως, τους οπαδούς της πυρηνικής σύντηξης ούτε και τους επενδυτές, όπως αποδεικνύουν τα πλεονεκτήματα ονόματα που χρηματοδοτήσαν μέσα στην εβδομάδα την Commonwealth.

Έχουν, αντιθέτως, ενθαρρυνθεί από τη σχετική επιτυχία ενός πειράματος που έγινε στην Καλιφόρνια τον Αύγουστο και παρήγαγε το 70% της ενέργειας που χρησιμοποιήθηκε. Ήταν το περισσότερο που έχει επιτευχθεί έως τώρα, καθώς ζητούμενο για μια εμπορικά βιώσιμη σύντηξη είναι να παράγει περισσότερη ενέργεια από όση χρησιμοποιεί.

Οι δοκιμές στη Βρετανία με μια μηχανή ύψους 4,2 μέτρων

Του STANLEY REED
THE NEW YORK TIMES

Η εμπορική αξιοποίηση της ενέργειας που παράγει η πυρηνική σύντηξη, ενδεχομένως με απώτερο στόχο τη χρήση της ως καθαρής ενέργειας που θα αντικαταστήσει τα ορυκτά καύσιμα τους επόμενους αιώνες, έχει θεωρηθεί από πολλούς άπιαστο όνειρο. Όμως το ενδιαφέρον των επενδυτών για την ενέργεια από την πυρηνική σύντηξη αυξάνεται διαρκώς και ο αριθμός των νεοφυών εταιρειών στον τομέα πολλαπλασιάζεται. Αυτή τη στιγμή υπολογίζεται ότι 1.100 άνθρωποι

εργάζονται σε τέτοιες εταιρείες σε πολλές χώρες. Εν ολίγοις, σχηματίζεται μια βιομηχανία με ένα αναπτυσσόμενο δίκτυο εταιρειών, που παρέχουν εξοπλισμό υψηλής εξειδίκευσης όπως, για παράδειγμα, τα εξαρτήματα των υπερμεγέθων μαγνητών που χρειάζονται οι μηχανές σύντηξης.

Ορόσημο στην ανάπτυξη της νεοπαγούς αυτής βιομηχανίας είναι η απόφαση που έλαβε πρόσφατως η βρετανική κυβέρνηση να θεσπίσει κανονισμούς που θα διέπουν την ενέργεια από πυρηνική σύντηξη. Κανείς δεν γνωρίζει πότε θα είναι βιώσιμη από εμπορικής

Η επιστημονική ομάδα της Tokamak θέλει να δημιουργήσει θερμοκρασία 100 εκατ. βαθμών Κελσίου.

απόψεως η ενέργεια από την πυρηνική σύντηξη, αλλά ο μοχλός που οδηγεί σε αύξηση των επενδύσεων στον κλάδο είναι η εντεινόμενη απουσία για την κλιματική αλλαγή.

«Κανείς δεν έχει καλύτερο σχέ-

διο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής», τονίζει ο Ντέιβιντ Κίνκχαμ, εκ των τριών συνιδρυτών της Tokamak Energy, εταιρείας πυρηνικής σύντηξης, που έχει αντλήσει περίπου 200 εκατ. δολάρια κυρίως από ιδιώτες επενδυτές. Ένας στόχος της Tokamak Energy είναι να υπερθερμάνει ισόπονα υδρογόνου τόσο ώστε να συνδυασθούν τα άτομα τους προκαλώντας μια αντίδραση που θα απελευθερώσει γιγάντια ποσά ενέργειας. Αυτή είναι και η ουσία της σύντηξης, που συχνά περιγράφεται ως η ενέργεια πίσω από τον ήλιο και τα άστρα. Στο εργα-

στήριο της εταιρείας, σε ένα επιχειρηματικό πάρκο έξω από την Οξφόρδη, πκεί μια προεξοικονομησ ανά 15 με 20 λεπτά ότι επεκτείνεται δοκιμή και όλοι πρέπει να μείνουν έξω από το δωμάτιο στο οποίο βρίσκεται η μηχανή της σύντηξης: μια μηχανή ύψους 4,2 μέτρων με κοντρά τοιχώματα. Ένας διαπεραστικός ήχος διαρκεί περίπου ένα δευτερόλεπτο. Και μετά το μόνιτορ προβάλλει ένα μυστηριώδες βίντεο με το εσωτερικό της μηχανής.

Στη διάρκεια της δοκιμής, η μηχανή της Tokamak, που κοστίζει περίπου 68 εκατ. δολάρια για να κατασκευαστεί, θερμαίνεται στα

11 εκατ. βαθμούς Κελσίου. Η επιστημονική ομάδα της εταιρείας εκτιμά πως πρέπει να μπορεί να φτάσει τα 100 εκατ. βαθμούς Κελσίου ή περίπου επτά φορές τη θερμοκρασία που υπάρχει στον πυρήνα του πλίου. Πιστεύουν ότι θα τα καταφέρουν μέχρι το τέλος του έτους.

Οι υπάλληλοι της Tokamak επιχειρούν να επιτύχουν τη σύντηξη χρησιμοποιώντας γιγάντιους και πανίσχυρους μαγνήτες για να συγκρατήσουν και να συμπίεσουν τον υπερθερμαινόμενο αέριο, προκαλώντας, έτσι, ένα είδος αστραπής μέσα σε ένα μυοκάλι.

Μεγάλη πρόοδος στα εργαστήρια βλέπουν στελέχη της βιομηχανίας και επενδυτές

Η Tokamak δημιουργήθηκε το 2008 από επιστήμονες που πίστευαν πως μπορούν να επιτύχουν πιο πολλά σε μια μικρή και ευέλικτη εταιρεία παρά μένοντας σε μεγάλα θεσμικά εργαστήρια από το ερευνητικό κέντρο σύντηξης της βρετανικής κυβέρνησης στο Κούλμαν ή στο Ιτερ στη νότια Γαλλία, όπου οικοδομείται μια πολύ μεγάλη μηχανή με διάμετρο περίπου 30 μέτρων, κόστους περίπου 25 δισ. δολαρίων. Από τη δεκαετία του 1990 ο αριθμός των νεοφυών εταιρειών σύντηξης αυξάνεται με ραγδαίους ρυθμούς. Όπως τονίζει ο Αντριου Χόλαντ, διευθύνων σύμβουλος της Ένωσης Βιομηχανιών Σύντηξης, υ-

πάρχουν τουλάχιστον 35 εταιρείες σε πολλές χώρες, μεταξύ των οποίων σε ΗΠΑ, Βρετανία, Γαλλία, Καναδά και Κίνα. Σύμφωνα με σχετική μελέτη της Ένωσης, έχουν αντλήσει αθροιστικά κάπου τρία δισ. δολάρια κυρίως από επενδυτές του ιδιωτικού τομέα. Και το ερώτημα που προκύπτει είναι γιατί να τοποθετεί κανείς τα χρήματά του σε μια τόσο εξεζητημένη έρευνα και επιδίωξη που έως τώρα δεν έχει αποφέρει μιας πεντάρας κέρδους. Οι επενδυτές δηλώνουν πως τους προσελκύει η προοπτική να είναι από τους πρώτους μπροσθέντες σε μια τεχνολογία που θα αλλάξει τους όρους του παιχνιδιού: έναν

Τα επόμενα χρόνια θα χρειαστούν μεγάλες αυξήσεις δαπανών.

αντιδραστήρα πυρηνικής σύντηξης που θα παράγει πολύ περισσότερη ενέργεια από όση καταναλώνει. Ένα τέτοιο επίτευγμα αποτελεί υπόσχεση μιας τεράστιας εμπορικής επιτυχίας.

Οι επενδυτές δηλώνουν επίσης πως βλέπουν ήδη κάποια κέρδη. Ο Μαρκ Γουάιτ, διευθυντής επενδύσεων στο Βρετα-

νικό Ταμείο Επιστήμης και Καινοτομίας, που χορήγησε στους ιδρυτές της Tokamak τις πρώτες 29.000 ευρώ, τονίζει πως σήμερα οι επενδύσεις του, συνολικού ύψους 470.000 ευρώ, έχουν αξία 88,2 εκατ. ευρώ. Με τους δικούς του υπολογισμούς σήμερα η συνολική αξία της Tokamak Energy ανέρχεται περίπου σε 373 εκατ. ευρώ.

Στην πυρηνική σύντηξη επενδύει επίσης ο Βινόντ Κόσλα, ιδρυτής της Khosla Ventures, επενδυτική που έχει την έδρα της στην Καλιφόρνια και χρηματοδοτεί την Commonwealth Fusion Systems, μια εταιρεία που αποσχίστηκε από το MIT. Η Commonwealth ανακοίνωσε προσφά-

τως μια επιτυχή δοκιμή αυτού που η ίδια αποκαλεί την ισχυρότερη εκδοχή του είδους μαγνήτη που είναι κρίσιμος για την πυρηνική σύντηξη. Και οι επενδυτές επικρότησαν το επίτευγμά της. Οι οπαδοί της πυρηνικής σύντηξης υποστηρίζουν πως η πρόοδος στους μαγνήτες όπως και σε άλλες συναφείς περιοχές αυξάνουν διαρκώς τις πιθανότητες επιτυχίας.

Σε αντίθεση με τη φήμη της ως μια βιομηχανία με μακρόπνοο σχεδιασμό που θα αποδώσει καρπούς έπειτα από δεκαετίες, «έχει ήδη σημειώσει τρομερή πρόοδο». Αυτό ισχυρίζεται ο Φιλ Λαρσόν,

διαχειριστής επενδύσεων στην Breakthrough Energy Ventures, της οποίας προεδρεύει ο Μπιλ Γκέιτς και η οποία έχει επίσης επενδύσει στην Commonwealth. Στελέχη της βιομηχανίας της σύντηξης εκτιμούν, πάντως, πως τα επόμενα χρόνια θα χρειαστούν μεγάλες αυξήσεις δαπανών.

Η Tokamak Energy σχεδιάζει την κατασκευή μιας πιλοτικής μηχανής σύντηξης αξίας ενός δισ. δολαρίων. Θα το επιδιώξει χρησιμοποιώντας πανίσχυρους μαγνήτες που έχει αναπτύξει και οι οποίοι παρέχουν πολλές χιλιάδες φορές τη δύναμη της βαρύτητας της Γης.

Cyprus Impact Report 2021

Μάθετε περισσότερα για το αποτύπωμα της PwC Κύπρου στην κοινωνία, στην οικονομία και στο περιβάλλον.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ανεργοι χωρίς δουλειά, εταιρείες με κενές θέσεις

Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Σε φάση δομικών αναπροσαρμογών βρίσκεται η αγορά εργασίας χωρίς ακόμη να είναι σαφής η τελική έκβαση των τάσεων. Υπάρχει βέβαια κάτι που ακούγεται απλό και εύλογο: όταν αυξάνεται η προσφορά νέων, κενών θέσεων εργασίας, μειώνεται η ανεργία. Δεν είναι δική μας ανακάλυψη αλλά Βρετανού οικονομολόγου και πολιτικού, το όνομα του οποίου έχει δοθεί στην «καμπύλη Μπέρνερτζ», που καταγράφει τη σχέση αυτή. Οσο αυξάνονται οι κενές θέσεις εργασίας, μειώνεται η ανεργία.

Το θέμα είναι ότι κάτι αλλάζει και σε πολλές χώρες δεν επιβεβαιώνεται πια η σχέση αυτή. Η καμπύλη μετατοπίστηκε λένε οι ειδικοί, δηλαδή απαιτούνται περισσότερες θέσεις εργασίας για να μειωθεί η ανεργία. Οι επιχειρήσεις προσφέρουν θέσεις εργασίας που δεν καλύπτονται πα-

Η προσφορά δεν «ταιριάζει» με τη ζήτηση. Οι αγγελίες για θέσεις με απαιτήσεις μένουν αναπάντητες.

ρότι υπάρχουν άνεργοι και στρέφονται σε εργαζομένους. Η προσφορά δεν «ταιριάζει» με τη ζήτηση. Αγγελία χωρίς ιδιαίτερες «ψηφιακές» απαιτήσεις προσελκύει χιλιάδες αιτήσεις ενδιαφερομένων. Οι αγγελίες για θέσεις με απαιτήσεις μένουν αναπάντητες. Ορισμένοι υποστηρίζουν πως η κατάσταση αυτή οδηγεί σε άνοδο των αποδοχών και ανησυχούν επειδή η άνοδος τιμών θα περάσει στις αμοιβές, πυροδοτώντας τον φαύλο κύκλο του πληθωρισμού. Μπορεί να αυξηθούν κάποιος οι αμοιβές, αλλά υπάρχουν σημαντικότερες επιπτώσεις. Η δυσαρμονία της ταύτισης της ζήτησης θέσεων με τις προσφερόμενες εμφανίζεται και στην ελληνική αγορά, παρότι εφαρμόζονται ισχυρά προγράμματα διατήρησης θέσεων απασχόλησης και ενώ ο δημόσιος τομέας είναι μεγάλος καλύπτοντας ένα σημαντικό τμήμα της εργασίας. Και όμως αυξάνονται οι αγγελίες για θέσεις εργασίας που δεν καλύπτονται. Οι εργοδότες δεν μπορούν να βρουν τις δεξιότητες που χρειάζονται. Φαίνεται ότι η πανδημία επιτάχυνε τη δυσαρμονία

αυτή, με τις αλλαγές που έφερε στις περιοχές των δραστηριοτήτων με τοπικά lockdowns, αλλά και αλλαγές στις δεξιότητες που απαιτούνται καθώς υπήρξε απότομη μετατόπιση της κατανάλωσης από υπηρεσίες σε προϊόντα, όλη στις πωλήσεις online. Ακόμα η έλλειψη ενδιαφερόντων για θέσεις εργασίας αποδίδεται και στην αναστολή των μεταναστευτικών ροών με τις οποίες καλύπτονταν συγκεκριμένες θέσεις, π.χ. στην εστίαση ή στον τουρισμό.

Ωστόσο το μεγάλο πρόβλημα είναι η έλλειψη δεξιοτήτων που χρειάζονται οι αγορές. Και το έλλειμμα αυτό δεν υπάρχει μόνο στην Ελλάδα. Στην Ευρώπη παρατηρείται έλλειμμα 500.000 ατόμων που γράφουν κώδικα και οι εταιρείες πληροφορικής αναζητούν επαγγελματίες στην Ινδία. Υπολογίζεται ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση έως και το 2023 θα λείπουν 8,6 εκατομμύρια άτομα με τεχνολογικές και ψηφιακές δυνατότητες εργασίας.

Το έλλειμμα αφορά και τον δημόσιο τομέα, που έχει διπλή αποστολή, να διευκολύνει την ψηφιακή μετάβαση αλλά να βελτιώσει και το επίπεδο της τεχνολογίας που χρησιμοποιεί. Το 17% της απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι στον δημόσιο τομέα και χρειάζεται αναβάθμιση γνώσεων. Προφανώς το ποσοστό αυτό είναι μεγαλύτερο στην ελληνική οικονομία, γιατί ο δημόσιος τομέας έχει μεγαλύτερο μερίδιο της απασχόλησης.

Η προκαταρκτική έκθεση του ΟΟΣΑ για την οικονομία, πουδόθηκε στη δημοσιότητα πριν από λίγες ημέρες, επισημαίνει το έλλειμμα δεξιοτήτων ως πρόκληση για την ελληνική οικονομία.

Επικροτεί τα μέτρα στήριξης της οικονομίας που έχουν ληφθεί την περίοδο της πανδημίας, προτείνει τη στήριξη προγραμμάτων εκπαίδευσης και απασχόλησης με επαγγελματική εκπαίδευση που θα βοηθήσουν ανέργους να βρουν θέσεις εργασίας που επιθυμούν. Η αναβάθμιση του δημόσιου τομέα με προγράμματα ψηφιοποίησης που υλοποιεί η κυβέρνηση θεωρούνται σημαντικά για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, ακόμη και μεγάλες πρωτοβουλίες όπως η κλιματική αλλαγή, οι επιπτώσεις από την οποία στην απασχόληση μπορούν να μετριαστούν με μαζική επανεκπαίδευση.

Συνεχίζεται η κόντρα ΗΠΑ - Κίνας για τον έλεγχο εισηγμένων

Η Ουάσιγκτον απαιτεί στοιχεία για το ιδιοκτησιακό καθεστώς ξένων εταιρειών

Τη διαγραφή τους από τους δείκτες της αμερικανικής χρηματιστηριακής αγοράς αντιμετωπίζουν όσες ξένες εταιρείες δεν συμμορφώνονται με την απαίτηση των αμερικανικών αρχών για ενδελεχή έλεγχο των εταιρειών που κρατάνε τα λογιστικά τους βιβλία και του ιδιοκτησιακού τους καθεστώτος και προπαντός αν δεν ενημερώνουν τις αμερικανικές αρχές κατά πόσον ανήκουν στην κυβέρνηση άλλου κράτους. Με προφανή στόχο τις κινεζικές εταιρείες, η αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (SEC) τροποποίησε και οριστικοποίησε τους κανόνες που της επιτρέπουν να απαγορεύει τη διαπραγμάτευση μετοχών ξένων εταιρειών εισηγμένων στην αμερικανική αγορά, αλλά και να τις διαγράφει από τους αμερικανικούς δείκτες. Η είδηση συμπίπτει με την αποχώρηση της κινεζικής Didi, αντιστοίχως της Uber, από το χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, που οφείλεται όμως στην εκστρατεία του Πεκίνου κατά των τεχνολογικών κολοσσών.

Πρόκειται για τους κανόνες που θεσπίστηκαν το 2020, έπειτα από αλληπαλλήλες περιπτώσεις άρνησης των κινεζικών αρχών να ανταποκριθούν στο αίτημα για έλεγχο των λογιστικών εταιρειών κινεζι-

Οι κινεζικές επιχειρήσεις γίνονται όμηροι αυτής της κατάστασης, καθώς είναι το Πεκίνο που αρνείται την ενημέρωση και όχι οι εταιρείες.

κών επιχειρήσεων εισηγμένων στην αμερικανική αγορά. Αν και είναι απολύτως σαφές ότι η κίνηση εντάσσεται στη γενικότερη προσπάθεια της Ουάσιγκτον να αναχαιτίσει την επέλαση των κινεζικών εταιρειών και ειδικότερα όσων υποψιάζεται ότι ελέγχονται από το Πεκίνο, ο πρόεδρος της SEC, Γκάρνι Γκένσερ, επικαλέστηκε τον νόμο Σαρμπάνις - Οξλέι του 2002. Όπως τόνισε ο κ. Γκένσερ, ο εν λόγω νόμος επιβάλλει «σε όποια εταιρεία ενδιαφέρεται να εισάγει μετοχές της στην αμερικανική αγορά, να επιτρέψει στις αρχές των ΗΠΑ να ελέγξουν όποια εταιρεία κρατάει τα λογιστικά της βιβλία».

Ο κ. Γκένσερ προσέθεσε μάλιστα πως εφεξής «οι κανόνες επεκτείνονται στην αποστολή της SEC, που έχει αναλάβει την προστασία των επενδυτών». Πράγματι οι επενδυτές θα μπορούν εφεξής να εντοπίζουν ποιες ξένες εταιρείες εισηγμένες στην αμερικανική αγορά δεν επιτρέπουν έλεγχο των λογιστών τους.

Σύμφωνα πάντως με τον Μπρένταν Αξερν, υπεύθυνο επενδύσεων στην Krane Shares που διαχειρίζεται μετοχές και τίτλους κινεζικών επιχειρήσεων, «οι κινεζικές εταιρείες γίνονται έτσι όμηροι αυτής της δύσκολης κατάστασης, καθώς είναι οι κινεζικές αρχές που αρνούνται τον έλεγχο των λογιστών και όχι οι ίδιες οι εταιρείες». Εξηγεί επίσης πως το θέμα έχει πολιτικοποιηθεί, καθώς όλες αυτές οι κινεζικές εταιρείες ελέγχονται από τις τέσσερις μεγαλύτερες στον κόσμο εταιρείες ορκωτών λογιστών, αλλά «ακολουθώντας την κινεζική νομοθεσία οι αρχές δεν επιτρέπουν να σταλεί στις αμερικανικές αρχές το περιεχόμενο του λογιστικού ελέγχου». Καταλήγει έτσι πως πρόκειται απλώς για «μια σύγκρουση ανάμεσα στην κινεζική νομοθεσία και την αμερικανική και θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί σε επίπεδο ανώτερο εκείνου των ρυθμιστικών αρχών, ίσως μεταξύ εκπροσώπων εμπορίου των δύο χωρών».

Σε ό,τι αφορά την κινεζική Didi, που είχε θεωρηθεί η επιτυχέστερη νεοφυής εταιρεία στον κόσμο, πρόκειται να εγγραφεί στην αγορά του Χονγκ Κονγκ. Η είδηση οδηγεί σε

Η αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τροποποίησε και οριστικοποίησε τους κανόνες που της επιτρέπουν να απαγορεύει τη διαπραγμάτευση μετοχών ξένων εταιρειών εισηγμένων στην αμερικανική αγορά, αλλά και να τις διαγράφει από τους αμερικανικούς δείκτες.

νεζικές εταιρείες ελέγχονται από τις τέσσερις μεγαλύτερες στον κόσμο εταιρείες ορκωτών λογιστών, αλλά «ακολουθώντας την κινεζική νομοθεσία οι αρχές δεν επιτρέπουν να σταλεί στις αμερικανικές αρχές το περιεχόμενο του λογιστικού ελέγχου». Καταλήγει έτσι πως πρόκειται απλώς για «μια σύγκρουση ανάμεσα στην κινεζική νομοθεσία και την αμερικανική και θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί σε επίπεδο ανώτερο εκείνου των ρυθμιστικών αρχών, ίσως μεταξύ εκπροσώπων εμπορίου των δύο χωρών».

Σε ό,τι αφορά την κινεζική Didi, που είχε θεωρηθεί η επιτυχέστερη νεοφυής εταιρεία στον κόσμο, πρόκειται να εγγραφεί στην αγορά του Χονγκ Κονγκ. Η είδηση οδηγεί σε

τον δείκτη Hang Seng εταιρειών υψηλής τεχνολογίας του Χονγκ Κονγκ σε απώλειες 2,7%, με την Alibaba να σημειώνει πτώση 5,3% και την Tencent πτώση 3,2%. Η συγκυρία δεν είναι τυχαία, καθώς είναι αμοιβαία ανήμεια στην Ουάσιγκτον και το Πεκίνο η καχυποψία των αρχών απέναντι στις εισαγωγές εταιρειών σε χρηματιστηριακούς δείκτες του αντίπαλου δέους.

Το Πεκίνο επιχειρεί, άλλωστε, να ασκήσει πολύ μεγαλύτερο έλεγχο τόσο στην Didi όσο και γενικότερα στους τεχνολογικούς κολοσσούς της Κίνας. Κι ενώ μερίδα αναλυτών του κλάδου έχει σπεύσει να επικροτήσει την επιβολή αυστηρών ρυθμίσεων στην Κίνα με

στόχο την πάταξη της μονοπωλιακής συμπεριφοράς, αλλά και την προστασία των καταναλωτών, πολλοί άλλοι εκφράζουν φόβους ότι η εκστρατεία του Πεκίνου θα υπονομεύσει την ανταγωνιστικότητα των δυναμικά αναπτυσσόμενων τεχνολογικών κολοσσών της χώρας. Όπως, άλλωστε, επισημαίνει μερίδα αναλυτών, η επιθετική αυτή εκστρατεία του Πεκίνου κατά των τεχνολογικών κολοσσών έχει αφήσει εντελώς αλώβητα τα κρατικά ελεγχόμενα μονοπώλια της Κίνας τα οποία ελέγχουν τους ζωτικούς τομείς της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών και του τραπεζικού συστήματος.

THE NEW YORK TIMES
FINANCIAL TIMES, CNBC

Μισθωτοί όλοι οι εργαζόμενοι σε πλατφόρμες διανομής φαγητού

Οι προτεινόμενες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αλλαγές για το καθεστώς εργασίας όσων απασχολούνται σε πλατφόρμες διανομής φαγητού και εφαρμογές διασύνδεσης πελατών και οδηγών θα σήμαινε αρκετά υψηλότερες δαπάνες για τον κλάδο της ψηφιακής οικονομίας. Οι προτάσεις αφορούν το ότι οι εργαζόμενοι δεν θα θεωρούνται ελεύθεροι επαγγελματίες, αλλά υπάλληλοι με εξαρτημένη σχέση εργασίας, ενώ η Κομισιόν αποσκοπεί με την κίνηση της αυτή να βελτιώσει τα εργασιακά τους δικαιώματα. Οι εταιρείες, εάν εγκριθούν τα σχέδια αυτά, θα οφείλουν να καταβάλουν έως και 4,5 δισ. ευρώ επιπλέον τον

Η πρόταση μεταφράζεται σε ετήσια επιβάρυνση 4,5 δισ. για τις πλατφόρμες και αυξημένα έσοδα κατά 4 δισ. για τα κράτη-μέλη.

χρόνο, όπως η Ε.Ε. υπολογίζει. Το προσχέδιο περιήλθε εις γνώσιν του ειδησεογραφικού πρακτορείου Bloomberg και προβλέπει ότι εκατομμύρια εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις όπως οι Uber Technologies, Deliveroo και Bolt θα δικαιούνται κατώτατο μισθό και ασφαλιστική κάλυψη. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα 3,8 εκατομμύρια εργαζόμενοι επιπλέον να λάβουν πιστοποίηση ότι είναι αυτοαπασχολούμενοι. Η τιμή της μετοχής του ομίλου των κατ'οίκον διανομών Deliveroo εμφάνισε χθες στις πρωινές συναλλαγές πτώση της τάξεως του 5,6%, ενώ τις θυγατρικές της Delivery Hero είχε απώλεια της τάξεως του 2,7%.

Οι ψηφιακές πλατφόρμες τάσσονται κατά των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες, όπως ισχυρίζονται, θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μαζική απώλεια θέσεων εργασίας.

Όπως είναι αναμενόμενο, οι ψηφιακές πλατφόρμες τάσσονται κατά των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι οποίες, όπως ισχυρίζονται, θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μαζική απώλεια θέσεων εργασίας. Προ μνηνών η Ισπανία είχε αποφασίσει να κατατάξει τους εργαζομένους στη διανομή φαγητού στην κατηγορία ταχυδρόμων, κάτι που οδήγησε την Deliveroo σε αποχώρηση από την ισπανική αγορά. Άλλες ανταγωνίστριες εταιρείες αποφάσισαν να

περιορίσουν τις δραστηριότητές τους. Κάνοντας μια αξιολόγηση των κινδύνων, σε αναφορά της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τόνισε ότι δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί τις δυνητικές απώλειες σε θέσεις εργασίας και ίσως οι αλλαγές των κανόνων θα επηρεάσουν δυσμενώς την ευελιξία των εργαζομένων. Συν τοις άλλοις, οι κανόνες αυτοί μάλλον θα οδηγήσουν σε αύξηση του κόστους για τις εφαρμογές παράδοσης φαγητού και τις εφαρμογές διασύνδεσης

οδηγών-επιβατών, διότι η Κομισιόν υπογράμμισε ότι «ενδεχομένως οι καταναλωτές ίσως κληθούν να καταβάλουν μέρος των αυξημένων δαπανών των πλατφορμών», εάν εφαρμοστεί το νέο πλαίσιο. Σε σχόλιό της στο κοινωνικό δίκτυο twitter, η εταιρεία διανομής φαγητού JustEatTakeaway, η μεγαλύτερη του είδους στην Ευρώπη, αναφέρει ότι στηρίζει την πρόταση της Κομισιόν για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την ασφάλιση των εργαζομένων.

Κατά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι προτάσεις της αποτελούν και τον αποτελεσματικότερο τρόπο να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας των εργαζομένων στις πλατφόρμες και να υπαχθούν σε καθεστώς πρόνοιας, ενώ τα κράτη-μέλη θα έχουν αύξηση 4 δισ. ευρώ σε φορολογικά έσοδα και ασφαλιστικές εισφορές σε επίσημα βάση. Οι προτάσεις θα δοθούν στη δημοσιότητα την προσεχή εβδομάδα και μεταξύ άλλων προβλέπουν κάθε άτομο, του οποίου η εργασία ελέγχεται από μία ψηφιακή πλατφόρμα, μπορεί να λογίζεται αυτών ως υπάλληλο, ανεξαρτήτως του πώς καταχωρίζεται στη σύμβαση εργασίας. Θα εναπομένει μετά στις ίδιες τις πλατφόρμες να αποδεικνύουν ότι εκείνο το άτομο δεν έχει υπαλληλική σχέση μαζί τους. Οι δε προτάσεις της Κομισιόν θα αφορούν, εάν γίνουν αποδεκτές, δραστηριότητες οι οποίες πληρούν δύο από τα πέντε κριτήρια που ορίστηκαν: να καθορίζουν την αμοιβή των εργαζομένων, να θέτουν προδιαγραφές εμφάνισης και συμπεριφοράς, να ελέγχουν την ποιότητα της εργασίας, να περιορίζουν τη δυνατότητα αποδοχής ή απόρριψης εργασίας ή να περιορίζουν τη δυνατότητα να δημιουργούν οι εργαζόμενοι ένα πελατολόγιο.

BLOOMBERG

Συνεργασία Toyota με την κινεζική BYD για μικρό ηλεκτρικό ΙΧ.

Η ιαπωνική Toyota Motor τελικά στρέφεται στην Κίνα για να εξασφαλίσει την αναγκαία τεχνολογία η οποία θα τη βοηθήσει να λανσάρει προς τα τέλη της επόμενης χρονιάς, στην εκεί αγορά και μόνον, ένα πλήρως ηλεκτρικό σεντάν μικρού κυβισμού, όπως αναφέρει σε αποκλειστικό δημοσίευσμά του το ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters. Η συνεταιρία της είναι η κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία BYD, η οποία θα της προσφέρει αυτό που αναζητούσε χρόνια για ένα μοντέλο ευρύχωρο αλλά ταυτόχρονα και προσιτό στην τιμή, όπως παρατηρούν τέσσερις έγκυρες πηγές που μίλησαν για το εγχείρημα της Toyota στο Reuters.

Οι δύο από τους τέσσερις ανθρώπους επισήμαναν ότι το εν λόγω αμάξι μοιάζει σαν το «ιερό δισκοπότηρο» για την ιαπωνική εταιρεία, η οποία επί σειρά ετών προσπαθούσε να λανσάρει ένα μικρό ηλεκτροκίνητο ΙΧ. στην Κίνα, το οποίο να είναι ανταγωνιστικό στην τιμή και να μην κάνει εκπτώσεις στις προσφερόμενες ανέσεις. Και τελικά θα το κατορθώσει χάρη στις λιγότερο ογκώδεις μπαταρίες λιθίου - σιδήρου - φωσφορικού άλατος Blade της BYD, καθώς και στην πιο προσιτή τεχνολογία της. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως μια ανατροπή των δεδομένων, ειδικά εάν σκεφθεί κανείς ότι το 2005 η BYD κατασκεύασε το δημοφιλές μοντέλο F3 έχοντας ως πηγή έμπνευσης το εμβληματικό μοντέλο Corolla της Toyota.

Εκείνη την εποχή η BYD ήταν σχεδόν άγνωστη εκτός Κίνας, αλλά έμελλε να βρεθεί στα πρωτοεξέλιδα όταν το 2008 ο Αμερικανός μεγιστάνης και «γκουρού» των επενδύσεων, Τούορν Μπάφετ, απέκτησε μερίδιο 10% σε αυ-

τήν. Επιπλέον, έκτοτε εξελίχθηκε σε μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες στον κόσμο με γνώμονα την κατασκευή των νέων αυτοκινήτων που κινούνται με ηλεκτρική ενέργεια. Το νέο ηλεκτρικό αμάξι της Toyota θα είναι ελαφρώς μεγαλύτερο από το μικρομεσαίο Corolla, το οποίο είναι το δημοφιλέστερο αυτοκίνητο όλων των εποχών και σε διεθνή κλίμακα. Μία πηγή τόνισε ότι

Το νέο αμάξι της Toyota θα είναι ελαφρώς μεγαλύτερο από το μικρομεσαίο Corolla και αρχικά θα διατίθεται προς πώληση μόνο στην Κίνα.

το καινούργιο ηλεκτροκίνητο θα είναι σαν το Corolla, αλλά θα διαθέτει μεγαλύτερο χώρο στα πίσω καθίσματα. Τον Απρίλιο, στη Διεθνή Έκθεση του Πεκίνου θα παρουσιαστεί το πρωτότυπο και μετά το πιθανότερο είναι να εμφανιστεί ως το δεύτερο μοντέλο στις νέες σειρές bZ της ιαπωνικής εταιρείας, οι οποίες απαρτίζονται μόνον από ηλεκτρικά οχήματα. Προς το παρόν, πάντως, θα διατίθεται προς πώληση μόνο στην αγορά της Κίνας. Όπως αναφέρεται, τέλος, το ηλεκτρικό της Toyota θα κοστίζει λιγότερο από το Model Y της Tesla ή το Nio ES6, αλλά θα είναι ακριβότερο από το φθηνότερο Hong Guang Mini EV των 4.500 δολαρίων, το οποίο και έχει τις υψηλότερες πωλήσεις στην κατηγορία του στην Κίνα.

REUTERS

Πώς ο Πούτιν θα εκμεταλλευθεί το λιώσιμο των πάγων στην Αρκτική

Προσβλέπει σε μεγάλη αύξηση εξαγωγών αερίου διαμέσου της Βόρειας Θάλασσας

Ένα **τολμηρό** εγχείρημα αποπειράται ο Βλαντιμίρ Πούτιν να εφαρμόσει στην Αρκτική, εκμεταλλευόμενος τις επιπτώσεις από την υπερθέρμανση του πλανήτη και τις εκεί πρώτες ύλες: εφόσον λιώσουν οι πάγοι στην εν λόγω περιοχή στις βόρειες ακτές της Σιβηρίας, κοντά σε εγκαταστάσεις πρώην γκουλάγκ, έχει σχεδιάσει να κατασκευαστεί εκεί ο πρώτος πλωτός πυρηνικός αντιδραστήρας του κόσμου, ο οποίος φέρει το βαρύγδουπο όνομα «Ακαδημαϊκός Λομονόσοφ». Ο αντιδραστήρας θα βρίσκεται πέραν της μικρής παρθαλάσσιας πόλης Πεβέκ και θα ηλεκτροδοτεί μια σειρά από σχέδια εκμετάλλευσης του ορυκτού πλούτου της περιφέρειας αυτής, ήτοι του χρυσού, του λιθίου, του χαλκού, του ψευδαργύρου και άλλων. Ο Βλαντιμίρ Πούτιν επιδιώκει μέσω του Δρόμου της Βόρειας Θάλασσας (NSR) να συνεχίσει να αυξάνει δραστικά τα φορτία υγροποιημένου φυσικού αερίου από το 1,5 εκατομμύριο τόνους το 2000 στα 33 εκατομμύρια τόνους το 2020 και τα 80 εκατομμύρια τόνους το 2024.

Το λιμάνι της Πεβέκ λειτουργεί χωρίς πάγους μόνο τέσσερις μήνες τον χρόνο, αλλά στόχος είναι να αναδειχθεί σε κόμβο για την εμπορική ναυτιλία εντός του

Μέσω του Δρόμου της Βόρειας Θάλασσας η Ρωσία εξήγαγε πέρυσι 33 εκατ. τόνους υγροποιημένου αερίου και στόχος είναι τα 80 εκατ. τόνοι το 2024.

πλαίσιου του Δρόμου της Βόρειας Θάλασσας, ειδικά εφόσον η κλιματική αλλαγή προκαλεί τήξη των πάγων και διευκολύνει τον πέρασμα διαμέσου της Αρκτικής. Επίσης, η ηλεκτρική ενέργεια από τον «Ακαδημαϊκό Λομονόσοφ» στόχο έχει να βοηθήσει την Πεβέκ να γίνει πύλη για την περιοχή της Τσκούτκα, η οποία είναι κοντά στην Αλάσκα και έχει εδάφη πολύ πλούσια σε χρυσό, χαλκό, ασήμι, λίθιο και άλλα μέταλλα. «Χωρίς το λιμάνι δεν θα υπήρχε Πεβέκ», λέει ο αντιδήμαρχος της πόλης, Μαζίμ Ζουρμπίν. Εν τω μεταξύ,

Δύο παγοθραυστικά κατασκευάζονται αυτή τη στιγμή στην Αγία Πετρούπολη και έργο τους θα είναι να συνοδεύουν και να διευκολύνουν τα εμπορικά πλοία που διασχίζουν τη Βόρεια Θάλασσα.

δεν φαίνεται να ανησυχεί κανείς για την εγκατάσταση πυρηνικού αντιδραστήρα στην περιοχή αυτή. «Γιατί να φοβηθούμε τον αντιδραστήρα; Άλλωστε, εμείς οι Ρώσοι πλέον δεν φοβόμαστε για τίποτε, μιας και έχουμε ζηήσει πολλά», λέει ο Ιγκόρ Ρανάφ, ντόπιος επιχειρηματίας. «Γνωρίζουμε πως το εργοστάσιο έχει κατασκευαστεί με την τελευταία τεχνολογία και είναι ασφαλές». Την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Δρόμου της Βόρειας Θάλασσας έχει αναλάβει ο κρατικός όμιλος πυρηνικής ενέργειας Rosatom, ο οποίος

ανέθεσε την κατασκευή του «Ακαδημαϊκού Λομονόσοφ» και είναι αρμόδιος για τα παγοθραυστικά που κινούνται με πυρηνική ενέργεια. Αυτά αναμένεται να βοηθήσουν την πλοήγηση πέριξ της Αρκτικής καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Όπως αναφέρουν οι Financial Times, αυτό θα καταστεί εφικτό περίπου το 2025. Δύο παγοθραυστικά αυτή τη στιγμή κατασκευάζονται στην Αγία Πετρούπολη και έργο τους θα είναι να συνοδεύουν και να διευκολύνουν τα εμπορικά πλοία διαμέσου της Βόρειας Θάλασσας.

Εάν, λόγω χάριν, ένα πλοίο ξεκινήσει από το Μπουσάν της Νότιας Κορέας με προορισμό το Ρότερνταμ της Ολλανδίας θα χρειαστεί διαμέσου του Δρόμου της Βόρειας Θάλασσας ένα ταξίδι 27-28 ημερών εν συγκρίσει με τη νύκτια πορεία διαμέσου του Σουέζ, που θα απαιτήσει 41 με 42 ημέρες, σύμφωνα με τη Rosatom. Όπως επισημαίνει, τέλος, ο πρώτος αντιπρόεδρος της εταιρείας, Κίριλ Κομαρόφ, «δώδεκα ημέρες είναι διαφορά σημαντική, όταν μεταφέρεis εμπορεύματα αξίας 1 δισ. δολαρίων, λόγω χάριν».

Σχέδια από Prada για μόδα από δεύτερο χέρι

Αν μέχρι πριν από σχετικά λίγα χρόνια οι λέξεις «μεταχειρισμένα ρούχα» ήταν άγνωστες στο στόμα των ανθρώπων της υψηλής ραπτικής και της μόδας, τώρα πλέον τα δεδομένα αλλάζουν. Ορισμένοι δεν παύουν να θεωρούν πως ίσως απλά να συνιστούν μια νέα κερδοφόρο αγορά όπως ο Λορέντζο Μπερτέλι, ο γιος της διάσημης σχεδιάστριας Μιούτσα Πράντα του ομώνυμου οίκου Prada και του διευθύνοντος συμβούλου του, Πατρίτσιο Μπερτέλι. Ο νεαρός Λορέντζο, όπως έχει ήδη ανακινώσει ο πατέρας του, πρόκειται προσεχώς να αναλάβει τα νήια της οικογενειακής επιχείρησης και θεωρεί πως ο κλάδος της «μόδας από δεύτερο χέρι» ανθεί, προσφέροντας ευκαιρίες είτε εντός των ορίων μιας εταιρείας είτε διαμέσου

Η άνθηση της αγοράς μεταχειρισμένων ρούχων έλκει πλέον και τους οίκους υψηλής ραπτικής.

συνεργασιών. Μιλώντας στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Ρόιτερς, επισημαίνει ότι μέσα στα τελευταία χρόνια η αγορά για σικ τσάντες, που πριν ανήκαν σε άλλες και άλλους, και για ρούχα μεταχειρισμένα έχει επεκταθεί και κύριος μοχλός σε αυτή την κινητικότητα είναι οι νέοι καταναλωτές, διότι αυτοί έχουν οικολογικές ευαισθησίες και αναζητούν προστά υψηλής ποιότητας αγαθά, που περιορίζουν

Η αγορά μεταχειρισμένων ρούχων αναμένεται να φθάσει σε μέγεθος το 2021 τα 33 δισ. ευρώ. Ο Λορέντζο Μπερτέλι, κληρονόμος της αυτοκρατορίας Prada, δηλώνει ότι «τα μεταχειρισμένα είδη αποτελούν μια στρατηγική την οποία μελετάμε ένα χρόνο και πλέον».

τις εκπομπές ρύπων, εφόσον δεν χρειάζεται να κατασκευαστούν εκ νέου.

Η εν λόγω αγορά, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της εταιρείας συμβούλων επιχειρήσεων Bain, αναμένεται να φθάσει σε μέγεθος το τρέχον έτος τα 33 δισ. ευρώ, αφότου την περίοδο μεταξύ του 2017 και του 2021 είχε μια ανάπτυξη της τάξεως του 65%. Αυτός ο θεαματικός ρυθμός θα πρέπει να συγκριθεί με το 12%

στην αύξηση πωλήσεων του κλάδου των νέων ειδών πολυτελείας. Άλλες ανταγωνίστριες ήδη διερευνούν τις δυνατότητες των χρησιμοποιημένων προϊόντων και ανάμεσα σε αυτές είναι ο γαλλικός κολλοσός Kering, ο οποίος απέκτησε το 5% στην πλατφόρμα Vestiaire Collective. Η τελευταία θεωρείται πρωτοπόρος στην ψηφιακή αγορά μεταχειρισμένων τσαντών και ρούχων μεγάλων οίκων. Συν τοις άλ-

λοις, υπό το πρίσμα αυτό ο κορυφαίος οίκος μόδας του Kering, ο Gucci, δημιούργησε ένα πλαίσιο συνεργασίας με την πλατφόρμα μεταπώλησης ειδών ένδυσης και αξεσουάρ της The RealReal, η οποία έχει έδρα στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Όπως διευκρινίζει ο Λορέντζο Μπερτέλι, «τα μεταχειρισμένα είδη αποτελούν μια στρατηγική την οποία μελετάμε ένα χρόνο και πλέον». Ο Λ. Μπερτέλι είναι ο μεγαλύτερος από τα παιδιά των Μπερτέλι-Πράντα. «Αυτήν τη στιγμή δεν είμαι σε θέση να αποκαλύψω περισσότερα, αλλά ένα πράγμα είναι βέβαιο, πως τα ρούχα υψηλής ραπτικής από «δευτερο χέρι» είναι μία τάση και θα την εκμεταλλευθούμε. Ίσως διαμέσου μιας υβριδικής λύσης, συνδυάζοντας τις δικές μας διαδικασίες με εκείνες ενός τρίτου στο Διαδίκτυο».

Επιπλέον, μιλώντας στο Ρόιτερς, ο κληρονόμος της αυτοκρατορίας Prada διασαφηνισε ότι επιθυμεί αυτή να παραμείνει ανεξάρτητη και δεν πτοείται από τις προκλήσεις του συνεχώς μεταβαλλόμενου κλάδου των ειδών πολυτελείας. Σε αυτό τον βοηθά το παρελθόν του ως οδηγού αγώνων ταχύτητας. «Τα ράλι και ο αθλητισμός εν γένει μου έμαθαν πολλά, όπως το να μην εγκαταλείπω ποτέ και να έχω πολλή ταπεινοφροσύνη με κριτήριο το ότι πρέπει πάντα να μαθαίνεις. Μερικές φορές τα σπορ είναι σκληρά, διότι πρέπει να αξιολογείς τον εαυτό σου», τόνισε, τέλος, ο Λορέντζο Μπερτέλι.

REUTERS

Επενδύσεις έως 30 δισ. για ηλεκτροκίνηση από τη Volkswagen

Ο **γερμανικός** κολλοσός της Volkswagen πρώτη φορά αναφέρεται στο πόσο υπολογίζει να του κοστίσει η επέκταση των δραστηριοτήτων του στην κατασκευή μπαταριών για την ηλεκτροκίνηση. Σύμφωνα με όσα είπε το μέλος του διοικητικού συμβουλίου Τόμας Σμαλ, τα εργοστάσια κατασκευής κυψελών μπαταριών και η διασφάλιση των απαραίτητων πρώτων υλών γι' αυτές αναμένεται να κοστίσουν έως και 30 δισ. ευρώ. Ο κ. Σμαλ, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την τεχνολογία, σε συνέντευξή του στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Ρόιτερς επισήμανε ότι η Volkswagen θα αναζητήσει συνεργασίες για να χρηματοδοτήσει τη δραστηριότητα αυτή. «Κάνουμε λόγο για 25 με 30 δισ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της καθετοποιημένης αλυσίδας εφοδιασμού με πρώτες ύλες και όχι μόνον τα αντίστοιχα εργοστάσια», ανέφερε ο 57χρονος Τόμας Σμαλ, προσθέτοντας ότι η Volkswagen δεν είναι απαραίτητο να διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο στις επενδύσεις ούτε αποσκοπεί σε ένα σχήμα όπου θα συμμετέχει κατά το ήμισυ. «Θα εξαρτηθεί από το μοντέλο συνεργασίας, το οποίο θα οικοδομήσουμε μέσα στους επόμενους μήνες. Είμαστε ανοικτοί στο να το συζητήσουμε και για εμάς είναι αναγκαίο να έχουμε τη δυνατότητα να ελεγχουμε το δρομολόγιο της τεχνολογίας, το χρονοδιάγραμμα, το κόστος και τη διαθεσιμότητα, που θα μας επιτρέψουν το λανσάρισμα των προϊόντων», όπως επισημαίνει.

Ο Τόμας Σμαλ έχει αναλάβει την εποπτεία του μεγάλου σχεδίου της

Η Volkswagen δεν είναι απαραίτητο να διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο στις επενδύσεις ούτε αποσκοπεί σε ένα σχήμα όπου θα συμμετέχει κατά το ήμισυ, ανέφερε ο κ. Τόμας Σμαλ.

γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας να ανεγείρει έξι μεγάλα εργοστάσια για την παραγωγή κυψελών μπαταριών στη Γερμανία έως το 2030. Αυτός ο στόχος αποτελεί στρατηγικό πυλώνα της προσπάθειάς της να ξεπεράσει την Tesla, την καλιφορνέζικη εταιρεία που κατασκευάζει αποκλειστικά ηλεκτρικά αμάξια, και να γίνει η πρώτη στον κόσμο με γνώμονα τις πωλήσεις της. Τέλος, επισημαίνεται ότι το Νόρθολτ στη Σουηδία, το πρώτο εργοστάσιο όπου η VW διαλέγουμε το δρομολόγιο της τεχνολογίας, το χρονοδιάγραμμα, το κόστος και τη διαθεσιμότητα, που θα μας επιτρέψουν το λανσάρισμα των προϊόντων», όπως επισημαίνει.

Ο Τόμας Σμαλ έχει αναλάβει την εποπτεία του μεγάλου σχεδίου της

REUTERS

e-shop για επισκευές iPhone και Mac λανσάρει η Apple

Αν και πολλοί καταναλωτές προτιμούν να αγοράσουν καινούργιο κινητό τηλέφωνο από το να επισκευάσουν αυτό που ήδη έχουν, η Apple επεκτείνεται στην αγορά επισκευής των iPhone. Συγκεκριμένα, ο αμερικανικός όμιλος υψηλής τεχνολογίας της Apple ανακοίνωσε χθες ότι για πρώτη φορά από τις αρχές του 2022 θα αρχίσει να διαθέτει στο κοινό των ΗΠΑ, μέσω ηλεκτρονικού καταστήματός της, εξαρτήματα και εργαλεία για να μπορούν να επισκευάζουν από μόνοι τους οι καταναλωτές ορισμένα μοντέλα iPhone και υπολογιστές Mac.

Εν τω μεταξύ, θα πρέπει να επισημανθεί ότι επί σειράν ετών πολλές ενώσεις και ομάδες καταναλωτών ασκούσαν πιέσεις στον τεχνολογικό κολλοσό να τους προσφέρει τη δυνατότητα αυτοεπισκευαστικού προγράμματος. Και αυτό θα μεταφραζόταν σε πρόσβαση σε εγχειρίδια επισκευών και σε γνώση ανταλλακτικά, όπως αναφέρει το Ρόιτερς. Το 2019, σημειωτέον, η εταιρεία ξεκίνησε πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου ανεξάρτητα καταστήματα επισκευών μπορούσαν να αποκτήσουν τα δικά της εξαρτήματα, τα δικά της εργαλεία και εγχειρίδια. Όπως επισημαίνει η Apple,

σήμερα λειτουργούν 2.800 τέτοια καταστήματα, τα οποία έχουν υπαχθεί στο προαναφερθέν πρόγραμμα, πλέον των 5.000 αδειοδοτημένων παρόχων υπηρεσιών επισκευής. Βάσει των νέων δεδομένων, λοιπόν, οι πελάτες της Apple θα έχουν τη δυνατότητα σήμερα να αγοράσουν τα απαραίτητα εξαρτήματα απευθείας, ώστε να αναλάβουν οι ίδιοι τις επιδιορθώσεις, εφόσον έχουν προηγουμένως συμβουλευθεί και το ανάλογο εγχειρίδιο.

Η Apple ανέφερε ότι το σχετικό κατάστημα της θα αρχίσει να διαθέτει σχεδόν 200 ανταλλακτικά και εργαλεία, τα οποία θα αφορούν τις πιο απλές εργασίες στις οθόνες, τις μπαταρίες και τις κάμερες στα μοντέλα των iPhone 12 και iPhone 13. Επιπλέον, όπως διευκρίνισε ο τεχνολογικός όμιλος, το πρόγραμμα θα επεκταθεί και στους υπολογιστές Mac, όπου χρησιμοποιείται ο επεξεργαστής M1 της Apple, αλλά και σε απλούστερες περιπτώσεις επιδιορθώσεων. Τέλος, αναφέρεται ότι η πρωτοβουλία αυτή ξεκινά μεν στις Ηνωμένες Πολιτείες, ωστόσο, σταδιακά θα επεκταθεί και σε άλλες χώρες εντός του 2022.

Το ηλεκτρονικό κατάστημα της Apple θα διαθέτει 200 ανταλλακτικά και εργαλεία για τις πιο απλές εργασίες στις οθόνες, στις μπαταρίες και στις κάμερες.

Marketing and Channel Enablement

Supply Chain & Logistics

Vast Technology Portfolio

Scan the code to Learn More

Μια διπλωματία που να χτίζει γέφυρες στην Αν. Μεσόγειο

Ισχυρή υποστήριξη για το Κυπριακό και τα ενεργειακά από την Τριμερή του Ισραήλ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Με μια ισχυρή διακήρυξη που καλύπτει όλα τα φλέγοντα ζητήματα της περιοχής, ολοκληρώθηκε η τριμερής σύνοδος των ηγετών Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ. Οι τρεις ηγέτες έστειλαν μήνυμα συνεργασίας προκειμένου να ενισχυθεί η σταθερότητα και η ασφάλεια στην ανατολική Μεσόγειο. Στην κοινή διακήρυξη, οι τρεις ηγέτες εξέφρασαν την πλήρη και αμέριστη στήριξη τους στη συνεχιζόμενη διαπραγματευτική διαδικασία, υπό την αιγίδα των καλών υπηρεσιών των Ηνωμένων Εθνών, για μια δίκαιη, συνολική και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος, στη βάση του διεθνούς δικαίου και των σχετικών ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ. Μια λύση, που θα επανενώνει το νησί, «στη βάση του σεβασμού των δημοκρατικών αρχών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών όλων των Κυπρίων, όχι μόνο θα ήταν επωφέλης για τον λαό της Κύπρου στο σύνολό του, αλλά και θα συνέβαλλε σημαντικά στην ειρήνη και τη σταθερότητα στην περιοχή μέσω της ανεξάρτητης εξωτερικής πολιτικής της Κύπρου».

Ενέργεια

Σημαντικές θεωρούνται οι αναφορές στο κομμάτι της ενέργειας, με ταυτόχρονη στήριξη στα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών της περιοχής. Συγκεκριμένα, οι τρεις ηγέτες θεωρούν ότι ο τομέας της ενέργειας, και ιδιαίτερα το φυσικό αέριο και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτελούν μια σταθερή βάση για συνεργασία στην περιοχή, στη βάση του διεθνούς δικαίου, περιλαμβανομένου του δικαίου της θάλασσας και του σεβασμού του δικαιώματος όλων των κρατών να ασκούν τα κυριαρχικά τους δικαιώματα στις αντίστοιχες τους ΑΟΖ/υφαλοκρηπίδες. «Εκφράζουμε τη σημασία του σεβασμού στην κυριαρχία και στα κυριαρχικά δικαιώματα στην Ανατολική Μεσόγειο και στο Αιγαίο, και στη διατήρηση της σταθερότητας στην περιοχή». Την τριμερή σύνοδο των ηγετών απασχόλησε το ενεργειακό έργο του αγωγού EastMed επιβεβαιώνοντας τη στήριξη τους για όλα τα έργα κοινού ενδιαφέροντος. Στην

Οι ηγέτες Κύπρου, Ελλάδας και Ισραήλ ζήτησαν το σεβασμό στην κυριαρχία και στα κυριαρχικά δικαιώματα στην Ανατολική Μεσόγειο και στο Αιγαίο και στη διατήρηση της σταθερότητας στην περιοχή.

Οι τρεις ηγέτες θεωρούν ότι ο τομέας της ενέργειας, και ιδιαίτερα το φυσικό αέριο και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτελούν μια σταθερή βάση για συνεργασία στην περιοχή.

κοινή διακήρυξη αναφορά γίνεται και στο φόρουμ EastMed Gas, του οποίου την προεδρία θα αναλάβει η Κύπρος την 1η Ιανουαρίου 2022, και όπως τονίζεται αποτελεί μια μεγάλη ευκαιρία συνεργασίας και διαλόγου, για όλους τους ενδιαφερόμενους στην περιοχή. «Το Φόρουμ οικο-

δομεί πάνω στους φυσικούς πόρους της περιοχής για να μετατρέψει τα αποθέματα υδρογονανθράκων σε καταλύτη για την περιφερειακή σταθερότητα και ευημερία και για να προωθήσει τη συλλογική δράση για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων στην περιβαλλοντική ατζέντα».

Πανδημία - κλίμα

Στο κομμάτι της πανδημίας οι τρεις ηγέτες τόνισαν τη σημασία της ανταλλαγής γνώσεων, της εμπειρογνομήσεως, των καλών πρακτικών και της τεχνολογίας. Παράλληλα δεσμεύθηκαν να προσφέρουν αμοιβαία βοήθεια, ώστε να ξεπεραστούν οι επιπτώσεις της πανδημίας και να ενδυναμωθεί η συνεργασία στον τομέα αυτό, ώστε να υπάρξει καλύτερη προετοιμασία για τις μελλοντικές προκλήσεις τέτοιας εμβέλειας στον τομέα

της υγείας. Η τριμερής σύνοδος του Ισραήλ συμφώνησε για την ενίσχυση της συνεργασίας για αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής μέσω κοινών έργων, στους τομείς των καινοτόμων τεχνολογικών λύσεων, της έρευνας και της ανάπτυξης, και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό Κύπρος, Ελλάδα και Ισραήλ θα συνεχίσουν την προώθηση για την ενεργειακή και ηλεκτρική διασύνδεση μεταξύ των χωρών μέσω του EuroAsia interconnector. Οι τρεις ηγέτες εξέφρασαν την ετοιμότητά τους να συνεργαστούν στο πλαίσιο των σχετικών περιφερειακών πρωτοβουλιών, περιλαμβανομένων και της κυπριακής πρωτοβουλίας για Συντονισμένη Δράση για την Κλιματική Αλλαγή στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή.

Ο Μπόρις Τζόνσον και τα αδέσποτα της Καμπούλ

Την εκκένωση κέντρου περιθάψης αδέσποτων ζώων στην Καμπούλ, ιδιοκτησίας διάσπου Βρετανού ζωόφιλου, διέταξε ο Μπόρις Τζόνσον, διοργανώνοντας τη μεταφορά των ζώων με ειδικά ναυλωμένο αεροσκάφος προς τη Βρετανία. Την ίδια ώρα, το υπουργείο Εξωτερικών λάμβανε εντολή να αγνοήσει Αφγανούς συνεργάτες των Βρετανών, οι οποίοι εγκαταλείφθηκαν στην τύχη τους ενώ οι Ταλιμπάν εισέρχονταν στην πρωτεύουσα. Αυτό αποκαλύπτει μέλος οργάνωσης προστασίας ζώων, διαψεύδοντας τους ισχυρισμούς της Ντάουνινγκ Στριτ ότι οι βρετανικές αρχές έδωσαν προτεραιότητα στην απομάκρυνση ανθρώπων. Τις αποκάλυψε αυτές διέψευσε χθες κατηγορηματικά το Γραφείο του πρωθυπουργού.

Σε έκθεσή του το υπουργείο Εξωτερικών αναφέρει ότι Βρετανοί στρατιώτες, μέλη της μονάδας ασφαλείας της πρεσβείας, διακινδύνευσαν τη ζωή τους, κατόπιν εντολής του πρωθυπουργού, για την απομάκρυνση των ζώων με ειδική πτήση από το αεροδρόμιο της Καμπούλ. Η φιλοζωική οργάνωση Νάουζαντ και ο ιδρυτής της, ο προβεβλημένος από τα ΜΜΕ πρώην πεζοναύτης Πεν Φάρβινγκ, είχε ασκήσει πιέσεις στην Ντάουνινγκ Στριτ για την εκκένωση του κέντρου φιλοξενίας.

Σε κατάθεσή του ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του υπουργείου Εξωτερικών, ο Ντόμινικ Ντάιερ, μέλος φιλοζωικού σωματείου, επέμεινε πως ο Μπόρις Τζόνσον ενεπλάκη προσωπικά στην υπόθεση. Μιλώντας στο BBC, ο Ντάιερ είπε ότι επικοινωνήσε στα τέλη Αυγούστου με τη σύζυγο του πρωθυπουργού, Κάρι Τζόνσον, ζητώντας της να μεσολαβήσει για την ασφαλή απομάκρυνση των αδέσποτων ζώων από την Καμπούλ, ενόψει της κατάληψής της από τους Ταλιμπάν. Η Πρώτη Κυρία της Βρετανίας, γνωστή για τα φιλοζωικά αισθήματά της, «πίεσε αφόρητα» τον Τζόνσον, έως ότου ο πρωθυπουργός υποχωρήσει και διατάξει την επιχείρηση σωτηρίας των ζώων. Την ημέρα εισόδου των Ταλιμπάν στην Καμπούλ, οι υποστηρικτές της φιλοζωικής οργάνωσης του Φάρβινγκ διοργάνωσαν ηχηρή εκστρατεία, απαιτώντας την άμεση εκκένωση του κέντρου φιλοξενίας και την απομάκρυνση των Αφγανών υπαλλήλων και των ζώων με ειδική πτήση. Τελικά, ύστερα από πολύωρες διαπραγματεύσεις με το Λονδίνο, ο Φάρβινγκ επιβίβασθηκε

Μέλος φιλοζωικού σωματείου ισχυρίστηκε ότι επικοινωνήσε με τη σύζυγο του πρωθυπουργού, Κάρι Τζόνσον, ζητώντας της να μεσολαβήσει για την ασφαλή απομάκρυνση των αδέσποτων ζώων από την Καμπούλ, πριν πουν οι Ταλιμπάν.

Κατηγορείται ότι πρότεινε τη διάσωσή τους και όχι την προστασία ευάλωτων Αφγανών - Τις αποκάλυψε χθες κατηγορηματικά το Γραφείο του Βρετανού πρωθυπουργού.

στο ειδικά ναυλωμένο αεροσκάφος με 150 ζώα, αλλά χωρίς τους 68 εργαζομένους στο κέντρο φιλοξενίας κατοπινημένων και αδέσποτων σκύλων, γατών και γαϊδουριών.

Σε ξεχωριστή κατάθεση, ο Ράφαελ Μάροσα, υπάλληλος του βρετανικού υπουργείου Εξωτερικών, ανέφερε ότι 150.000 Αφγανοί, που είχαν συνεργασθεί με τον βρετανικό στρατό, είχαν καταθέσει αιτήσεις χορήγησης ασύλου στη Βρετανία. Από αυτούς μόνο το 5% κατάφερε να εξασφαλίσει θέση στα αεροσκάφη της φυγής.

REUTERS

Ανάμεσα στη νέα Γιάλτα και στη σύγκρουση

Τηλεδιάσκεψη Μπάιντεν-Πούτιν εν μέσω επικίνδυνων εντάσεων στην Ουκρανία - Οι Αμερικανοί απειλούν με δρακόντειες οικονομικές κυρώσεις

Τα χαμόγελα ήταν παγωμένα και οι πρώτοι χαιρετισμοί δεν εξέφυγαν από τα όρια της ευγένειας μεταξύ δύο ανθρώπων που σφιγγουν τα χέρια προτού αρχίσουν τη μονομαχία τους. Ο Τζο Μπάιντεν βρισκόταν στην αίθουσα διαχείρισης κρίσεων (Situation Room) του Λευκού Οίκου και ο Βλαντιμίρ Πούτιν στη θερινή προεδρική κατοικία, στο Σότσι της Μαύρης Θάλασσας. Η επικοινωνία των δύο ηγετών διήρκεσε σχεδόν δύο ώρες και έγινε με τηλεδιάσκεψη, μέσω της ασφαλούς «κόκκινης γραμμής», που χρησιμοποιήθηκε χθες για πρώτη φορά.

Ήταν η πέμπτη απευθείας επικοινωνία τους από τη στιγμή που ο Τζο Μπάιντεν ανέλαβε την εξουσία. Στις τρεις προηγούμενες είχαν μιλήσει τηλεφωνικά, ενώ μόνο μία φορά συναντήθηκαν διά ζώωνς – τον περασμένο Ιούνιο, στη Γενεύη. «Δεν τα καταφέραμε να συναντηθούμε στη σύνοδο κορυφής του G20 (όπου ο Βλαντιμίρ Πούτιν δεν μετέβη, επικαλούμενος την πανδημία), ελπίζω να συναντηθούμε από κοντά σύντομα», είπε ο Αμερικανός πρόεδρος κατά την έναρξη των συνομιλιών και ο Ρώσος ομόλογός του συνέχισε με μια υποψία μειδίαματος.

Το θέμα που κυριάρχησε στη χθεσινή τηλεδιάσκεψη ήταν η αναζωπύρωση του Ουκρανικού. Δημοσιεύματα του διεθνούς Τύπου που επικαλούνταν ανώτερο αξιω-

ματούχο στην Ουάσιγκτον ανέφεραν ότι ο Μπάιντεν επρόκειτο να απειλήσει τον συνομιλητή του με αυστηρότητα αντίμετρα σε περίπτωση ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία – τα οποία, πάντως, δεν περιλαμβάνουν στρατιωτική σύγκρουση. Κατά πρώτο λόγο, επαπειλούνται δρακόντειες οικονομικές κυρώσεις. Πέραν των μέτρων που θα πλήττουν άτομα από το άμεσο περιβάλλον του Πούτιν και το ρωσικό επενδυτικό ταμείο, οι Αμερικανοί δεν αποκλείουν να χρησιμοποιήσουν και το «πυρηνικό όπλο» τους σε αυτό το πεδίο, δηλαδή τον αποκλεισμό των ρωσικών τραπεζών από το διεθνές σύστημα συναλλαγών SWIFT, κάτι που θα δυσκόλευε εξαιρετικά τις συ-

Παρά την ένταση Μόσχας - Ουάσιγκτον, οι δύο ηγέτες συζήτησαν την προοπτική διπλωματικής λύσης.

ναλλαγές τους σε δολάρια ή ευρώ. Η εκπρόσωπος Τύπου του Λευκού Οίκου, Τζεν Ψάκι, πάντως, δήλωσε ότι η Ουάσιγκτον δεν έχει καταλήξει σε οριστικό συμπέρασμα αναφορικά με τις προθέσεις του Πούτιν, αν δηλαδή εννοεί όντως ότι θα εισβάλει στην Ουκρανία ή όχι, γεγονός που άφησε

Ο Τζο Μπάιντεν βρισκόταν στην αίθουσα διαχείρισης κρίσεων του Λευκού Οίκου με τον ΥΠΕΞ Αντονι Μπλίνκεν και άλλους αξιωματούχους και ο Βλαντιμίρ Πούτιν στη θερινή προεδρική κατοικία, στο Σότσι. Η τηλεδιάσκεψη έγινε μέσω της ασφαλούς «κόκκινης γραμμής».

ανοικτό το ενδεχόμενο αναζήτησης διπλωματικής λύσης στο πρόβλημα. «Ο πρόεδρος θα καταστήσει σαφές ότι θα υπάρξει σοβαρό αντίτιμο εάν η Ρωσία επιλέξει να προχωρήσει (σε εισβολή), αλλά θα είναι εξίσου σαφές στη θέση του ότι μπορεί να υπάρξει θετική διεξόδος μέσω της διπλω-

ματίας», ανέφερε ανώτερος Αμερικανός αξιωματούχος στο πρακτορείο Reuters. Λόγος γίνεται για την εφαρμογή της ειρηνευτικής συμφωνίας του Μίνσκ μεταξύ του Κιέβου και των ρωσόφωνων αυτονομιστών της ανατολικής Ουκρανίας, η οποία παραμένει σε μεγάλο βαθμό ανεφάρμοστη,

με τις δύο πλευρές να αλληλοκατηγορούνται για τις ευθύνες.

Βέτο για το ΝΑΤΟ

Από την πλευρά του, το Κρεμλίνο διαψεύδω ως προϊόν ρωσοφοβικής φαντασίας το σενάριο περί εισβολής και θέτει τις

δικές του απαιτήσεις στις ΗΠΑ. Ο πρόεδρος Πούτιν αναμενόταν να ζητήσει στη χθεσινή τηλεδιάσκεψη απτές εγγυήσεις ασφαλείας, κάτι που μεταφράζεται σε ρητή δέσμευση των Αμερικανών ότι η Ουκρανία δεν θα ενταχθεί στο ΝΑΤΟ και ότι δεν πρόκειται να δημιουργηθούν στρατιωτικές εγκαταστάσεις της Συμμαχίας στα εδάφη της. Τα σχετικά ρεπορτάζ σημειώνουν ότι ο Ρώσος ηγέτης επρόκειτο να ζητήσει νομικά δεσμευτικές εγγυήσεις για τα παραπάνω, κάτι που δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι οι ΗΠΑ είναι έτοιμες να αποδεχθούν.

«Προσδοκούμε καλές, προβλέψιμες σχέσεις με τις ΗΠΑ. Η Ρωσία ποτέ δεν θέλησε να επιτεθεί σε κανέναν, αλλά έχουμε τις δικές μας ανησυχίες και τις δικές μας κόκκινες γραμμές», τόνισε ο εκπρόσωπος Τύπου του Κρεμλίνου, Ντμίτρι Πεσκόφ, προτού αρχίσει η τηλεδιάσκεψη, εκτιμώντας ότι δεν θα έπρεπε να αναμένονται θεαματικές αποφάσεις από τη χθεσινή συνομιλία. Σύμφωνα με ρωσικά μέσα ενημέρωσης, οι δύο ηγέτες συζήτησαν επίσης τα θέματα των πυρηνικών εξοπλισμών και των εξελίξεων στο Αφγανιστάν. Η εφημερίδα Kommersant ανέφερε πως η χθεσινή τηλεδιάσκεψη ήταν ο πρόλογος μιας διά ζώωνς συνάντησης των δύο ηγετών, η οποία αναμένεται να λάβει χώρα στις αρχές του 2022.

REUTERS, A.P.

25 ΧΡΟΝΙΑ
ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

RCB Bank Ltd. Κινητή Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376.
Εγγεγραμμένη Εδρα: Αμμότοπος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Βάζουμε πλώρη
για νέες επιτυχίες

Για εμάς, την Κύπρο
και τους ανθρώπους της

800 00 722

www.rcbcy.com

Ευθύνη μας να στηρίξουμε μια ανάπτυξη για όλους

Ο Φωκίων Καραβίας μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στους **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ** και **ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΟΡΤΖΗ**

Ο ρόλος των τραπεζών είναι κρίσιμος για τη στήριξη μιας άλλου τύπου ανάπτυξης – περιβαλλοντικά βιώσιμης και κοινωνικά ανοικτής σε όλους. Οχι απλώς ανάπτυξη, αλλά ευημερία – βιώσιμη και συμμετοχική, υπογραμμίζει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Eurobank Φωκίων Καραβίας. Σημειώνει πως η διατήρηση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης για μία πενταετία πρέπει να είναι ένας βασικός στόχος για την Ελλάδα. Ένας άλλος είναι η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας το ταχύτερο, καθώς δεν θα υπάρξει για πάντα η άφθονη ρευστότητα από τις κεντρικές τράπεζες. Τονίζει επίσης πως η δημοσιονομική πειθαρχία πρέπει να είναι προτεραιότητα της χώρας και στοιχειώδης υποχρέωση έναντι των επόμενων γενεών. Σε ό, τι αφορά τη χρηματοδότηση της οικονομίας από τις τράπεζες, λέει πως δεν απορρίπτεται κανένα αίτημα επιχείρησος που δεν είναι συστηματικά ζημιογόνος ή δεν έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές.

– Έχετε πει πως η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας θα πρέπει να είναι πρωταρχικός στόχος την επόμενη περίοδο. Γιατί;

– Οι κύριοι στόχοι για την ελληνική οικονομία είναι τρεις – μια μακρά περίοδος διαρκούς ανοδικού κύκλου, ένας μέσος ρυθμός μεγέθυνσης της τάξης του 3,5%-4% τουλάχιστον για την πενταετία έως το 2026. Οχι, όμως, οποιαδήποτε ανάπτυξη. Ανάπτυξη που βασίζεται στις επενδύσεις και αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου, ανάπτυξη που θα συμβάλει στην κάλυψη του επενδυτικού κενού, περίπου 100 δις., που άφησε η κρίση. Και, ο πιο άμεσος στόχος, ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας.

Το Δημόσιο δανείζεται φθηνά σήμερα, γιατί υπάρχει άφθονη ρευστότητα στην αγορά, λόγω των πολιτικών των κεντρικών τραπεζών και κυρίως του ειδικού προγράμματος της ΕΚΤ για την πανδημία. Όμως, δεν θα είναι έτσι για πάντα. Και σε συνθήκες μειούμενης ρευστότητας, χώρες με χαμηλή πιστοληπτική αξιολόγηση είναι πιο εκτεθειμένες σε πιθανές κρίσεις. Σίγουρα, αυτό είναι κάτι που όλοι θα θέλαμε να αποφύγουμε. Δεν μπορούμε να είμαστε εσαεί η μόνη χώρα της Ευρώπης με κρατικά ομόλογα στην κατηγορία junk.

– Πώς θα επηρεάσει ειδικά τις τράπεζες η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας;

– Η επενδυτική βαθμίδα θα φέρει στη χώρα έναν σημαντικό αριθμό επενδυτών που σήμερα είναι αποκλεισμένοι από τις επενδυτικές τους προδιαγραφές και κανονισμούς. Θα βοηθήσει έτσι τις χρηματοπιστωτικές αποτιμήσεις όλων των εταιρειών και, άμεσα, εκείνων που δανείζονται με ευνοϊκόμοιολογα. Αυτό ισχύει για τις τράπεζες σε μείζονα βαθμό, καθώς έχουν εποπτική υποχρέωση άντλησης κεφαλαίων από τις αγορές και πρόγραμμα έκδοσης τίτλων σημαντικού ύψους. Συνολικά, για την οικονομία, επενδυτική βαθμίδα συνεπάγεται μειωμένο κόστος

Η επενδυτική βαθμίδα

θα φέρει στη χώρα

έναν σημαντικό αριθμό

επενδυτών που σήμερα

είναι αποκλεισμένοι

από τις επενδυτικές

τους προδιαγραφές

και κανονισμούς.

Η πειθαρχία αποτελεί

πλέον δική μας προτεραιοί-

τητα και έχει και χαρακτήρα

διαγενεακής και κοινωνικής

δικαιοσύνης. Το ξέρουμε

πια ότι το έλλειμμα

τελικά κάποιος το

πληρώνει.

χρηματοδότησης.

– Με ποιο αφήγημα μπορεί να υποστηριχθεί η ανάκτηση επενδυτικής βαθμίδας από μια χώρα με δημόσιο χρέος σχεδόν 200% του ΑΕΠ;

– Το χρέος είναι πράγματι πολύ μεγάλο. Ωστόσο έχει ειδικά χαρακτηριστικά που πρέπει να αναδείξουμε: διακράτηση κυρίως από κράτη, μεγάλη μέση διάρκεια και χαμηλό κόστος εξυπηρέτησης τόσο σε απόλυτα μεγέθη όσο και συγκριτικά με άλλες χώρες της Ευρωζώνης. Επίσης, η Ελλάδα διαθέτει ένα ταμειακό απόθεμα περίπου 40 δις., το μεγαλύτερο στον κόσμο σε αναλογία προς το ΑΕΠ (20 ποσοστιαίες μονάδες). Παράλληλα, έχουν γίνει δύο καίρια βήματα. Πρώτον, με την εξαίρεση της πανδημικής περιόδου, αποκαταστάθηκε η δημοσιονομική ισορροπία. Είναι κρίσιμο να μην υποτροπιάσουμε μόνιμα στα διδύμα ελλείμματα που οδήγησαν στην κρίση. Και, δεύτερον, η εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος. Η Eurobank ήταν αυτή που άνοιξε τον δρόμο.

Ο μονοψήφιος δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων που ανακοινώσαμε πριν από λίγες μέρες δεν είναι ένας απλός αριθμός ή μια τεχνική λογιστική λεπτομέρεια. Αυτό το 7,3% είναι ένα σημείο καμπίς.

Για τη Eurobank, αλλά και για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, που ακολουθεί με στόχο ανάλογα μεγέθη στο τέλος του 2022. Θα τολμούσα να πω ότι αυτή είναι η δική μας συμβολή στη συλλογική προσπάθεια για την επαναφορά της επενδυτικής βαθμίδας στη χώρα. Φτιάσαμε εδώ επειδή οι τράπεζες, με βάση τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος και της ΕΚΤ, καθήρτισαν αξιόπιστα μεσοπρόθεσμα πλάνα μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αντίστοιχα, το Δημόσιο θα μπορούσε να εστιάσει περισσότερο στη μεσοπρόθεσμη διάσταση του δικού του πλάνου μείωσης του χρέ-

Ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Eurobank Φωκίων Καραβίας.

ους, προβάλλοντας την αποτελεσματικότητα ενός συνδυασμού δυναμικής αύξησης του ΑΕΠ και λεγογισμένων πρωτογενών πλεονασμάτων.

– Εκτιμάτε ότι θα συνεχιστεί η κατ' εξαίρεση παροχή ρευστότητας από την ΕΚΤ έως ότου ανακτηθεί η επενδυτική βαθμίδα;

– Αναμένουμε τις αποφάσεις που θα λάβει τις επόμενες μέρες η ΕΚΤ για το θέμα αυτό. Βλέπετε ότι έχουμε αυτή την αβεβαιότητα –μόνη χώρα στην Ευρωζώνη– ακριβώς γιατί η Ελλάδα δεν είναι σε επενδυτική βαθμίδα. Πολλά θα εξαρτηθούν και από την πορεία της πανδημίας, αλλά σε κάθε περίπτωση με βάση της ΕΚΤ, καθήρτισαν αξιόπιστα μεσοπρόθεσμα πλάνα μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αντίστοιχα, το Δημόσιο θα μπορούσε να εστιάσει περισσότερο στη μεσοπρόθεσμη διάσταση του δικού του πλάνου μείωσης του χρέ-

– Υπάρχει θεωρείτε ο κίνδυνος να τεθούν στην Ελλάδα υπερβολικοί στόχοι

για το πρωτογενές πλεόνασμα από το 2023; Πώς μπορεί να αποτραπεί;

– Οι στόχοι θα είναι αντικείμενο συζήτησης και διαπραγματεύσεως, σε συνάρτηση και με το συνολικότερο περιβάλλον. Δεν μπορούμε να ορίσουμε εμείς τον πάκο, αλλά μπορούμε εύλογα να προεξοφλήσουμε πως η Ε.Ε. θα μετακινήθει από την ακαμψία και την απόλυτη προσήλωση στη δημοσιονομική αυστηρότητα ως μόνο κριτήριο. Εμείς, όμως, από την πλευρά μας πρέπει να μην ξεχνάμε τι μας έμαθε η κρίση και όσα τη συνόδευσαν.

Η πειθαρχία αποτελεί πλέον δική μας προτεραιότητα και έχει και χαρακτήρα διαγενεακής και κοινωνικής δικαιοσύνης. Το ξέρουμε πια ότι το έλλειμμα τελικά κάποιος το πληρώνει –κυρίως οι πιο αδύναμοι και οι νεότεροι που το κληρονομούν.

– Ποια είναι η πρόβλεψή σας για την

ανάπτυξη της ελληνικής οικο-νομίας;

– Η ανάκαμψη φέτος είναι εντυπωσιακή, πάνω από 7%, παρά τα προβλήματα στη διεθνή εφοδιαστική αλυσίδα. Χωρίς αρνητικές εκπλήξεις από το μέτωπο της πανδημίας, θα είμαστε ψηλά, γύρω στο 5%, και του χρόνου. Αλλά σημασία έχει να ξεπερνάμε τον μέσο όρο της Ευρωζώνης για πολλά χρόνια. Οι προϋποθέσεις υπάρχουν – οι πόροι, οι σχεδιαζόμενες μεταρρυθμίσεις και το οικονομικό κλίμα, τόσο στο σκέλος των επενδύσεων, όσο και της κατατάλωσης. Υπάρχουν μείζονες εξελίξεις που δεν γίνονται αισθητές σε όλη τους την έκταση. Έχουμε, για παράδειγμα, μια αθόρυβη αναγέννηση της ελληνικής βιομηχανίας. Η βιομηχανική παραγωγή έχει ξεπεράσει ήδη τα μεγέθη του 2019.

Βλέπουμε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας και τεχνολογικής αιχμής να είναι διεθνώς ανταγωνιστικοί στην άντληση επενδύσεων, όπως η φαρμα-

Διεθνής παρουσία

– Η Eurobank έκανε τη στρατηγική επιλογή να μην αποσυρθεί από συγκεκριμένες αγορές του εξωτερικού. Ποια είναι τα επόμενα βήματα αυτής της στρατηγικής;

– Η διεθνής παρουσία είναι στρατηγική επιλογή. Είναι στο DNA της Eurobank. Δεν ήταν αυτόντο ότι θα καταφέρνηαμε να τη διατηρήσουμε. Μας ξεχωρίζει από τις άλλες τράπεζες και μας δίνει ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, διαφοροποιημένη πηγή εσόδων. Η στρατηγική αυτή δικαιώνεται από τη σταθερή συμβολή των διεθνών δραστηριοτήτων στην κερδοφορία μας, αλλά και από την πορεία της αγοράς. Στη Βουλγαρία διαθέτουμε μία από τις τέσσερις μεγαλύτερες τράπεζες. Πρόσφατα εξαγοράστηκε μια ανάλογου μεγέθους τράπεζα με ένα ποσό που παραμένει σε αποτιμήσεις προ κρίσης. Εάν, θεωρητικά, εφαρμόζοταν η αναλογία στη δική μας θυγατρική, η αξία της θα αντιστοιχούσε περίπου στο 40% της τρέχουσας αποτίμησης όλου του ομίλου. Η διεθνής μας εμβέλεια είναι δύναμη για την τράπεζα και μπορεί να είναι χρήσιμη και για τη χώρα.

κοβιομηχανία ή τα κέντρα αποθήκευσης δεδομένων. Βλέπουμε πολλές παραγωγικές επιχειρήσεις να σχεδιάζουν επενδύσεις και εξαγορές με στόχο τη μεγέθυνσή τους και την τόνωση της εξωστρέφειάς τους. Βλέπουμε κορυφαίες παγκόσμιες εταιρείες όπως η Pfizer, η Microsoft ή η Amazon να εγκαθιστούν κέντρα έρευνας ή στρατηγικές δομές στην Ελλάδα. Και ο τουρισμός αποκτά νέα χαρακτηριστικά – ποιοτική αναβάθμιση, στροφή στη βιωσιμότητα και το περιβάλλον όχι μόνο ως στοιχείο λειτουργίας των μονάδων αλλά και ως εμπειρία του επισκέπτη. Ο ρόλος των τραπεζών είναι κρίσιμος για τη στήριξη μιας άλλου τύπου ανάπτυξης – περιβαλλοντικά βιώσιμης και κοινωνικά ανοικτής σε όλους. Οχι απλώς ανάπτυξη, αλλά ευημερία – βιώσιμη και συμμετοχική. Έχουμε προσανατολίσει όλες τις δυνάμεις της τράπεζας σε αυτή την κατεύθυνση.

– Η πανδημία επηρέασε σημαντικά τον τουρισμό, αλλά υπογράμμισε επίσης και την ανάγκη ενός άλλου μοντέλου για τον κλάδο. Πώς μπορείτε να τον στηρίξετε προς αυτή την κατεύθυνση;

– Με την έναρξη της πανδημίας η Eurobank ανακοίνωσε «πάγωμα» δανειακών υποχρεώσεων ειδικά για τον ξενοδοχειακό κλάδο, την ώρα που πληττονταν πιο σκληρά από όλους. Είναι η ατμομηχανή της ελληνικής οικονομίας και αρκετές επιχειρήσεις τα έβγαλαν πέρα μόνες τους. Εμείς αναστείλαμε την πληρωμή δόσεων ύψους 200 εκατ. ευρώ. Και τώρα, που η αύξηση της ζήτησης για το ελληνικό τουριστικό προϊόν απαιτεί επενδύσεις, ανακοινώσαμε και πάλι ένα μεγάλο πρόγραμμα χρηματοδότησης ύψους 750 εκατ. ευρώ.

Από αυτά, μισό δισεκατομμύριο είναι για την ανακίνηση μονάδων ή την ανέγερση νέων στις κατηγορίες 4 και 5 αστέρων. Και εντάσσουμε δύο ειδικά προγράμματα με κριτήριο ESG. Τα προγράμματα αυτά στηρίζονται σε προνομιακή μεταχείριση όσων αποφασίσουν να επενδύσουν στον τουρισμό με συγκεκριμένες περιβαλλοντικές προδιαγραφές και κριτήρια βιωσιμότητας. Αρα, όχι απλώς χρηματοδοτούμε, αλλά και κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας για να δώσουμε κίνητρα στις επιχειρήσεις, εν προκειμένω στον τουριστικό κλάδο, αλλά όχι μόνον, ώστε να κάνουν το βήμα, να επενδύσουν εκεί που βρίσκεται το μέλλον, εξασφαλίζοντάς τους και τα αναγκαία κεφάλαια.

Δεν υπάρχει επιχείρηση με βιώσιμο σχέδιο που να μη βρίσκει χρηματοδότηση

– Έχουν επενδυθεί μεγάλες προσδοκίες στους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης. Ωστόσο, υπάρχει η εντύπωση πως αυτά τα κεφάλαια θα κατευθυνθούν κυρίως προς μεγάλες επιχειρήσεις, ενώ το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων θα μείνει εκτός. Ισχύει;

– Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) είναι εξαιρετικά σημαντικό, αλλά είναι λάθος να θεωρούμε ότι αποτελεί το μοναδικό εργαλείο. Οι πόροι του κατανέμονται σε δάνεια, όπου οι μεγαλύτερες και μεσαίες επιχειρήσεις έχουν περισσότερες δυνατότητες σχεδιασμού για την απορρόφησή τους, και σε επιδοτήσεις που από τις προδιαγραφές τους θα διαχυθούν σε όλη την οικονομία. Επιπλέον, για τις μικρότερες επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες, χωρίς να αποκλείονται από το ΤΑΑ, υπάρχει πλήθος εναλλακτικών, όπως ο νέος αναπτυξιακός νόμος, το νέο ΕΣΠΑ, τα προγράμματα της ΕΑΤ και ευρωπαϊκά σε συνεργασία με την ΕΙΒ ή την ΕΙΦ, που είναι ειδικά σχεδιασμένα για τις ανάγκες τους. Δεν

Εκτιμώ ότι η αύξηση

των τιμών των ακινήτων

στην Ελλάδα θα έχει

και συνέχεια. Αν συγκρίνει

κανείς με ανάλογες

με εμάς χώρες,

δεν βλέπει «φούσκα»

στο real estate.

υπάρχει επιχείρηση ή επαγγελματίας που να έχει ένα βιώσιμο σχέδιο και να μη βρίσκει χρηματοδότηση.

– Εντονη το τελευταίο διάστημα είναι η κριτική προς τις τράπεζες, πως οι ελληνικές επιχειρήσεις στη συντριπτική πλειονότητά τους είναι αποκλεισμένες από τον δανεισμό. Δίκαιη η κριτική;

– Αναζητώ βιώσιμες επιχειρήσεις για

να τις χρηματοδοτήσουμε. Σας παρακαλώ να μου υποδείξετε επιχειρήσεις που θέλουν να δανειστούν είτε για κεφάλαιο κίνησης ή για να υλοποιήσουν κάποιο σχέδιο, εφόσον δεν είναι συστηματικά ζημιογόνες και δεν έχουν ήδη ληξιπρόθεσμες ή υπερβολικά υψηλές υποχρεώσεις. Θα τρέξουμε να τις χρηματοδοτήσουμε, γιατί αυτή είναι η βασική δουλειά και η βασική πηγή των εσόδων μας. Οχι απλώς δεν απορρίπτουμε εύλογα αιτήματα, αλλά έχουμε και σκληρό ανταγωνισμό, που φαίνεται από την καθοδική τιμολόγηση των δανείων.

– Παρά τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, υπάρχουν ακόμη εκκρεμότητες από την κρίση, όπως η μεγάλη συμμετοχή της αναβαλλόμενης φορολογίας στα κεφάλαιά τους. Μήπως είναι χωρίς ακόμη για τη διανομή μερίσματος;

– Η επανέναρξη της διανομής μερίσματος προϋποθέτει ένα θεσμικό διάλογο με τις εποπτικές αρχές μας. Καθώς είμαστε η πρώτη τράπεζα που έχει θεμε-

λιώδη οικονομικά μεγέθη που το επιτρέπει, πρόθεσή μας είναι να αρχίσουμε αυτόν τον διάλογο το αμέσως επόμενο διάστημα. Στο πλαίσιο του θα συζητηθούν όλοι οι προβληματισμοί. Αλλά θέλω να υπογραμμίσω δύο σημεία.

Πρώτον, ότι όχι μόνο φέτος ήμασταν κερδοφόροι αλλά και στο τριετές πλάνο μας θα έχουμε διψήφια απόδοση επί των ιδίων κεφαλαίων κάθε χρονιά, δηλαδή θα δημιουργούμε σημαντικά οργανικά κεφάλαια.

Και δεύτερον, κάτι που έχει ευρύτερη σημασία. Η διανομή μερίσματος είναι η φυσιολογική λειτουργία κάθε επιχείρησης, πολύ περισσότερο εισηγμένης επιχείρησης. Όσο δεν διανέμεται μερίσμα, κανείς δεν θα πεισθεί, και ορθώς, ότι οι τράπεζες και η οικονομία της χώρας λειτουργούν σε συνθήκες ομαλότητας. Μείρισμα ίσον επιστροφή στην κανονικότητα.

– Τι είναι αυτό που διαφοροποιεί τις τράπεζες στον ανταγωνισμό τους με τις fintech; Πώς προσαρμόζεται η

Eurobank στα δεδομένα που διαμορφώνει η ψηφιοποίηση;

– Μπροστά στη μεγάλη πρόκληση του μέλλοντος, που είναι η ψηφιακή εποχή, κάθε οργανισμός και κάθε τράπεζα κάνουν τις στρατηγικές τους επιλογές. Στην Eurobank πρόσφατα παρουσιάσαμε τον νέο μας λογότυπο. Η αλλαγή δεν είναι εξωτερική. Απαιτεί αφενός μια τομή με το προβληματικό παρελθόν και αφετέρου τον δρόμο που αποφασίσαμε να προχωρήσουμε. Δεν θα γίνουμε μια απλώς ψηφιακή τράπεζα. Πιστεύουμε στην άμεση, φυσική επαφή με τους πελάτες μας.

Η εμπιστοσύνη είναι η βάση της σχέσης μας και δεν θεωρούμε ότι μπορεί κανείς να χτίσει εμπιστοσύνη με ένα chatbox. Θα αξιοποιήσουμε όμως στο έπακρον την τεχνολογία, την τεχνητή νοημοσύνη, τα πιο προηγμένα πληροφορικά συστήματα για να εξοπλίσουμε τους ανθρώπους μας, για να κάνουμε πιο εύκολη τη ζωή και των εργαζομένων και των πελατών. Ονομάσαμε αυτό το μοντέλο phygital, δηλαδή και φυσικό

και digital, ψηφιακό. Να το πω με τον πιο απλό τρόπο: τις συναλλαγές και τις επαναληπτικές εργασίες μπορούν να τις κάνουν τα μηχανήματα, αλλά την τραπεζική σχέση μόνον οι άνθρωποι.

– Ποια είναι η στρατηγική σας σε ό,τι αφορά τον όγκο των ακινήτων που έχετε στον ισολογισμό σας;

– Ένα από τα σημαντικά πλεονεκτήματά μας είναι η διαφοροποίηση των πηγών εσόδων, που δεν έχει καμία άλλη ελληνική τράπεζα. Έχουμε έσοδα από την τράπεζα στην Ελλάδα, από τις διεθνείς δραστηριότητες και, επίσης, από ένα σημαντικό χαρτοφυλάκιο ακινήτων που θα διατηρήσουμε στον ισολογισμό μας.

Η εκτίμησή μας είναι πως η αύξηση των τιμών των ακινήτων στην Ελλάδα είναι γρήγορη μεν, αλλά εύλογη με δεδομένη τη μεγάλη πτώση που προηγήθηκε. Και εκτιμώ πως θα έχει και συνέχεια. Αν συγκρίνει κανείς με ανάλογες με εμάς χώρες, δεν βλέπει «φούσκα» στο real estate.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

+
ΣΤΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ:
Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΡΛΙΑΡΟΣ
ΕΤΟΙΜΑΖΕΙ ΑΠΙΘΑΝΑ
ΠΡΟΦΙΤΕΡΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ
12/12

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

THE KYRIAKH

Κυριακή Πάσης των Οσσομαρκα Τραπεζών

Πώληση καταπατημένων ακινήτων του Δημοσίου σχεδιάζει το ΥΠΟΙΚ

Βάσει αντικειμενικής αξίας και υπό αυστηρές προϋποθέσεις η αγορά από καταπατητές

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Στην αξιοποίηση των ακινήτων του Δημοσίου τα οποία δεν έχουν ενταχθεί στην ΕΤΑΔ, αλλά και στην τακτοποίηση των κατεχομένων και ανταλλάξιμων κτημάτων (καταπατημένα) προχωράει το υπουργείο Οικονομικών, παρέχοντας τη δυνατότητα σε χιλιάδες πολίτες να αποκτήσουν οριστικούς τίτλους ιδιοκτησίας στα ακίνητα που κατέχουν αυθαίρετα, έναντι εύλογου τιμήματος.

Όπως αναφέρει ανώτατο στέλεχος του υπουργείου Οικονομικών, με τη δημιουργία του ψηφιακού φακέλου ακινήτων αλλά και την ολοκλήρωση του κτηματολογίου, οι υπηρεσίες του υπουργείου σε συνεργασία με φορείς και πανεπιστήμια μπορούν ευκολότερα να εντοπίσουν τα ακίνητα που ανήκουν στο ελληνικό Δημόσιο και δεν είναι καταγεγραμμένα, αλλά και να τακτοποιήσουν εδώ και δεκαετίες καταπατημένα ακίνητα. Βέβαια, δεν είναι η πρώτη φορά που επιχειρείται να αποδοθούν στους αυθαίρετα κατόχους δημόσιες εκτάσεις υπό αυστηρές προϋποθέσεις και φυσικά με την καταβολή του αναλογούντος τιμήματος. Την τελευταία 20ετία πολλά σχέδια έχουν δει το φως της δημοσιότητας, αλλά κανένα δεν προχώρησε, αντίθετα όσα κατατέθηκαν στη Βουλή αποσύρθηκαν έπειτα από έντονες αντιδράσεις.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του υπ. Οικονομικών η τακτοποίηση των συγκεκριμένων ακινήτων μπορεί να αποφέρει έσοδα ύψους 1 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με πληροφορίες, υπολογίζεται πως τα καταπατημένα ακίνητα ξεπερνούν τα 70.000, ενώ εκτιμήσεις του υπουργείου Οικονομικών κάνουν λόγο για έσοδα που μπορούν να φθάσουν το 1 δισ. ευρώ, δηλαδή κάθε καταπατητής εφόσον πληρώσει τις προϋποθέσεις που θα ορίζει το σχέδιο νόμου θα πρέπει να καταβάλει κατά μέσο όρο περί τα 14.500 ευρώ.

Η νέα ρύθμιση προαναγγέλλεται και στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2022 και συγκεκριμένα αναφέρεται ότι «η τακτοποίηση των κατεχομένων δημόσιων και ανταλλάξιμων κτημάτων στοχεύει στην εξάλειψη κοινωνικών αδικιών ιστορικά τεκμηριωμένων, συγκρούσεων και διεκδικήσεων που εκδηλώνονται κάθε φορά που η Πολιτεία προσπαθεί να προστατεύσει με συγκεκριμένα μέτρα, αλλά με χρονική υστέρηση, την περιουσία της, στην εισροή σημαντικών εσόδων στον κρατικό προϋπολογισμό, στην αποτελεσματική προστασία της κοινόχρηστης περιουσίας του Δημοσίου και στην απε-

Το τίμημα για την αγορά καταπατημένων ακινήτων θα διαφοροποιείται και θα λαμβάνονται υπόψη και κοινωνικά κριτήρια. Δηλαδή, θα είναι χαμηλό για τους πολίτες με αποδεδειγμένη οικονομική αδυναμία, για ευπαθείς ομάδες και για περιπτώσεις που επί του καταπατημένου ακινήτου έχει ανεγερθεί πρώτη κατοικία.

λευθέρωση των αρμόδιων διοικητικών υπηρεσιών και των δικαστηρίων από σημαντικό αριθμό δικών, εξόδων και γραφειοκρατικών διαδικασιών».

Ένα από τα σχέδια, το οποίο ωστόσο αναμένεται να συμπληρωθεί και να βελτιωθεί, ορίζει πως οι αυθαίρετοι κάτοχοι των δημοσίων εκτάσεων θα αποκτήσουν, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, το δικαίωμα να εξαγοράσουν από το κράτος τις εδαφικές εκτάσεις που καταπάτησαν έναντι τιμήματος που θα υπολογίζεται με βάση τις αντικειμενικές αξίες των ακινήτων και με ποσοστό έκπτωσης το οποίο θα κλιμακώνεται ανάλογα με τη χρονική διάρκεια της καταπάτησης και το είδος του ακινήτου.

Το τίμημα θα διαφοροποιείται και θα λαμβάνονται υπόψη και κοινωνικά κριτήρια. Δηλαδή, θα είναι χαμηλό για τους πολίτες με αποδεδειγμένη οικονομική αδυναμία, για ευπαθείς ομάδες όπως πολύτεκνοι και ανάπηροι και για περιπτώσεις που επί του καταπατημένου ακινήτου

έχει ανεγερθεί πρώτη κατοικία. Ειδικά για την εξαγορά αγροτικών εκτάσεων θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι ο κάτοχος είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης. Το τίμημα ανάλογα με το ύψος του θα εξοφλείται σε δόσεις.

Παράλληλα, το υπουργείο Οικονομικών και τα συναρμόδια υπουργεία ξεκινούν την ψηφιακή καταγραφή, ταξινόμηση και επεξεργασία όλων των ακινήτων περιουσίας του Δημοσίου μέσω του Μητρώου Ακινήτων Περιουσίας (ΜΑΠ) με στόχο την καλύτερη διαχείριση και αξιοποίησή της. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό της κυβέρνησης το προσεχές διάστημα θα ξεκινήσει:

1. Ο εντοπισμός και ακριβής προσδιορισμός ακινήτων περιουσίας ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Με τη σύμπραξη εξειδικευμένων τμημάτων ελληνικών πανεπιστημίων σχεδιάζεται ο ακριβής γεωχωρικός προσδιορισμός των ορίων δημόσιων ακινήτων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους ή ιδιαίτερης οικονομικής ή πολιτιστικής

σημασίας, τα οποία δεν ήταν τεχνικά εφικτό μέχρι σήμερα να οριοθετηθούν με τα υπάρχοντα μέσα (π.χ. Καλντέρα νήσου Θήρας). Ο ακριβής γεωχωρικός προσδιορισμός τέτοιων ακινήτων αναμένεται να επιφέρει σημαντικά οφέλη για το Δημόσιο.

2. Η αξιοποίηση γεωχωρικών δεδομένων για συνεχή καταχώριση των χωρικών μεταβολών των δημοσίων κτημάτων (λόγω ρυμοτομικών αλλαγών, απαλλοτριώσεων, καταπατήσεων κ.ά.), των ακτών (λόγω διαβρώσεων, τεχνικών έργων κ.ά.) και των κοινόχρηστων ζωνών αιγιαλού.

3. Η στήριξη δημοσίων υπηρεσιών με εξορθολογισμό και εξοικονόμηση δαπανών. Θα διενεργηθούν νέοι διαγωνισμοί στέγασης, καθώς και επαναληπτικοί διαγωνισμοί όσων κατέστησαν άγονοι, με σκοπό τη δραστηκή μείωση των σχετικών λειτουργικών δαπανών και την προσαρμογή στους νέους κανονισμούς και απαιτήσεις (ενεργειακής απόδοσης, ασφάλειας κ.λπ.).

4πλάσιες οι απάτες μέσω μεταφοράς πιστώσεων

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΣΩΡΤΖΗ

Σημαντική αύξηση της απάτης μέσω υποκλοπής των τραπεζικών στοιχείων του πελάτη παρατηρήθηκε την προηγούμενη χρονιά, που οι απάτες μέσω της μεταφοράς πιστώσεων, δηλαδή της μεταφοράς χρημάτων από λογαριασμό σε λογαριασμό, τετραπλασιάστηκαν.

Αυτό προκύπτει από στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας της ΤτΕ, με βάση τα οποία το 2020 καταγράφηκαν 1.179 περιστατικά απάτης συνολικής αξίας 6,2 εκατ. ευρώ, ενώ το 2019 είχαν καταγραφεί 296 περιστατικά απάτης συνολικής αξίας 1,5 εκατ. ευρώ.

Τα περισσότερα απάτης στις μεταφορές πιστώσεων είναι πολύ χαμηλότερα σε α-

Όπως σημειώνεται στην έκθεση της ΤτΕ, από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι η πλειονότητα των τεχνικών διενέργειας της απάτης αφορά τις μεθόδους της έκδοσης εντολής πληρωμής από τον απαιεμένα, καθώς και της χειραγώγησης του πληρωτή από τον απαιεμένα.

ενδεικτικά των αυξημένων περιστατικών εξαπάτησης των συναλλασσόμενων μέσω της άντλησης των στοιχείων των προσωπικών τους λογαριασμών μέσω email

(phishing), sms (smishing) ή τηλεφώνου (vishing).

Όπως σημειώνεται στην έκθεση της ΤτΕ, από την ανάλυση των στοιχείων προ-

κύπτει ότι η πλειονότητα των τεχνικών διενέργειας της απάτης αφορά τις μεθόδους (α) της έκδοσης εντολής πληρωμής από τον απαιεμένα καθώς και (β) της χειραγώγησης του πληρωτή από τον απαιεμένα.

Βάσει της (α) μεθόδου ο απαιεμένος εκδίδει πλαστή εντολή πληρωμής αφού αποκτήσει τα εναρμόδια δεδομένα πληρωμής του πληρωτή η του δικαιούχου με δολία μέσα, ενώ βάσει της (β) μεθόδου ο πληρωτής παρέχει καλή τι πιστεί τη συγκεκριμένη του στην εκτέλεση εντολής πληρωμής προς λογαριασμό πληρωμών τρίτου θεωρώντας ότι ανήκει σε νομιμο δικαιούχο.

Να σημειωθεί ότι οι μεταφορές πιστώσεων αποτελούν το πιο διαδεδομένο μέσο συναλλαγών, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το 2020 –έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία– διενεργήθηκαν 477 εκατ. συναλλαγές, καταγράφοντας αύξηση κατά 35% σε σχέση με το 2019. Η αξία των συναλλαγών που διακινήθηκε μέσω μεταφοράς πιστώσεων ήταν 718 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 3% σε σχέση με το 2019, υποδηλώνοντας τη μείωση της μεσοπρόθεσμης ανα συναλλαγή κατά 24% και συγκεκριμένα στα 1.504 ευρώ το 2020, από 1.979 ευρώ το 2019.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, η πιο διαδεδομένη μορφή ηλεκτρονικής απάτης είναι στις CNP συναλλαγές, δηλαδή στις εξ αποστάσεως συναλλαγές χωρίς τη φυσική παρουσία της κάρτας (card not present - CNP), ενώ λιγότερες είναι οι απάτες στα ΑΤΜs και στα POS.

Συγκεκριμένα, το α΄ εξάμηνο του 2021, ο αριθμός των περιστατικών απάτης ανήλθε σε 995 στις συναλλαγές ΑΤΜ, σε 11.600 στις πληρωμές POS και σε 197.000 στις CNP συναλλαγές.

Η αντιστοιχία αξία των περιστατικών απάτης διαμορφώθηκε σε 324.000 ευρώ στις συναλλαγές ΑΤΜ, σε 323.000 ευρώ στις πληρωμές POS και σε 5,4 εκατ. ευρώ στις CNP συναλλαγές.

Παραμένουν ισχυρές οι αβεβαιότητες που έφερε η πανδημία

Η εμφάνιση της νέας παραλλαγής του κορωνοϊού, γνωστής ως «Όμικρον», μαζί με το εν εξελίξει 4ο κύμα της πανδημίας, μας υπενθυμίζουν ότι η αβεβαιότητα που συνοδεύει την υγειονομική κρίση παραμένει, σημειώνει η Eurobank στην τακτική της έκδοση για την ελληνική οικονομία.

Η αβεβαιότητα δεν έχει την ίδια ένταση όπως πριν από 22 μήνες, όταν καταγράφηκε το πρώτο κύμα στην Ελλάδα. Τα εφόδια καταπολέμησης της νόσου αυξήθηκαν (π.χ. εμβόλιο και φαρμακευτική αγωγή), το ίδιο και οι γνώσεις των φορέων της οικονομίας για το πώς να συναλλάσσονται υπό καθεστώς πανδημίας (π.χ. ηλεκτρονικό εμπόριο, τηλεργασία, ψηφιοποίηση εργασιών της δημόσιας διοίκησης κ.ά.).

Εντούτοις, η κόπωση των νοικοκυριών, από οικονομική - ψυχολογική σκοπιά, είναι εμφανής και δικαιολογημένη, ειδικά στην Ελλάδα, όπου της υγειονομικής κρίσης προηγήθηκε μια δεκαετία έντονων κλυδωνισμών σε οικονομικό - κοινωνικό επίπεδο. Μια περίοδος αναγκαίας προσαρμογής αλλά και βαθιάς ύφεσης. Από το τέλος του 2007 μέχρι σήμερα έχουν περάσει 14 χρόνια, με βραχυχρόνια διαλείμματα νηνεμίας και ισχυρών προσδοκιών. Από όλους τους δείκτες εμπιστοσύνης που συνθέτουν τον δείκτη οικονομικού κλίματος που κατασκευάζει το IOBE, ο δείκτης εμποτισμένης καταναλωτή παρουσιάζει τη μεγαλύτερη αρνητική απόκλιση σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα.

Πέραν των εξελίξεων στο μέτωπο της πανδημίας, η πρόσφατη ανακίνηση της Eurostat για την πορεία

του γενικού επιπέδου των τιμών τον Νοέμβριο 2021 επιβεβαίωσε τις ανησυχίες για επιταχυνόμενο πληθωρισμό στην Ελλάδα και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Αναλυτικά, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή εκτιμάται στο 4,3% τον Νοέμβριο 2021 (4,9% στην Ευρωζώνη), από 2,8% τον Οκτώβριο 2021 (4,1% στην Ευρωζώνη). Σε αυτά τα αποτελέσματα προστίθεται η ανακοίνωση της εξαμηνιαίας έκθεσης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οποία ο πληθωρισμός στην

Πολίτες και επιχειρήσεις έχουν πλέον μάθει πώς να συναλλάσσονται υπό καθεστώς πανδημίας, τονίζει η Eurobank.

Ελλάδα προβλέπεται στο 3,1% και 1,5% το 2022 και το 2023, αντίστοιχα.

Η εκτίμηση για το 2022 είναι αρκετά υψηλότερη σε σύγκριση με τις αντίστοιχες προβλέψεις στην εισηγητική έκθεση προϋπολογισμού 2022 (0,8%) και τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (1,0%). Η άνοδος του πληθωρισμού στην Ελλάδα από τον Ιούνιο 2021 συνδέεται εκτός των άλλων παραγόντων και με αποτελέσματα βάσης, λόγω των αρνητικών τιμών που έλαβε το προηγούμενο χρονικό διάστημα, ειδικά το β΄ εξάμηνο 2020 και το α΄ τρίμηνο 2021.

Η κόπωση των νοικοκυριών, από οικονομικής και ψυχολογικής σκοπιάς, είναι εμφανής και δικαιολογημένη, σημειώνει η Eurobank.

Με emails, τηλέφωνα και sms το «ψάρεμα» των στοιχείων

Το ηλεκτρονικό «ψάρεμα» στοιχείων είναι η πρακτική που χρησιμοποιεί τα emails (phishing), τα sms (smishing) ή το τηλέφωνο (vishing) ως μέσο για την υποκλοπή των προσωπικών δεδομένων του ατόμου.

Τα μηνύματα αυτά περιέχουν παραπλανητικό περιεχόμενο και οι αποστολές τους υποδύονται την ταυτότητα ενός νόμιμου οργανισμού, εταιρείας ή τράπεζας.

Στόχο έχουν να αποσπάσουν απόρρητα προσωπικά και οικονομικά δεδομένα, όπως όνομα χρήστη ηλεκτρονικής τραπεζικής, κωδικούς πρόσβασης, στοιχεία χρεωστικού ή πιστωτικών καρτών κ.ο.κ. Στη συνέχεια, τα δεδομένα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση μη εξουσιοδοτημένων οικονομικών συναλλαγών, με αποτέλεσμα την πρόκληση οικονομικής ζημίας.

Η πλειονότητα των phishing μηνυμάτων είτε επικαλείται κάποιο πρόβλημα στον λογαριασμό του κατόχου είτε απαιτεί την επιβεβαίωση του κατόχου του λογαριασμού για την εκτέλεση μιας συναλλαγής, για την οποία δεν υπάρχει επίσημη εντολή από τον κάτοχο. Σε αρκετές περιπτώσεις επικαλείται ενέργειες αναβάθμισης υπηρεσίας ή επιβεβαίωση προσωπικών δεδομένων.

Όσον αφορά τον τρόπο που υποκλέπονται τα στοιχεία, συνήθως η πρακτική αποτελεί η υποκλοπή τους μέσω emails ή sms που αποστέλλονται και ζητούν από τον κάτοχο να επισκεφθεί την ιστοσελίδα

του οργανισμού επιλέγοντας ένα σύνδεσμο (link). Στις περισσότερες περιπτώσεις η σελίδα αυτή προσομοιάζει ή και αντιγράφει πλήρως οικεία ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, όπως το περιβάλλον e-banking μιας

Οι αποστολές τους υποδύονται την ταυτότητα ενός νόμιμου οργανισμού, εταιρείας ή τράπεζας.

τράπεζας. Για την ασφάλεια του λογαριασμού οι τράπεζες συνιστούν στους αποδέκτες τέτοιων μηνυμάτων να μην επιλέγουν τον σύνδεσμο και να μη δηλώνουν προσωπικά στοιχεία και κωδικούς, καθώς και να διαγράφουν το email ή το sms, χωρίς να το προωθήσουν σε κάποιον άλλο. Στην περίπτωση που ο αποστολέας εμφανίζεται να είναι τράπεζα, συνιστάται να καλούν την 24ωρη τηλεφωνική εξυπηρέτηση δηλώνοντας το περιστατικό.

Στις συναλλαγές με κάρτες από τις αρχές του 2021 ισχύει η ισχυρή ταυτοποίηση πελάτη, που αποτελεί ένα νέο σύνολο κανόνων βάσει των οποίων ταυτοποιούνται οι καταναλωτές όταν πραγματοποιούν αγορές σε περιβάλλον ηλεκτρονικού εμπορίου, προκειμένου να προστατευτούν ακόμα περισσότερο από περισσότερα απάτες.

Μικρότερο αλλά πιο υγιές τώρα το χαρτοφυλάκιο δανείων τραπεζών

Κατά 7,2 δισ. μειώθηκαν παρά τις νέες εκταμιεύσεις ύψους 5,4 δισ. ευρώ το τρίτο τρίμηνο του έτους

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Οι πωλήσεις και οι τιτλοποιήσεις κόκκινων δανείων, αλλά και οι αποπληρωμές οφειλών στις οποίες προχώρησαν επιχειρήσεις και νοικοκυριά ανέκοψαν την καθαρή πιστωτική επέκταση, οδηγώντας σε μείωση του δανειακού χαρτοφυλακίου των τεσσάρων συστημικών τραπεζών.

Αυτό προκύπτει από την ανάλυση των αποτελεσμάτων του γ' τριμήνου από τη Euroxx, με βάση την οποία το δανειακό χαρτοφυλάκιο των τεσσάρων συστημικών τραπεζών μειώθηκε στην Ελλάδα κατά 7,2 δισ. ευρώ, παρά τις νέες εκταμιεύσεις δανείων ύψους 5,4 δισ. ευρώ το γ' τρίμηνο του έτους.

Το συνολικό δανειακό χαρτοφυλάκιο των τεσσάρων συστημικών τραπεζών στην Ελλάδα μετά την αποαναγνώριση των δανείων που πρόκειται να τιτλοποιηθούν, αλλά και τις αποπληρωμές μειώθηκε στα 128,6 δισ. ευρώ και από αυτά:

- 34 δισ. είναι οι χορηγήσεις της Alpha Bank, η οποία κατέγραψε το γ' τρίμηνο «εκροές» 2,9 δισ. έναντι εκταμιεύσεων 1,5 δισ.
- 29,2 δισ. είναι οι χορηγήσεις της Eurobank, η οποία κατέγραψε «εκροές» 3,1 δισ. έναντι εκταμιεύσεων 1,9 δισ.
- 30,9 δισ. οι χορηγήσεις της Εθνικής, η οποία κατέγραψε «εκροές» 270 εκατ. έναντι νέων εκταμιεύσεων 800 εκατ. και
- 34,4 δισ. οι χορηγήσεις της Πειραιώς, που κατέγραψε «εκροές» 974 εκατ. έναντι εκταμιεύσεων 1,2 δισ.

Σε επίπεδο ομίλων το χαρτοφυλάκιο περιορίστηκε στα 146,8 δισ., ενώ μετά και τις συσσωρευμένες προβλέψεις ύψους 11,5 δισ. που έχουν πάρει οι τέσσερις συστημικές τράπεζες για την κάλυψη της ζημίας από τα κόκκινα δάνεια, το καθαρό δανειακό χαρτοφυλάκιο μειώθηκε στο τέλος του 9μήνου του 2021 στα 135,2 δισ. από 144,3 δισ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα.

Η απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου των τραπεζών, δηλαδή η πώληση κόκκινων δανείων, επηρέασε και τα έσοδα από τόκους, που με εξαίρεση την Εθνική Τράπεζα (αύξηση κατά 4,9%), μειώθηκαν κατά 1,4% για την Τράπεζα Πειραιώς, κατά 2% για τη

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	ALPHA BANK		EUROBANK		ΕΘΝΙΚΗ		ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
	30/9/21	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	30/9/21	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	30/9/21	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	30/9/21	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
Ιδια Κεφάλαια	6.500	(22,8%)	5.470	2,3%	5.692	4,9%	5.836	(23,7%)
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (%)	14,5%	-2,7 μον.	13,3%	0,1 μον.	16,4%	0,5 μον.	11,3%	-2,8 μον.
Δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων (%)	17,2%	-1,1 μον.	15,7%	0,1 μον.	17,0%	0,1 μον.	15,9%	-0,2 μον.
Χορηγήσεις (μετά από συσσωρ. προβλέψεις)	35.970	(9,6%)	36.108	(2,4%)	29.724	1,5%	33.398	(12,8%)
Καταθέσεις	46.522	11,7%	51.136	10,8%	51.089	13,0%	52.233	10,9%
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα - Ομίλος	8.435	(59,9%)	2.900	(52,2%)	3.823	(62,7%)	5.931	(73,8%)
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα - Ομίλος (%)	19,9%	-22,9 μον.	7,3%	-7,6 μον.	11,8%	-17,5 μον.	16,1%	-30,7 μον.
Καθαρό έσοδο τόκων	1.089,1	(5,6%)	999,7	(2,0%)	897,0	4,9%	1.091,3	(1,4%)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	299,5	19,1%	325,9	18,4%	208,9	11,2%	278,8	20,5%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	97,8	(62,4%)	66,5	(71,3%)	466,2	(46,6%)	489,3	611,2%
Σύνολο λειτουργικών εσόδων	1.513,7	(10,2%)	1.391,3	(10,0%)	1.518,4	(18,9%)	1.896,4	33,8%
Αποτέλεσμα προ προβλέψεων	657,8	(0,3%)	674,1	1,0%	496,8	25,6%	735,2	10,9%
Προβλέψεις	(225,0)	(50,1%)	(318,4)	(25,3%)	(209,4)	(0,6%)	(303,3)	(1,6%)
Αποτέλεσμα προ φόρων	432,8	...	355,7	47,8%	287,4	55,6%	431,9	21,7%
Αποτέλεσμα μετά από φόρους και διακ. δραστ.	(2.497,4)	...	216,1	...	767,1	66,4%	(3.088,8)	...

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σε σημαντική πηγή εσόδων αναδεικνύονται για τις τράπεζες οι προμήθειες.

Eurobank και κατά 5,6% για την Alpha Bank. Αυτό γιατί τα δάνεια που βγαίνουν από τους ισολογισμούς των τραπεζών προκειμένου να μεταβιβαστούν, στερούν στις τράπεζες ένα τμήμα των λογιστικοποιημένων εσόδων. Εντούτοις, η αποαναγνώριση αυτών των δανείων θέτει τις βάσεις για υγιή μεγέθυνση του δανειακού τους χαρτοφυλακίου, μέσα από νέες

χορηγήσεις και επιπλέον περιορίζει τις ανάγκες για νέες προβλέψεις, που «χτυπούν» ευθέως το τελικό αποτέλεσμα και κατ'επέκταση τα κεφάλαιά τους, δημιουργώντας έτσι τις συνθήκες για υγιή ανάπτυξη. Η τάση αυτή που αναμένεται να αποτυπωθεί με μεγαλύτερη σαφήνεια στα επόμενα τρίμηνα, αποτυπώθηκε και στα αποτελέσματα του 9μήνου, από την ανάλυση των οποίων επιβεβαιώνεται ότι και οι τέσσερις συστημικές τράπεζες—με εξαίρεση την εφάπαξ ζημία που πήραν για τις πωλήσεις και τιτλοποιήσεις χαρτοφυλακίων—περιορίσαν τις νέες προβλέψεις που πήραν για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου σε ποσοστό έως και 50%.

Σε αντίθεση με τα έσοδα από τόκους που δεν έχουν ακόμη σταθεροποιηθεί, σε σημαντική πηγή εσόδων αναδεικνύονται για τις τράπεζες οι προμήθειες, που στο 9μηνο του 2021 παρουσίασαν αύξηση από 11,5% έως και 20,5% ανάλογα με την τράπεζα, σαφή ένδειξη της ενίσχυσης των ηλεκτρονικών πληρωμών και της ανάκαμψης της οικονομίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι για την Alpha Bank τα έσοδα από προμήθειες ενισχύθηκαν κατά 19,1% στα 299,5 εκατ., για τη Eurobank κατά 18,4% στα 325,9 ευρώ (περιλαμβάνει και έσοδα από τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου ακινήτων), της Εθνικής κατά 11,2% στα 208,9 εκατ. και της Τράπεζας Πειραιώς κατά 20,5% στα 278,8 εκατ.

Κατά 20,8% μειώθηκε ο τζίρος στην ένδυση το '20 λόγω πανδημίας

Ο κλάδος της ένδυσης παρουσιάζει φέτος σημάδια ανάκαμψης, κάτι που φαίνεται από τις πωλήσεις 9μήνου στην εγχώρια αγορά (+24,7%) αλλά και στις εξαγωγές (+19,2%), το 2020 ήταν μια χρονιά μεγάλων απωλειών για τον κλάδο.

Σύμφωνα με τα οικονομικά αποτελέσματα 102 επιχειρήσεων ένδυσης που παρουσιάζει ο ΣΕΠΕΕ (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πλεκτικής και Έτοιμου Ενδύματος Ελλάδος), ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων του δείγματος μειώθηκε κατά 20,8% και διαμορφώθηκε στα 529,1 εκατ. ευρώ, γεγονός που συνδέεται με την επέλαση της πανδημίας και την επιβολή περιοριστικών μέτρων για τη συγκράτηση της COVID-19.

Ακόμη μεγαλύτερη πτώση σημείωσαν στα καθαρά τους κέρδη (70%), με αποτέλεσμα αυτά να διαμορφωθούν στα 3,6 εκατ. ευρώ.

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις που απευθύνονται στην εγχώρια αγορά, ο κύκλος εργασιών τους μειώθηκε κατά 24,7% και διαμορφώθηκε στα 430,5 εκατ. ευρώ, ενώ μικρότερες ήταν οι απώλειες για τις αμιγώς εξαγωγικές επιχειρήσεις του δείγματος των οποίων ο κύκλος εργασιών μειώθηκε 7,1%, από 174 εκατ. ευρώ το 2019 σε 161,6 εκατ. το 2020.

Οι επιχειρήσεις που πωλούν κυρίως στην εγχώρια αγορά, έκλεισαν τη χρονιά με ζημίες 8 εκατ. ευρώ, εν αντιθέσει με τις εξαγωγικές επιχειρήσεις που έκλεισαν με κέρδη 11,6% (+100%).

Ενδεικτικά, η εταιρεία που λανσάρει τη φίρμα BSB σημείωσε την προηγούμενη χρονιά τζίρο 55,1 εκατ. ευρώ, από 80,2 εκατ. ευρώ το 2019 (-31,2%), ενώ η ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ που ακολουθεί στη λίστα των ελληνικών επιχειρήσεων με τον μεγαλύτερο τζίρο για το 2020, αύξησε τον τζίρο της 22,1%, στα 33,9 εκατ. ευρώ από 27,8 εκατ. ευρώ το 2019. Η εταιρεία ενδυμάτων AXF, που αναπτύσσει τη φίρμα Attrativo και ALE, σημείωσε πτώση στον τζίρο της 33,7%, με αυτόν να διαμορφώνεται στα 30,6 εκατ. ευρώ από 46,1 εκατ. ευρώ το 2019, ενώ ακολουθεί η εταιρεία Mercury με τζίρο 24,9 εκατ. ευρώ (-8,5%).

Τέλος, ανάμεσα στις εταιρείες με τον μεγαλύτερο τζίρο για το 2020, η Oxford Company σημείωσε τη μεγαλύτερη πτώση στον τζίρο της (-48,8%).

Όσον αφορά τις κατηγορίες των προϊόντων, σημαντικές απώλειες σημείωσαν τα προϊόντα ανδρικής ένδυσης (-34,7%), ενώ η κατηγορία των εσφορικών (-18,2%) και των παιδικών ενδυμάτων (-20,7%) έδειξαν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ
12/12

Το απόλυτο περιοδικό
απόδρασης, ανανεωμένο
και καλύτερο από ποτέ

Οι χαρές του χειμώνα

Γιορτινές προτάσεις:
Λονδίνο. Παρίσι. Βιέννη.
Πράγα. Νέα Υόρκη

Εξορμήσεις στη φύση:
Δημητσάνα. Μεγάλο Χωριό.
Μέτσοβο. Βίτσα. Πορταριά. Νυμφάιο

Θαλπυρή:
60 ιδιαίτεροι ξενώνες
για όλα τα budget

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΑΥΛΟΚΑ

Κυριακή Πόλις και Οικονομική Επιθεώρηση

www.kathimerini.gr

Η Amazon Web εγκαθιστά «τοπική ζώνη» στην Ελλάδα

Ανακοινώθηκε η επένδυση 200 εκατ. του τεχνολογικού κολοσσού

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Στη μέριμνα που επέδειξε η κυβέρνηση καθ' όλη τη διάρκεια της προπαρασκευαστικής διαδικασίας, αλλά και στην αλλαγή που έχει παρατηρήσει στην ελληνική οικονομία της προηγούμενης δεκαετίας και στην Ελλάδα του σήμερα, απέδωσε ο αντιπρόεδρος της Amazon Web Services, αρμόδιος για Global Public Policy, Michael Punke, την επιλογή της χώρας για εγκατάσταση «τοπικής ζώνης», μιας εκ των συνολικά 11 που σχεδιάζει να δημιουργήσει σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η αξία της επένδυσης της Amazon Web Services (AWS) στην Ελλάδα αναμένεται να αγγίξει τα 200 εκατομμύρια, αναφέρουν πηγές σε άμεση επαφή με τη διαδικασία.

Οι «τοπικές ζώνες» μειώνουν τον χρόνο απόκρισης (latency) εφαρμογών. Προσφέρουν υπολογιστική ισχύ, ψηφιακό αποθηκευτικό χώρο, βάσεις δεδομένων και άλλες επιλεγμένες υπηρεσίες μέσω υποδομών που εγκαθίστανται πολύ κοντά σε μεγάλα αστικά, βιομηχανικά και τεχνολογικά κέντρα.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι «τοπικές ζώνες» της AWS επιταχύνουν τις αποκρίσεις στο επίπεδο των ελάχιστων χιλιοστών του δευτερολέπτου, διευκολύνοντας συσαστικά δραστηριότητες όπως οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, η παραγωγή πολυμέσων, η ζωντανή ροή βίντεο, το gaming υψηλών απαιτήσεων, οι προσομοιώσεις, τα περιβάλλοντα επαγγελματς και εικονικής πραγματικότητας και η μηχανική μάθηση.

«Η χώρα αλλάζει με γρήγορους ρυθμούς. Γίνεται πραγματικά κόμβος για επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας, ειδικά

Η χώρα γίνεται πραγματικά κόμβος για επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας, τόνισε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης.

σε κέντρα δεδομένων, και είναι πολύ ενδιαφέροντικό για εμάς που πολύ σημαντικόι παγκόσμιοι παίκτες επiléγουν την Ελλάδα για να έχουν μόνιμη παρουσία», τόνισε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης. Η επένδυση της Amazon ήταν το αντίκείμενο της συνάντησης του πρωθυπουργού με το στελέχη της εταιρείας την Παρασκευή το πρωί. Παρουσιάζοντας την επένδυση, ο Punke εξήγησε πως η νέα υποδομή θα επιτρέψει απόκριση ενός χιλιοστού του δευτερολέπτου, που είναι πολύ σημαντική για πολλούς κλάδους,

Οι τοπικές ζώνες της Amazon μειώνουν τον χρόνο απόκρισης εφαρμογών. Προσφέρουν υπολογιστική ισχύ, ψηφιακό αποθηκευτικό χώρο, βάσεις δεδομένων και άλλες επιλεγμένες υπηρεσίες, μέσω υποδομών που εγκαθίστανται πολύ κοντά σε μεγάλα αστικά, βιομηχανικά και τεχνολογικά κέντρα.

από τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες έως την υγιειονομική περίθαλψη και το live streaming βίντεο. Επίσης δήλωσε εντυπωσιασμένος γι' αυτά που έχει κάνει η κυβέρνηση σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. «Εχουμε μια πολιτική για το “cloud first” και σκοπεύουμε να καθιερώσουμε την Ελλάδα ως ένα κέντρο υποδοχής δεδομένων», προσέθεσε ο Κυριάκος Μητσοτάκης.

Από την πλευρά του, ο υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κυριάκος Πιερρακάκης, σημείωσε ότι η

επένδυση «είναι το αποτέλεσμα ολόκληρου του φάσματος αλλαγών και πολιτικών πρωτοβουλιών που έχουν υλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια. Μία από αυτές και η κυβέρνηση σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα».

Προσέθεσε δε ότι «περίπου το 25% του χρηματοδοτικού φακέλου της Ελλάδας από το Ταμείο Ανάκαμψης θα διοχετευθεί σε ψηφιακές υπηρεσίες. Υπηρεσίες cloud που παρέχονται από μικρή απόσταση, προσφέροντας ταχεία απόκριση, είναι ε-

ξαιρετικά σημαντικές για να γίνει πραγματικότητα το περίγραμμα αυτής της πολιτικής».

Στη σύσκεψη έλαβαν επίσης μέρος ο υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Αδωνις Γεωργιάδης, οι υπουργοί Επικρατείας Γιώργος Γεραπετρίτης και Ακνς Σκέρτσος, ο επικεφαλής Public Policy Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης της Amazon Web Services, Franco Spicciariello, και η Public Policy Manager για την Ελλάδα και την Κύπρο, Marina Σταυρακαντωνάκη.

Αυξάνονται οι επενδύσεις σε data centers

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Τη θέση της στον παγκόσμιο χάρτη των κέντρων δεδομένων (data centers), των εγκαταστάσεων που φιλοξενούν τα δεδομένα και την πληροφορία που διακινείται μέσω του Διαδικτύου, ενισχύει η Ελλάδα. Η μεγάλη στροφή των επιχειρήσεων, του Δημοσίου και των πολιτών στις ψηφιακές εφαρμογές έχει καταστήσει απαραίτητη τη δημιουργία νέων κέντρων δεδομένων, τα οποία σε συνδυασμό με τα δρομολογούμενα έργα ανάπτυξης υποθαλάσσιων και επιγειων οπτικών ινών, αποτελούν αναγκαστικό επενδυτικό προορισμό. Οι δύο πιο πρόσφατες τέτοιου είδους επενδύσεις περιλαμβάνουν τα data centers των εταιρειών Lamda Hellix και Microsoft στο Κορωπί και το επιχειρηματικό πάρκο Σπάτων αντίστοιχα.

Η εγκατάσταση που θα υλοποιήσει η Microsoft, μέσω της θυγατρικής Microsoft Operations 4733, θα αναπτυχθεί στη θέση Πέτρα Γυαλού-Βούλια-Προκαλήσι στα Σπάτα, σε δύο οικόπεδα έκτασης 69,5 και 15 στρεμμάτων. Οι ιδιοκτησίες, όπως έχει αναφέρει η «Κ», βρίσκονταν στην κυριότητα της Lamda Development, η οποία τις πούλησε πριν από μήνες στη Microsoft έναντι 14 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με την έκθεση της συμβουλευτικής εταιρείας NAI Real Act για την εκτίμηση των ακινήτων που θα φιλοξενήσουν το data center της Microsoft υπάρχουν δύο ευρείες κατηγορίες ιδιοκτησιών κέντρων δεδομένων. Αυτά που ανήκουν σε μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας και σε όσα υποθετείται το μοντέλο της συνεγκατάστασης (colocation).

Κατά βάση, τα κέντρα δεδομένων κατασκευάζονται και ανήκουν σε μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας, όπως η Amazon, το Facebook, η Google, η Microsoft, η Yahoo, καθώς και κυβερνητικές υπηρεσίες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κτλ. Τα κέντρα δεδομένων των επιχειρήσεων υποστηρίζουν υπηρεσίες που σχετίζονται με το Διαδίκτυο για την εξυπηρέτηση των οργανισμών, τους συνεργάτες και τους πελάτες τους.

Η δεύτερη κατηγορία, τα κέντρα δεδομένων συνεγκατάστασης (colocation) συνήθως κατασκευάζονται, ανήκουν και διαχειρίζονται από παρόχους υπηρεσιών, όπως οι Digital Realty Trust (εξαγόρασε πριν από ένα χρόνο τη Lamda Hellix), Coresite, CyrusOne, DuPont, Fabros και QTS. Εν προκειμένω, οι παρόχοι υπηρεσιών δεν χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες οι ίδιοι, αλλά εκμισθώνουν τον χώρο σε έναν ή πολλούς ενοικιαστές. Σε ορι-

Οι δύο πιο πρόσφατες επενδύσεις περιλαμβάνουν τα data centers των εταιρειών Lamda Hellix και Microsoft στο Κορωπί και το επιχειρηματικό πάρκο Σπάτων αντίστοιχα.

Τι αναφέρει μελέτη της NAI Real Act για την ανάγκη κτιρίων και τεχνολογικού πάρκου υψηλών προδιαγραφών.

σιμένες περιπτώσεις οι επιχειρήσεις λειτουργούν τα δικά τους κέντρα δεδομένων, επιλέγοντας να μισθώνουν χώρο από παρόχους υπηρεσιών data center.

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με την έρευνα, οι μεγάλες εταιρείες, όπως για παράδειγμα οι τράπεζες, έχουν συνήθως το δικό τους κέντρο δεδομένων. Ωστόσο, για μικρότερες επιχειρήσεις η απόκτηση εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για το κέντρο δεδομένων τους είναι δυσκολότερη. Στη χώρα μας η αγορά των data centers βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, ενώ δεν υφίσταται ούτε απόθεμα κτιρίων με τις απαιτούμενες προδιαγραφές ούτε τεχνολογικό πάρκο υψηλών προδιαγραφών.

Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 17 κέντρα δεδομένων διάσπαρτα στην Ελλάδα, δέκα στην Αθήνα, ένα στο Κορωπί, τέσσερα στη Θεσσαλονίκη, ένα στον Βόλο και άλλο ένα στα Χανιά. Τα μεγαλύτερα από αυτά περιλαμβάνουν τα Interxion ATH1 και Interxion ATH2, που ανήκουν στην Digital Realty και το TI Sparkle Greece με εγκαταστάσεις άνω των 8.000 τ.μ. στη Μεταμόρφωση (MedNautilus Athens) και το Κορωπί (MedNautilus Koropi Data Center), όπως και το Lamda Hellix Athens Campus στο Κορωπί.

Ερχονται 500 προσλήψεις στον ΕΦΚΑ το νέο έτος

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Αύξηση του προσωπικού του ΕΦΚΑ αλλά και ανανέωση και ενίσχυση του με διευθυντικά στελέχη από τον ιδιωτικό τομέα, νέες διαδικασίες ανάδειξης διοικητή και υποδιοικητών, πριμ παραγωγικότητας στους αποτελεσματικούς υπαλλήλους αλλά και αυστηρές ποινές με fast track διαδικασίες πειθαρχικού ελέγχου στους ασυνεπείς, περιλαμβάνει το νέο μοντέλο οργανώσης και διοίκησης του φορέα, που σύμφωνα με τον αρμόδιο υπουργό Κωστή Χατζηδάκη, εξακολουθεί να αποτελεί «τη μεγαλύτερη πληγή» της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Οι 7+1 νέες παρεμβάσεις θα περιληφθούν σε σχέδιο νόμου, το οποίο, όπως επισφαινήθηκε κατά την παρουσίασή τους στο υπουργικό συμβούλιο, θα δοθεί σε δημόσια διαβούλευση το αμέσως επόμενο διάστημα, προκειμένου να ψηφιστεί στη Βουλή εντός του Ιανουαρίου.

Αναλυτικά οι παρεμβάσεις, οι οποίες σύμφωνα με τον σχεδιασμό αναμένεται να αλλάξουν ριζικά τη λειτουργία του ΕΦΚΑ, είναι:

1 Νέα διευθυντικά στελέχη από δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Με το σχέδιο νόμου θα δοθεί η δυνατότητα πρόσληψης επιλεγμένων διευθυντικών στελεχών με τριετή σύμβαση και δυνατότητα ανανέωσης άπαξ, τόσο από τον δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα με διαφανείς διαδικασίες (δημόσια προκήρυξη), όπου θα μπορούν να συμμετάσχουν και στελέχη του ΕΦΚΑ. Θα υπάρξει ειδικό σύστημα προσθέτων ανταμοιβών.

2 Αλλαγή του μοντέλου διακυβέρνησης για τον ΕΦΚΑ, με νέο οργανόγραμμα και στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας του σε όλα τα επίπεδα διοίκησης. Προβλέπεται νέα διαδικασία ανάδειξης διοικητή και υποδιοικητών, με επιλογή του υπουργού Εργασίας και προηγούμενη γνωμοδότηση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Θα υπάρξει ανασχεδιασμός αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου με μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από το Δ.Σ.

Σύσταση νέας μονάδας εσωτερικών υποθέσεων για άμεση διερεύνηση των καταγγελιών των πολιτών.

στον διοικητή, τους υποδιοικητές και τους γενικούς διευθυντές για να αποφευχεται το micromanagement. Επίσης, θα προσληφθεί εξειδικευμένος σύμβουλος για την κατάρτιση νέου οργανογράμματος.

3 Πρόσληψη 500 μόνιμων υπαλλήλων εντός του πρώτου εξαμήνου του 2022, κυρίως από επιλαχόντες προηγούμενων αγωνισμών του ΑΣΕΠ. Θα υπάρξει προτεραιοποίηση προσλήψεων σε θέσεις πληροφορικής και διοικητικού-οικονομικού πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Προβλέπεται επίσης η άμεση πρόσληψη 100 υπαλλήλων με συμβάσεις έργου για την επιτάχυνση της απονομής συντάξεων.

4 Καθιέρωση πριμ παραγωγικότητας για τους υπαλλήλους, που θα συνδέεται με μετρήσιμους στόχους και συντελεστές βαρύτητας, όπως αυτοί θα τίθενται ανά γενική διεύθυνση. Στην πράξη, θα τροποποιηθεί η πρόβλεψη για καταβολή bonus που έχει ήδη θεσπιστεί, ώστε να είναι περισσότερο συνδεδεμένο με τα αποτελέσματα της δουλειάς των εισηγητών και περισσότερο αναλογικό. Αντίστοιχο πριμ θα υπάρξει και για τους υπαλλήλους που εργάζονται στο back office του τηλεφωνικού κέντρου 1555.

5 Σύσταση νέας μονάδας εσωτερικών υποθέσεων για άμεση διερεύνηση των καταγγελιών των πολιτών. Όπως χαρακτηριστικά επισήμανε ο κ. Χατζηδάκης, το υπουργείο Εργασίας είναι πρώτο στα παράπονα - διαμαρτυρίες στον Συνήγορο του Πολίτη, με τον ΕΦΚΑ και την καθυστέρηση στην απονομή των συντάξεων να αποτελεί την κορυφή του παγόβουνου. Για τον λόγο αυτό θα συσταθεί νέα μονάδα

Οι 7+1 νέες παρεμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό του ΕΦΚΑ θα περιληφθούν σε σχέδιο νόμου, το οποίο -όπως επισφαινήθηκε κατά την παρουσίασή τους στο υπουργικό συμβούλιο από τον υπουργό Εργασίας Κ. Χατζηδάκη- θα δοθεί σε δημόσια διαβούλευση το αμέσως επόμενο διάστημα προκειμένου να ψηφιστεί στη Βουλή εντός του Ιανουαρίου.

εσωτερικών υποθέσεων, με επικεφαλής πρώην ανώτερο δικαστικό (π.χ. αντιεπιθεωρητή Αρείου Πάγου), επιφορτισμένη με την άμεση διερεύνηση καταγγελιών και αιτημάτων και τη διενέργεια αυτεπάγγελτων ελέγχων (π.χ. επί υπέρμετρων καθυστερήσεων), σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και εξουσίες αντίστοιχες με αυτή. Εάν το πόρισμα της μνίσδας καταλήγει σε πειθαρχική δίωξη, αυτό θα δεσμεύσει τα πειθαρχικά όργανα.

6 Ταχύτερη και αποτελεσματικότερη πειθαρχική διαδικασία, με συντομότερες προθεσμίες για τη διενέργεια των πειθαρχικών διαδικασιών (στην παρούσα φάση εκκρεμούν 115 έλεγχοι, εκ των οποίων οι 97 είναι ακόμα στα πρωτοβάθμια συμβούλια, με μέσο χρόνο ολοκλήρωσης τα δύο έτη). Ετσι, η άσκηση της πειθαρχικής δίωξης θα γίνεται σε ένα μήνα (αντί τριών μηνών) και θα ολοκληρώνεται σε ένα μήνα από την κλήση σε απολογία (αντί δύο μηνών). Στο πλαίσιο της ενί-

σχυσης της αμεροληψίας των ελέγχων, οι ΕΔΕ θα διενεργούνται υποχρεωτικά από υπάλληλο άλλου υπουργείου. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο θα συγκροτείται με τρία μέλη (πρόεδρος δικαστικός, πρόεδρος ΝΣΚ και μόνιμο υπάλληλο εκτός υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων), με κατάρνηση της συμμετοχής των αρετών εκπροσώπων εργαζομένων του ΕΦΚΑ.

7 Πιο ευέλικτο σύστημα προμηθειών, ώστε να δοθεί τέλος σε φαινόμενα όπως

Τα ακίνητα

Μία ακόμη προσπάθεια αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του ΕΦΚΑ, που παραμένει σχεδόν...ακίνητη εδώ και χρόνια, επιχειρεί η ηγεσία του υπουργείου Εργασίας μέσω της πρόβλεψης στο υπό κατάρτιση σχέδιο νόμου για τη σύσταση Εταιρείας Ειδικού Σκοπού αξιοποίησης και διαχείρισης ακινήτων. Στην πράξη, σχεδιάζεται ο διαχωρισμός των ακινήτων που χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για ιδιόχρηση και των υπολοίπων, που θα μπορούσαν να ενταχθούν στην εταιρεία. Βάσει δε του σχεδιασμού, θα έχει τη δυνατότητα αξιοποίησης των κωλών πρακτικών του ιδιωτικού τομέα για τη διαχείριση του καρτοφυλακίου. Να σημειωθεί ότι σήμερα ο ΕΦΚΑ έχει στην κατοχή του συνολικά 230 πλήρη κτίρια, από 55 έως και 26.062 τ.μ., ενώ παράλληλα διαθέτει οριζόντιες ιδιοκτησίες σε 169 κτίρια από 30 έως 18.416 τ.μ., καθώς και συνολικά 69 οικόπεδα (45-35.600 τ.μ.) και 49 αγροτεμάχια (13-107.210 τ.μ.). Η συνολική αντικειμενική αξία της ακίνητης περιουσίας του εκτιμάται σε 1,08 δισ. ευρώ, με το 14% αυτής να παραμένει πλήρως αναξιοποίητο.

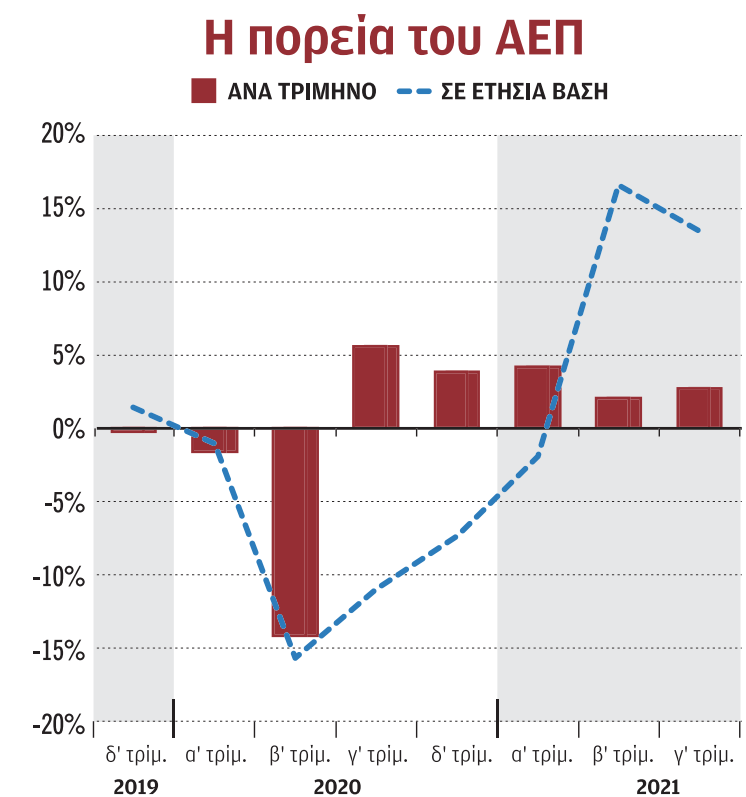
η μη έγκαιρη προμήθεια αναλωσίμων ή ανταλλακτικών και η δυσκολία αντικατάστασης παρωχημένου εξοπλισμού (π.χ. ηλεκτρονικοί υπολογιστές). Μεταξύ άλλων, εισάγεται εξαίρεση από τις διαδικασίες του ν. 4412/2016 -εντός των ορίων που θέτει η ευρωπαϊκή οδηγία- για απλούστερες διαδικασίες ανάθεσης έργων και προμηθειών και καταργούνται οι παρωχημένες και χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης από το υπουργείο για δαπάνες που αφορούν τον ΕΦΚΑ.

Εκτινάχθηκε το ελατήριο της ανάκαμψης το τρίτο τρίμηνο

Αλμα ανάπτυξης 13,7%, με κινητήριες δυνάμεις την κατανάλωση και τον τουρισμό

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Το ελατήριο της ανάκαμψης δούλεψε με εντυπωσιακά αποτελέσματα το τρίτο τρίμηνο, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, αφού το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 13,7% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2020, ενώ σε τριμηνιαία βάση παρουσίασε αύξηση 2,7%. Το στοιχείο μεταφέρεται πλέον στο 2022, σύμφωνα με τους αναλυτές, οπότε θα κληθεί η οικονομία να περάσει από το στάδιο της ανάκαμψης ο' αυτό της πραγματικής ανάπτυξης και μάλιστα με οδηγό τις επενδύσεις και τις εξαγωγές, ώστε να έχει διάρκεια. Μετά το αποτέλεσμα αυτό του τρίτου τριμήνου, ο ρυθμός μεγέθυνσης του 9μηνου διαμορφώνεται στο 9,3%, όπως επισήμανε ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας. Έτσι, οι προβλέψεις για το σύνολο του έτους βελτιώνονται αισθητά και ξεπερνούν σε κάθε περίπτωση κατά πολύ το 6,9% της κυβερνητικής εκτίμησης στον προϋπολογισμό. Η Εθνική προβλέπει πλέον ρυθμό ανάπτυξης 8,2% και 4,4% για το 2022, ενώ άλλοι αναλυτές τον τοποθετούν ενδεχομένως και σε διψήφιο ποσοστό. Η αύξηση του 13,7% το τρίτο τρίμηνο τοποθέτησε την Ελλάδα στην πρώτη θέση μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., όπου ο μέσος όρος είναι στο 3,9%, με τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία. Πλέον, η απόσταση που χρειάζεται να διανύσει η οικονομία για να καλύψει τις απώλειες του 2020 είναι μικρή. Το ΑΕΠ το 9μηνο φέτος ήταν 135,9 δισ., έναντι 137,5 δισ. την ίδια περίοδο του 2019, σημειώνει ο επικεφαλής οικονομολόγος της Εθνικής, Νίκος Μαγγίνας. «Το πρώτο εξάμηνο του 2022 θα έχουμε επάνοδο στο 2019», υποστηρίζει. Όλοι οι συντελεστές έπαιξαν τον ρόλο τους στην καλή αυτή επίδοση του γ' τριμήνου, αν και κινητήριες δυνάμεις ήταν η

κατανάλωση, με τη βοήθεια των κρατικών ενισχύσεων (που μεταφράζονται, βεβαίως, σε πρωτογενές έλλειμμα 7% του ΑΕΠ) και ο τουρισμός. Αναλυτικά:

1. Η τελική καταναλωτική δαπάνη αυξήθηκε κατά 7,3%, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, με αυτή των νοικοκυριών να σημειώνει ρυθμό αύξησης 8,6% και της γενικής κυβέρνησης 5,7%.

2. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 48,6% – με σημαντική συμβολή του τουρισμού, αφού οι εξαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 84,6%.

3. Οι εισαγωγές αυξήθηκαν κι αυτές κατά 21,7%, σε μια εξέλιξη που

χτυπά «καμπανάκι» για το ισοζύγιο και

4. Οι επενδύσεις, δηλαδή ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου, αυξήθηκε κατά 18,1%. Την ίδια ώρα ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου μειώθηκε κατά 5%, λόγω της αντιστροφής της συσσώρευσης αποθεμάτων κατά τα προηγούμενα τρίμηνα, όπως εξηγεί ο δρ Τάσος Αναστασάτος, επικεφαλής οικονομολόγος της Eurobank. Σύμφωνα με στοιχεία που επικαλείται ο ίδιος, «από τις επενδύσεις παγίων, ισχυρή ανάκαμψη σημειώνουν οι κατοικίες (άνω του 75% ετήσια μεταβολή, αλλά από χαμηλή βάση), αλλά και οι υπόλοιπες αναπτυξιακές κρίσιμες κατηγορίες

κεφαλαιουχικών αγαθών (άλλες κατασκευές, μεταφορικοί και μηχανολογικός εξοπλισμός) κινούνται περίξ του +20%».

Ο κ. Αναστασάτος εκτιμά ότι «οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης που έχουν προβλεφθεί από τους επίσημους φορείς για το επόμενο έτος είναι εφικτοί, δεδομένης όμως και της απόσυρσης των δημοσιονομικών μέτρων στήριξης, κάτι που προϋποθέτει επιτάχυνση μεταρρυθμίσεων, προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων και απορρόφηση κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης». Κατά τον Παναγιώτη

Καπόπουλο, επικεφαλής οικονομολόγο της Alpha Bank, η μεγάλη ανάκαμψη το 2021 μοιραία αποδυναμώνει τις προσδοκίες για το 2022, καθώς εξαντλούνται τα αναπτυξιακά «καύσιμα». Ωστόσο, ο ίδιος ευελπιστεί ότι με τη βοήθεια του Ταμείου Ανάκαμψης θα αναπληρωθεί αυτή η έλλειψη και επισμαίνει την ανάγκη ενίσχυσης των επενδύσεων. «Το 2022 δεν θα υπάρχει το ελατήριο», σχολιάζει. Ο ίδιος υπογραμμίζει επίσης τον κίνδυνο συμπίεσης του ΑΕΠ λόγω πληθωρισμού, αν και θεωρεί ότι έως έναν βαθμό ο πληθωρισμός είναι ευεργετικός για την οικονομία, καθώς βοηθάει στη μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ.

Αισιόδοξος για το φετινό ΑΕΠ, που το βλέπει στη χειρότερη περίπτωση στο 9% και πιθανώς διψήφιο, είναι ο Ηλίας Λεκκός της Πειραιώς. Για το 2022, λέει ότι το πιο πιθανό είναι να υποχωρήσει ο ρυθμός ανάπτυξης στο επίπεδο του 3,5%-4%, σημειώνοντας, ωστόσο, ότι αυτό θα είναι πραγματική ανάπτυξη και όχι απλώς ανάκαμψη, μετά την ύφεση. Εξάλλου, υποστηρίζει ότι η τάση είναι θετική και υποστηρίζεται από το Ταμείο Ανάκαμψης, τη διάθεση των τραπεζών για χρηματοδοτήσεις και το καλό επενδυτικό κλίμα.

Την ανάγκη η ανάκαμψη να παραχωρήσει τη θέση της σε διατηρήσιμη ανάπτυξη επεσήμανε άλλωστε και ο κ. Σταϊκούρας στη δήλωσή του. Όπως είπε, «είναι στο χέρι όλων μας –πολίτες και κοινωνίας– να αξιοποιήσουμε τη δυναμική που έχει δημιουργηθεί, να υπερβούμε νέες, εξωγενείς κυρίως, προκλήσεις και να εντείνουμε τις προσπάθειές μας, ώστε η παρούσα ισχυρή ανάκαμψη να δώσει τη σκυτάλη σε υψηλή, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, προς όφελος όλων των πολιτών – και πρωτίστως της νέας γενιάς».

Ανταλλαγή των ομολόγων του PSI που δεν πήραν μέρος στο swap του 2017

Στην ανταλλαγή των ομολόγων του PSI που δεν είχαν συμμετάσχει στο swap του 2017 προχωράει ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, με στόχο τη βελτίωση της καμπύλης των ελληνικών ομολόγων μέσω της ενίσχυσης του μεγέθους και της ρευστότητας υφιστάμενων εκδόσεων. Ο οργανισμός έστειλε πρόσκληση στους κατόχους των συγκεκριμένων τίτλων, οι οποίοι λήγουν από το 2023 έως το 2042, προσφέροντας τη δυνατότητα ανταλλαγής τους με άλλα ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου τα οποία βρίσκονται σε κυκλοφορία, είτε, ανάλογα με την περίπτωση, την εξαγορά τους με μετρητά. Οι ομολογιούχοι έχουν περιθώριο έως την Παρασκευή 10 Δεκεμβρίου να απαντήσουν και τα σχετικά αποτελέσματα θα ανακοινωθούν την επόμενη εβδομάδα, ενώ οι JP Morgan, BNP Paribas, HSBC, Goldman Sachs, Deutsche Bank και Τράπεζα Πειραιώς έχουν αναλάβει να «τρέξουν» την όλη διαδικασία. Οι σειρές των ομολόγων του PSI είναι συνολικού ύψους 4,038 δισ. ευρώ, τα οποία κατέχουν συνταξιοδοτικά ταμεία, ιδιώτες επενδυτές και funds εντός και εκτός Ελλάδας, με περίπου 1 δισ. ευρώ εξ αυτών να διακρατεί η Τράπεζα της Ελλάδος. Το συγκεκριμένο εγχείρημα βρίσκεται στο «τραπέζι» του ΟΔΔΗΧ από το 2019, ενώ το θετικό κλίμα γύρω από τα ελληνικά ομόλογα χάρη και στη στήριξη της ΕΚΤ, καθώς και οι ισχυρές προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, οδηγούν στην υλοποίησή του – έπειτα από σχετική συνεννόηση με τους θεσμούς αλλά και επαφές με επενδυτές. Σκοπός είναι η ευθυγράμμιση των όρων του ανεξόφλητου χρέους της χώρας με τους συνθήκες όρους της αγοράς για κρατικούς εκδότες και να ομαλοποιηθεί η καμπύλη απόδοσης, καθώς επίσης να διατεθεί στην αγορά περιορισμένος αριθμός σειρών τίτλων αναφοράς, οι οποίοι αναμένεται ότι θα έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα ρευστοποίησης από τις υφιστάμενες σειρές του PSI. Μάλιστα, τίτλοι αξίας άνω των 2,8 δισ. ευρώ από τις σειρές έχουν μεγάλες διάρκειες, λήγουν από το 2026 και μετά, με τους ομολογιούχους που θα προχωρήσουν στην ανταλλαγή να έχουν έτσι το κέρδος της κατοχής ελληνικών ομολόγων τα οποία μπορούν να συναλλάσσονται και έχουν ελκυστική απόδοση, έναντι των τίτλων του PSI που δεν μπορούν να ρευστοποιηθούν μέχρι τη λήξη τους. Ο ΟΔΔΗΧ για την ανταλλαγή θα «γεμίσει» συγκεκριμένες προηγούμενες εκδόσεις, αυξάνοντας έτσι το μέγεθός τους, με επικέντρωση σε αυτές που αφορούν το swap του 2017. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, οι τίτλοι αναφοράς τους οποίους θα εκδώσει και θα ανταλλάξει το ελληνικό Δημόσιο και οι οποίοι θα συνεχισθούν και θα αποτελέσουν ενιαία σειρά με την αρχική τους έκδοση είναι οι εξής: Το 7ετές που εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2020 (λήξη 2027) με επιτόκιο 2%, καθώς και το 15ετές (λήξη 2033), το 19ετές (λήξη 2037) και το 24ετές (λήξη 2042) που εκδόθηκαν τον Δεκέμβριο του 2017 για το swap – με επιτόκια 3,9%, 4% και 4,2% αντίστοιχα. Οι κάτοχοι των τίτλων του PSI με ημερομηνία λήξης εντός των 2023, 2024 και 2025, μπορούν να επιλέξουν να τους ανταλλάξουν είτε με τίτλο αναφοράς (το 7ετές) ή να επιλέξουν την εξαγορά έναντι χρηματικού ανταλλάγματος (επιπροσθέτως σχετικής πληρωμής μετρητών). Οι κάτοχοι των τίτλων που λήγουν το 2026-2027 θα λάβουν ως αντάλλαγμα το 7ετές και συγκεκριμένα πληρωμή εξισορρόπησης. Οι ομολογιούχοι που κατέχουν τις λήξεις 2028-2032 μπορούν να ανταλλάξουν τους τίτλους με το 15ετές ομόλογο του swap, εκείνοι που κατέχουν τις λήξεις 2033-2036 μπορούν να κάνουν ανταλλαγή με το 19ετές του swap και εκείνοι που κατέχουν τους τίτλους λήξης 2037-2042 μπορούν να τους ανταλλάξουν με το 24ετές, με εξαίρεση τους ομολογιούχους από τις ΗΠΑ της σειράς του 2042, οι οποίοι δεν μπορούν να προχωρήσουν σε ανταλλαγή με τίτλους αλλά μόνο την εξαγορά με μετρητά.

HELLENIC BANK παρουσιάζει

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ

Τάφρο Ντ' Αβίλα

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

26/11/2021 – 09/01/2022

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Σημαντική άνοδος στο Χ.Α., άλμα για τραπεζικές μετοχές

Ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε κατά 1,54% και διαμορφώθηκε στις 891,84 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με ισχυρό ριμπάουντ άνω του 1,5% κινήθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών, με τον Γενικό Δείκτη να επιστρέφει έτσι πάνω από τις 890 μονάδες για πρώτη φορά από τις 23 Νοεμβρίου, ακολουθώντας τα βήματα των ευρωπαϊκών αγορών όπου το κλίμα ήταν ιδιαίτερα βελτιωμένο. Αν και ο τζίρος διαμορφώθηκε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, κάτι που δεν υποδηλώνει κάποια σημαντική αύξηση θέσεων στο Χ.Α., ωστόσο «ανοίγει» τον δρόμο προς την επαναπροσέγγιση των υψηλών έτους με τα οποία φλέρταρε πριν εμφανιστεί η νέα παραλλαγή του κορωνοϊού. Οι αγοραστές είχαν τα «πνία» από το ξεκίνημα της συνεδρίασης χωρίς να παραδώσουν ούτε για λίγο, επικεντρώνοντας τις κινήσεις τους στις τραπεζικές μετοχές, αλλά και σε σημαντικό μέρος του ταμπλό της υψηλής κεφαλαιοποίησης.

Η μετάλλαξη «Ομικρον» και ο επίμονος πληθωρισμός διαμορφώνουν δεδομένα που επαναφέρουν τον σκεπτικισμό για τον βηματισμό της παγκόσμιας οικονομίας, όπως σημειώνουν οι αναλυτές, ωστόσο οι ανα-

Το νέο φλερτ του Χ.Α. με τις 900 μονάδες καλλιεργεί προσδοκίες για ένα καλό φινάλε του έτους.

ταράξεις αποδείχθηκαν βραχυβίες, με την αισιοδοξία σε σχέση με τη σύντομη υπέρβαση των δυσκολιών από την υγειονομική κρίση να επανέρχεται, επαναφέροντας έτσι τη δυναμική των χρηματιστηριακών δεικτών σε ανοδική κατεύθυνση.

Σε αυτό το πλαίσιο, αν και απομένουν λίγες συνεδριάσεις μέχρι τις αργίες των Χριστουγέννων, το νέο φλερτ του Γενικού Δείκτη του Χ.Α. με τις 900 μονάδες καλλιεργεί—έτσι και συντηρητικά—προσδοκίες για ένα καλό φινάλε του έτους, ένα σενάριο

Αν και ο τζίρος διαμορφώθηκε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, κάτι που δεν υποδηλώνει κάποια σημαντική αύξηση θέσεων στο Χ.Α., ωστόσο «ανοίγει» τον δρόμο προς την επαναπροσέγγιση των υψηλών έτους με τα οποία φλέρταρε πριν εμφανιστεί η νέα παραλλαγή του κορωνοϊού.

που ίσχυε πριν και που η εμφάνιση της «Ομικρον» το είχε ανατρέψει. Έτσι, σε ό,τι αφορά τα στατιστικά της συνεδρίασης, ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε κέρδη της τάξης του 1,54% και έκλεισε στις 891,84 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 53,99 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 1,67% στις 2.145,99 μονάδες, ενώ με κέρδη 0,43% και στις 1.482,93 μονάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

Από τα μη τραπεζικά blue chips, πτωτικά έκλεισαν μόνο οι Σαράντς (-0,7%) και ΓΕΚ Τέρνα (-0,10%), ενώ τη μεγαλύτερη άνοδο κατέγραψε η ΔΕΗ στο +3,28% και ακολούθησαν με κέρδη άνω του 2% οι Coca-Cola, Aegean, EXAE και ΕΛΒΑΛΧαλκόρ.

Ο τραπεζικός δείκτης υπεραπέδωσε σημαντικά, καταγράφοντας άνοδο της τάξης του 2,44% στις 577,55 μονάδες, με την Alpha Bank να σημειώνει κέρδη 2,31%, την Εθνική Τράπεζα να κλείνει στο +2,71%, την Eurobank στο 2,22%, ενώ στο 2,92%

διαμορφώθηκαν τα κέρδη για την Τράπεζα Πειραιώς. Το ελληνικό Χρηματιστήριο συνεχίζει με την ασύμμετρη συμπεριφορά του, συγχρονιζόμενο με την υποχώρηση των διεθνών αγορών, αλλά δυσκολευόμενο στην ανοδική κίνηση, καθώς οι συναλλαγές είναι μειωμένες λόγω της μικρότερης συμμετοχής επενδυτών εξωτερικού, αφού οι θεσμικοί επενδυτές «έκλεισαν» τα βιβλία τους στο τέλος Νοεμβρίου, όπως σημειώνει ο Δημήτρης Γζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή.

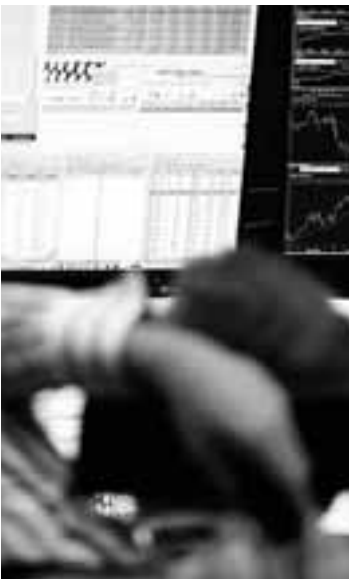
Κέρδη κατέγραψαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Σημαντική άνοδο κατέγραψαν χθες τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια καθώς υποχώρηε η ανησυχία για τη μετάλλαξη «Ομικρον» και οι εταιρείες ορυχείων ανακάμπτουν χάρη στην απόφαση της Κίνας να χαλαρώσει τη νομισματική της πολιτική για να στηρίξει την οικονομία της.

Έτσι ο δείκτης του κλάδου των ορυχείων σημείωσε άλμα 3,7%. Μαζί ανέκαμψαν και οι μετοχές των εταιρειών τεχνολογίας, με τον δείκτη των μετοχών υψηλής τεχνολογίας να σημειώνει άνοδο 3,9% μετά την υποχώρηση της Δευτέρας στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων επτά εβδομάδων.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Euro Stoxx 600 κατέγραψε κέρδη 1,8% επιστρέφοντας στα επίπεδα προ της 26ης Νοεμβρίου, οπότε επλήγη από μαζικές πωλήσεις εν μέσω της ανανεωμένης ανησυχίας για τις μεταλλάξεις του κορωνοϊού. Συνολικά ο Euro Stoxx 600 κυμαίνεται τώρα σε επίπεδα κατά περίπου 5% κάτω από εκείνα στα οποία βρισκόταν στα μέσα Νοεμβρίου. Παράλληλα, ο επίσης πανευρωπαϊκός αλλά σαφώς μικρότερος δείκτης Eurostoxx 50 κατέγραψε κέρδη 3,36%. Σε ό,τι αφορά τα μεγαλύτερα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε με άνοδο 1,49% ενώ τα πλέον εντυπωσιακά κέρδη συγκεντρώσε χθες ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης, που έκλεισε με άνοδο 2,82%.

Μεμονωμένες μετοχές που σημείωσαν χθες σημαντική άνοδο ήταν εκείνη της British American Tobacco, που παρουσίασε κέρδη 2%, αλλά και της αυτοκινητοβιομηχανίας Sellantis, που έκλεισε με κέρδη 1,7%. Η εταιρεία ανακοίνωσε χθες τις εκτιμήσεις ότι μέχρι το 2026 θα συγκεντρώσει έσοδα της τάξης των 4 δισ. ευρώ. Επίσης η μετοχή της Telecom Italia σημείωσε άνοδο 1,3%, καθώς νομικά είχε επιλέξει τις Goldman Sachs και Lion Tree για να της παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες,

Μετά τα χθεσινά κέρδη, ο Euro Stoxx 600 κυμαίνεται τώρα σε επίπεδα κατά περίπου 5% κάτω από εκείνα στα οποία βρισκόταν στα μέσα Νοεμβρίου.

Εντυπωσιακή άνοδο 2,82% σημείωσε ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης.

μιας και η μεγαλύτερη εταιρεία τηλεπικοινωνιών της Ιταλίας θα εξετάσει την πρόταση εξαγοράς που υπέβαλε το αμερικανικό κολοσσιαίο επενδυτικό ταμείο KKR. Επιπλέον, η γαλλική εταιρεία τηλεπικοινωνιών Worldline σημείωσε άνοδο 1,1% όταν η Eurobank συμφώνησε να της πουλήσει το 80% του μεριδίου της προκειμένου να ενισχύσει την κεφαλαιακή της βάση. Η ίδια η Eurobank κατέγραψε άνοδο 1,5%.

Οι κλάδοι που σημείωσαν χθες τα μικρότερα κέρδη ήταν αυτοί των εταιρειών κοινής ωφελίας, των τηλεπικοινωνιών και των τροφίμων και ποτών.

REUTERS

(Τιμή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				Tokyo/Τόκιο			
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%		Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	
3M COMPANY	177,39	0,1072		AJINOMOTO	3472	0,87	
ALCOA CORP	47,2999	3,8189		ASAHI GROUP HL	4586	3,54	
ALLEGHANY CRP	676,25	0,4411		ASTELLAS PHARM	1781	0,91	
ALTRIA GROUP	44,52	0,2026		BRIDGESTONE CO	4933	2,37	
AMAZON COM	3541,16	3,32		CANON INC	2615,5	3,18	
AMER EXPRESS C	167,39	4,176		CASIO COMPUTER	1581	1,93	
AMER INTL GROU	55,45	1,2416		CITIZEN WATCH	536	0,37	
AMGEN	210,85	0,9866		CREDIT SAISON	1209	2,81	
APPLE INC	169,9008	2,7709		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
BANK OF AMERIC	44,705	1,2571		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
BAXTER INTL IN	80,27	1,2998		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
BOEING CO	211,0807	2,5261		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
BRISTOL MYERS	56,96	0,2288		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
CAMPBELL SOUP	41,175	-0,3027		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
CATERPILLAR IN	205,12	1,9078		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
CIGNA CORP	208,18	0,7696		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
CHEVRON	118,08	1,6179		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
CISCO SYSTEMS	57,995	1,8171		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
CITIGROUP	63,005	0,7758		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
CERVECERIAS	16,58	2,3457		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
COCA-COLA CO	55,2069	0,5407		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
COLGATE PALMOL	77,9777	-0,7665		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
DANAOS CORP	70,8296	2,5624		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
DIANA SHIPPING	4,155	3,3582		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
DOW INC	55,02	2,1158		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
DUPONT DE NMOU	77,73	1,7542		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
ENTERGY CP	105,075	0,1477		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
EXXON MOBIL	62,45	1,4128		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
FEDEX CORP	247,92	1,1712		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
FORD MOTOR CO	19,96	3,8502		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
INTL BUS MACHI	121,68	1,4761		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
GENERAL DYNAMI	199,53	-0,02		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
GENERAL ELEC C	98,08	2,156		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
GOLDM SACHS GR	400,18	2,9948		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
HALLIBURTON CO	23,51	4,1187		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
HARTFORD FINL	68,35	1,0049		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
HP INC	37,405	1,9766		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
HOME DEPOT INC	414,65	-0,2526		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
INTEL CORP	52,77	3,4909		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
JOHNSON JOHNSO	162,47	-0,2884		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
JPMORGAN CHASE	162,48	1,4486		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
LAZARD	45,24	3,3585		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
MCDONALD'S COR	259,89	1,6029		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
MERCK & CO	71,955	-1,9954		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
MICROSOFT CP	334,97	2,6917		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
3M COMPANY	177,33	0,0734		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
MORGAN STANLEY	102,77	3,5257		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
NIKE INC CL B	171,995	1,8264		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
NORFOLK SOUTHE	287,98	0,2611		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
PFIZER INC	51,2901	-0,3689		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
PROCTER & GAMB	151,76	-0,2563		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
ROCKWELL AUTOM	352,4	2,1686		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
SCHLUMBERGER L	30,885	2,9157		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
SOUTHERN	64,595	-0,1005		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
STEALTHGAS	2,47	2,9167		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
TSAKOS ENERGY	7,915	5,9572		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
UNISYS CORP	19,55	3,6036		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
UNITEDHEALTH G	463,04	0,6368		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
US BANCORP	57,845	1,6966		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	
VERIZON COMMS	50,7099	-0,7051		DAIWA SEC GROU	659,1	2,79	

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΤΙΜΕΣ SPOT
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1256
ΠΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	127,83
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,465
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4363
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,84933
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	365,88
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,5942
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	4,9488
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,2573
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	147,40
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,1900
ΚΟΥΝΑ ΚΡΟΑΤΙΑΣ	7,5205
ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ	83,7755
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	15,3690
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,5836
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	6,3327
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4258
ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	7,1671
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,7753
ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	16,175,52
ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,5495
ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	84,8780
ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1325,50
ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	23,8972
ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	4,7635
ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,6607
ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	56,772
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5380
ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	37,910
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	17,9612

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1316
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΟΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8409
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4365
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,0303

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	358,80	432,57
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	358,80	432,57
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	358,80	428,67

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	891,84	878,34	13,50	1,54%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	2.145,99	2.110,68	35,31	1,67%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	6.484,27	6.466,33	17,94	0,28%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.051,80	3.017,36	34,44	1,14%
ATHEX SELECT PLUS	3.401,13	3.379,73	21,40	0,63%
ATHEX SELECT	4.682,50	4.624,16	58,34	1,26%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	1.011,05	994,38	16,67	1,68%
FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	437,12	426,73	10,39	2,43%
FTSE/ΧΑ MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	4.700,76	4.659,03	41,73	0,90%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	1.482,93	1.476,56	6,37	0,43%
FTSE/ΧΑ ΔΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	2.395,66	2.370,82	24,84	1,05%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	532,42	523,86	8,56	1,63%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.529,79	1.506,63	23,16	1,54%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	577,55	563,81	13,74	2,44%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.939,21	4.857,93	81,28	1,67%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	763,94	749,26	14,68	1,96%
FTSE/Χ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	1.919,28	1.913,52	5,76	0,30%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	3.735,26	3.681,21	54,05	1,47%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	49,21	48,87	0,34	0,70%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ - ΟΙΚΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7.420,86	7.318,01	102,85	1,41%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ - ΠΟΤΑ	10.869,89	10.629,54	240,35	2,26%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	7.437,44	7.327,48	109,96	1,50%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΥΛΙΚΑ	3.045,28	3.039,78	5,50	0,18%
FTSE/Χ.Α. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ - ΑΕΡΙΟ	3.408,19	3.380,63	27,56	0,82%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ - ΑΝΑΨΥΧΗ	1.984,53	1.964,05	20,48	1,04%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2.100,26	2.096,09	4,17	0,20%
FTSE/Χ.Α. ΘΙΑΕΠΙΚΟΝΩΝΙΕΣ	4.366,65	4.345,11	21,54	0,50%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.259,54	5.141,05	118,49	2,30%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	19.047.389,82
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	6.564.052,46
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	4.748.230,32
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.499.469,39
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.641.311,23
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.187.985,61
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	1.443.641,82
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.429.862,33
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.032.000,68
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	829.415,27
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	761.845,78
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	729.091,17
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	486.848,50
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	472.601,45
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	433.859,03
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	325.787,16
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	277.958,09
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ	265.035,17
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	243.773,53
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	228.879,20
ΥΔΡΕΥΣΗ	217.658,07
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	208.598,24
ΟΧΗΜΑΤΑ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝ. ΟΧΗΜΑΤΑ	141.951,93
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	134.615,30
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	114.029,75
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	112.194,69
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	103.518,14

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
REDS (ΚΟ)	2,410	5,24%	ΣΙΔΑΜΑ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕ (ΚΟ)	2,900	-4,61%
ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,246	5,13%	CPI (ΚΟ)	0,710	-1,39%
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	7,620	4,10%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,508	-1,17%
ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	1,245	3,75%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	3,520	-1,12%
ΔΕΗ (ΚΟ)	9,760	3,28%	ΑΒΑΞ (ΚΟ)	1,024	-0,97%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	1,338	2,92%	ΑΒΕ Α.Ε. (ΚΟ)	0,475	-0,63%
UNIBIOS (ΚΟ)	0,660	2,80%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	8,560	-0,47%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2,800	2,71%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	17,140	-0,46%
ΟΛΘ (ΚΟ)	25,900	2,37%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	6,820	-0,44%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	1,062	2,31%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΟ)	3,140	-0,32%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7.576.358,68	ΜΕΔΙΣΟΝ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,37%
ΔΕΗ (ΚΟ)	6.374.630,06	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,31%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	6.296.093,61	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,30%
ΟΤΕ (ΚΟ)	4.748.230,32	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,30%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.234.910,35	ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,25%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	2.858.508,28	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	0,23%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.776.846,25	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,23%
JUMBO (ΚΟ)	2.187.985,61	CPI (ΚΟ)	0,22%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	2.176.823,38	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΟ)	0,22%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	1.419.261,73	A.S. COMPANY (ΚΟ)	0,21%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ				
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	184	519		3.528
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	1	1		12
FTSE/Χ.Α. Large Cap	183	518		3.516
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.331	18.547		320.498
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	16	72		5.311
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	167	4.143		101.516
ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	1	1		83
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	23	47		162
CEMERGY HOLDINGS (ΚΑ)	26	169		11.623
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	33	249		10.277
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	70	1.697		28.378
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5	18		842
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	32	203		3.808
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	20	106		6.753
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	5	13		952
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	7	12		2.251
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	57	392		6.697
JUMBO (ΚΟ)	69	161		1.804
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	36	92		5.634
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	7	887		26.224
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	14	59		2.900
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	86	291		6.650
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	216	2.922		32.042
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	31	116		1.762
ΟΤΕ (ΚΟ)	24	116		2.790
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0		589
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	157	5.343		33.446
ΔΕΗ (ΚΟ)	195	1.306		16.624
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	3	22		1.681
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	14	59		1.455
VIONALCO SA/NV (ΚΑ)	17	51		8.244
Δικαιώματα σε Δείκτες	6	75		1.143
FTSE/Χ.Α. Large Cap	6	75		1.143
Δικαιώματα σε Μετοχές	4	14		1.654
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0		0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0		330
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0		30
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0		40
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0		0
ΔΕΗ (ΚΟ)	4	14		1.254
Συνολική Δραστηριότητα	1.525	19.155		326.823

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 7 Δεκεμβρίου 2021

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.8180	0.8240	0.8200	-0.0240	"28,459"	0.8200	0.8240	0.8200	-0.49
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1.0100	1.0450	1.0113	-0.8270	"60,305"	1.0200	1.0300	1.0150	-0.49
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0.3660	0.3700	0.3122	-5.7850	"94,900"	0.3660	0.3720	0.3700	0.00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0115		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0815	0.0850	0.0841	0.0830	"35,126"	0.0815	0.0840	0.0815	-2.40
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0.0000	0.0900		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1.6300	1.6400	1.6302	0.2570	600	1.6000	1.6200	1.6400	0.61
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.7000	1.7000	1.7000	7.9450	200	1.6300	1.7000	1.7000	1.80
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0140	0.0150	0.0141	-0.0650	"76,861"	0.0140	0.0150	0.0140	-6.67
ΜΙΝΕΔ21	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Δικαιώματα Κ) (ΑΝ)						0.0000	0.0000		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0220		
ΠΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0380	0.0000		
ΕΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3500	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)						0.0000	0.1110		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0365		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0020	0.0035		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0005	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0.2300	0.2480		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0.0020	0.0000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΩΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						0.0000	0.0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0.1930	0.1980		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0155	0.0170		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0705	0.0835		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.0475	0.0475	0.0475	0.0500	"4,000"	0.0480	0.0515	0.0475	1.06
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.5400	0.6350		
ΝΤΟΛ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΣΑΛΙΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)						1.8500	1.9000		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	0.1380	0.1380	0.1380	0.0000	"4,000"	0.1370	0.1380	0.1380	0.00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0570	0.0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0475		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0295		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.6300	0.0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.5000	0.5100	0.5039	-0.4620	"25,984"	0.5050	0.5200	0.5000	-0.99
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.1340	0.0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2.6200	2.6200	2.6200	-1.4060	"1,000"	2.6200	2.6400	2.6200	0.00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNIDIS PUBLIC LTD (Σ)						0.0090	0.0000		
ΚΕΟ	KEO PLC	1.3400	1.3400	1.3400	0.0000	"3,300"	1.3400	1.4100	1.3400	0.00
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΙΛΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0.2020	0.2300		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0.6800	0.7300	0.6870	-1.2960	71	0.6350	0.6800	0.6800	-2.86
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0.3060	0.3060	0.3060	0.0000	"10,900"	0.2840	0.3060	0.3060	0.00
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC						0.0000	1.1500		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.0900	0.0920		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	Κ + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.2420	0.2600		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0660	0.0700	0.0690	-0.0560	"80,000"	0.0660	0.0680	0.0665	-2.92
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.0000		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.0300	1.0500	1.0383	-0.1660	"2,298"	1.0300	1.0500	1.0500	0.96
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΙΕΠ	"ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΕΞΕΠ	"D.A.P.P. Digital Access Pass PTE Investments Public Company Ltd (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0.0000	0.0145		
ΙΞΕΠ	"ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΚΑΕΠ	"ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΠΡΟΠ	"A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΔΕΠ	"ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΕΕΠ	"ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΚΘΩΜΗΜΑΤΙΚΕΣ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΚΕΠ	"ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΧΗΚΕΣ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	"ΕΡΙΜΕΣ DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΟΕΠ	"ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0315		
Βιομηχανία										
ΣΤΔ	"CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	"WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΛΛΗΟ24	Ellinas Finance Public Company Ltd (Ουράκινο)						0.0000	0.0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						62.5000	69.0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2	67.0000	67.0000	67.0000	200.0000	"1,000"	62.5000	67.0000	67.0000	3.08
ΤΡΙΣΤΕΟΝ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουράκινο)						0.0000	0.0000		

Μια λεωφόρος για έξυπνες και πράσινες μετακινήσεις

Καινοτόμα συστήματα υπόσχονται ευφυή οχήματα σε ασφαλέστερους δρόμους

Της **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ**

Συμβαίνει σήμερα. Το αυτοκίνητο εντοπίζει αυτόματα μια κενή θέση και παρκάρει μόνο του, χωρίς την παρέμβαση του οδηγού. Διατηρεί αυτόματα μια σταθερή απόσταση από το προπορευόμενο όχημα και αλλάζει ταχύτητες όταν χρειάζεται, προκειμένου να κινείται συνεχώς με σταθερή ασφαλή ταχύτητα. Παραμένει στην ενδεδειγμένη λωρίδα κυκλοφορίας, κι αν ο οδηγός επιχειρήσει να βγει από αυτήν, όχι απλά προειδοποιεί αλλά και επανέρχεται αυτόματα στη θέση του. Πληρώνει αυτόματα τα διόδια, ενημερώνει για επικίνδυνα καιρικά φαινόμενα, ατυχήματα και έκτακτα συμβάντα. Ο οδηγός είναι σε εγρήγορση ώστε να ανακτήσει τον έλεγχο ανά πάσα στιγμή. Το αυτοκίνητο κινείται χωρίς την παρέμβαση του οδηγού στον αυτοκινητόδρομο ή σε ειδικά εξοπλισμένους με αισθητήρες δρόμους ή λωρίδες του οδικού δικτύου και ο οδηγός ανακτά τον έλεγχο μόνο σε ιδιαίτερες ή έκτακτες συνθήκες.

Συμβαίνει σήμερα, πειραματικά. Το αυτοκίνητο κινείται αυτόνομα χωρίς την παρέμβαση ανθρώπου, σε ανοικτή κυκλοφορία, χωρίς την παραμικρή υποβοήθηση. Δοκιμές έχουν γίνει και στη χώρα μας (στα Τρίκαλα, με τα δημοτικά λεωφορεία χωρίς οδηγό).

Τα παραπάνω αποτελούν ένα τμήμα μόνο των ευφυών συστημάτων μεταφορών. «Είναι καινοτόμα συστήματα που ενσωματώνουν τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και καθιστούν οχήματα, δρόμους, τρένα, πλοία, αεροπλάνα και τους

χρήστες τους πιο ευφείς. Κάνουν τη μεταφορά ανθρώπων και αγαθών ασφαλέστερη, αποδοτικότερη και φιλική προς το περιβάλλον. Βελτιώνουν την κυκλοφοριακή ροή, μειώνουν τα ατυχήματα, προστατεύουν από ακραία συμβάντα, εξοικονομούν πόρους, διευκολύνουν τη μετακίνηση ηλικιωμένων και ανθρώπων με ειδικές ανάγκες», εξηγεί στην «Κ» ο δρ Αγγελος Αμδίτης, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ευφυών Συστημάτων Μεταφορών (ERTICO-ITS Europe), διευθυντής Ερευνών στο Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών του ΕΜΠ (ΕΠΙΣΕΥ) και αναπληρωτής πρόεδρος του ΟΑΣΑ.

«Η εγκατάσταση των έξυπνων συστημάτων στα αυτοκίνητα επιτρέπει σε αυτά να κινούνται με περιορισμένη ή και χωρίς καμία ενέργεια από τον οδηγό. Για παράδειγμα, το όχημα ανιχνεύει με αισθητήρες αν υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης και μειώνει αυτόματα ταχύτητα ή ακινητοποιείται. Οι εξελίξεις στον τομέα είναι ραγδαίες. Τα οχήματα, κάνοντας χρήση ασύρματων δικτύων τηλεματικής, επικοινωνούν μεταξύ τους και με το κέντρο διαχείρισης κυκλοφορίας σε πραγματικό χρόνο, λαμβάνουν δεδομένα που συλλέγονται από αισθητήρες στις οδούς και ενημερώνουν τον χρήστη για τις καιρικές συνθήκες, τον χρόνο άφιξης του οχήματος, κ.ά. και τον φορέα διαχείρισης του δρόμου για τυχόν συμβάντα». Και πολλά άλλα. Η ομάδα ISENSE Group του ΕΠΙΣΕΥ συντονίζει και συμμετέχει σε πλήθος ευρωπαϊκών ερευνητικών έργων, αναπτύσσοντας λύσεις στον τομέα των έξυπνων

Τα ευφυή συστήματα μεταφορών θα ενσωματώνουν τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών. Ένα «έξυπνο» αυτοκίνητο, μεταξύ άλλων, θα εντοπίζει αυτόματα μια κενή θέση και θα παρκάρει μόνο του, ενώ θα διατηρεί σταθερή απόσταση από το προπορευόμενο όχημα.

συστημάτων μεταφορών και της αυτοματοποιημένης οδήγησης που θα δούμε σύντομα να εφαρμόζονται.

Στο ερώτημα, αν οι έξυπνες μεταφορές είναι και πράσινες, ο δρ Αμδίτης απαντάει: «Εξ ορισμού, έμμεσα ή άμεσα. Έξυπνα φανάρια, εφαρμογές πλοήγησης και αισθητήρες για έξυπνη δρομολόγηση, συστήματα για τον έλεγχο συμμόρφωσης με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, τη διαχείριση της στάθμευσης, τη διασύνδεση οχημάτων με το κέντρο διαχείρισης, τη διευκόλυνση της μετακίνησης με τα μέσα μαζικής μεταφοράς και τη μείωση της αναμονής των χρηστών στις στάσεις, περιορίζουν τον κυκλοφοριακό φόρτο, συνεπώς και την ατμοσφαιρική ρύπανση. Η ηλεκτροκίνηση και η χρήση αργότερα του υδρογόνου θα μας οδηγήσουν σε ένα πράσινο σύστημα μεταφορών. Και η έρευνα για άλλους καθαρούς τρόπους μεταφοράς συνεχίζεται».

Οι μπαταρίες

Ομως, είναι τα ηλεκτροκίνητα απολύτως πράσινα; «Η μαζική απόσυρση μπαταριών και των τοξικών ουσιών που περιέχουν είναι ένα ζήτημα που δεν έχει λυθεί ακόμη. Επειτα, αν το ηλεκτρικό όχημα κινείται με ενέργεια που παράγεται σε λιγνιτικό ερ-

γαστάσιο, απλώς μεταθέτουμε εκεί το πρόβλημα της ρύπανσης. Θα πρέπει να εξετάσουμε όλο τον κύκλο ζωής ενός μέσου για να κρίνουμε πόσο πράσινο είναι. Πάντως, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ένα ηλεκτρικό αυτοκίνητο είναι πολύ πιο πράσινο από ένα πετρελαιοκίνητο ή βενζινοκίνητο. Από την άλλη, οι τεχνολογίες από μόνες τους δεν κάνουν τη διαφορά, είναι απαραίτητη η ύπαρξη ενός ολιστικού οράματος για την κυκλοφοριακή πολιτική και κατ' επέκταση για τον τρόπο ανάπτυξης των πόλεών μας».

Στην Ελλάδα, τον διάλογο γύρω από τις ανάγκες του κλάδου των μεταφορών, αλλά και τις ευκαιρίες για γενικότερη ανοικτόδομη της οικονομίας μέσω της πράσινης μετάβασης στην ψηφιακή εποχή ενορχηστρώνει η ITS Hellas, ο Ελληνικός Οργανισμός Συστημάτων Ευφυών Μεταφορών, που οργανώνει στις 8 και 9 Δεκεμβρίου στην Αθήνα το 7ο ετήσιο συνέδριό του. Η ITS Hellas λειτουργεί ως μια εθνική πλατφόρμα για τα έξυπνα συστήματα μεταφορών, με μέλη από τον δημόσιο τομέα (ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΟΑΣΑ, ΣΑΣΘ κτλ.), τον ιδιωτικό και τον ακαδημαϊκό - ερευνητικό κόσμο.

Αλλαγή μοντέλου

Ένα από τα θέματα που προωθεί είναι

αυτό που θεωρείται επανάσταση στις μεταφορές, η κινητικότητα ως υπηρεσία, η οποία αποκτάει το δικό της Ιντερνετ και τα εργαλεία για παροχή πρωτοποριακών υπηρεσιών στις αυριανές διασυνδεδεμένες πόλεις μας. «Φεύγουμε από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ενός ιδιωτικού αυτοκινήτου, καθώς το I.X., όπως δείχνουν έρευνες, χρησιμοποιείται μόλις στο 2,5% του χρόνου του – τον υπόλοιπο χρόνο είναι παρκαρισμένο κάπου καταλαμβάνοντας χώρο και δεν αποσβένει το κόστος του. Απαιτείται επομένως ένα άλλο μοντέλο μετακίνησης. Μέσω μιας πλατφόρμας ο πολίτης θα μπορεί να φτάσει στον προορισμό του με έναν συνδυασμό μέσων, που θα του προτείνονται αυτόματα, με ένα ενιαίο κόστος, χωρίς να προβληματίζεται για την κίνηση και το πάρκινγκ. Μπορεί η μετακίνηση να γίνεται με ένα ταξί που θα φθάνει στην πόρτα του για να τον μεταφέρει στην κοντινότερη στάση του μετρό, ενώ από την άλλη πλευρά ένα δημοτικό λεωφορείο θα τον μεταφέρει στον προορισμό του. Ή με ένα ιδιωτικό όχημα που θα περνάει εκείνη τη στιγμή από την περιοχή του. Υπάρχουν πολλοί συνδυασμοί. Πρωταγωνιστικό ρόλο μπορούν να παίξουν οι μεγάλοι δημόσιοι συγκοινωνιακοί φορείς», αναφέρει ο δρ Αμδίτης.

Ο δρ Αγγελος Αμδίτης.

Ενεργός η συμμετοχή της Ελλάδας

Πόσο συμμετέχει η Ελλάδα στις διεργασίες ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων; «Συμμετέχει πολύ ενεργά. Επιστήμονες, ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια, εταιρείες συμμετέχουν τόσο στην έρευνα όσο και τις εφαρμογές. Οι ελληνικές κυβερνήσεις μετέχουν πλέον στη συζήτηση που γίνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και κάνουν παρεμβάσεις. Όπως γνωρίζουμε στον τομέα της ηλεκτροκίνησης, αυτή τη στιγμή γίνονται μεγάλες επενδύσεις από δημόσιους φορείς και ιδιωτικούς ομίλους σε πανελλαδικά δίκτυα φορτιστών. Έχουν θεσμοθετηθεί όρια εκπομπών για τα νέα οχήματα, ταξί, λεωφορεία κ.ά. Προγραμματίζεται η αγορά ηλεκτροκίνητων λεωφορείων. Θεωρώ πολύ ελπιδοφόρο το γεγονός ότι η κυβέρνηση έχει συμπεριλάβει στο Ταμείο Ανάκαμψης πολλά έργα για τη δημιουργία έξυπνων συστημάτων μεταφορών και εφοδιαστικής αλυσίδας, όπως τα δίκτυα 5G και στους αυτοκινητόδρομους, που αποτελούν βασικό πυλώνα ανάπτυξης. Είναι έργα τα οποία απαιτούν επενδύσεις ήπιας μορφής, δηλαδή όχι πανάκριβες εργοστασιακές υποδομές, αλλά την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών. Πεδίον δόξης λαμπρόν για μια χώρα σαν την Ελλάδα, που έχει πολύ καλό επιστημονικό δυναμικό και την ευκαιρία να περάσει κατευθείαν στη νέα εποχή».

LIMASSOL Christmas LAND

19/11/2021-16/01/2022 (ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ ΛΕΜΕΣΟΥ)

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΤΟ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΙΝΗΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Τα εμβόλια, ασπίδα και για την «Ομικρον»

Ο Σαλίμ Αμπντούλ Καρίμ, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Columbia και αντιπρύτανης στο KwaZulu-Natal, μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟ**

Όλες οι ενδείξεις, από τη δομή της ως την ταχύτητα με την οποία εξαπλώνεται στη Νότια Αφρική, συνηγούνται στο συμπέρασμα ότι η παραλλαγή «Ομικρον» είναι εξαιρετικά μεταδοτική, σύμφωνα με τον επιδημιολόγο Σαλίμ Αμπντούλ Καρίμ. Ο Αμπντούλ Καρίμ, καθηγητής Παγκόσμιας Υγείας στο Πανεπιστήμιο Columbia και αντιπρύτανης στο Πανεπιστήμιο KwaZulu-Natal στο Ντέμπιαν της Νότιας Αφρικής, από όπου μίλησε αποκλειστικά στην «Κ», τονίζει, εντούτοις, ότι τα υφιστάμενα εμβόλια πιθανότατα παρέχουν σημαντική προστασία έναντι της νέας παραλλαγής.

«Η «Ομικρον» έχει μια σειρά από μεταλλάξεις που ενισχύουν τη μεταδοτικότητα», σημειώνει ο Νοτιοαφρικανός καθηγητής, που είναι εκ των κορυφαίων επιστημόνων διεθνώς στο πεδίο του HIV/AIDS (πρόεδρος του Πάνελ Ειδικών Επιστημόνων της UNAIDS) και ήταν μέχρι πρότινος συν-επικεφαλής της επιτροπής ειδικών της χώρας για τη διαχείριση της COVID-19. «Αρα αναμένουμε να είναι πολύ μεταδοτική. Δεν είναι σαφές ακόμα αν είναι πιο μεταδοτική από τη «Δέλτα», αλλά είναι το πιο πιθανό».

Άλμα κρουσμάτων

Επί του πεδίου, εξηγεί, «έχουμε δει μια ραγδαία αύξηση των αριθμών. Πριν από λιγότερο από δέκα μέρες, ήμασταν περίπου στα 200 κρούσματα ημερησίως. Χθες (σ.σ.: την Πέμπτη) είχαμε φτάσει τις 11.500. Ο ρυθμός αύξησης των κρουσμάτων είναι πολύ υψηλός – και σημαντικά ταχύτερος από τον αντίστοιχο όταν εμφανίστηκε η «Δέλτα»».

Η «Ομικρον» ήδη κυριαρχεί στη Χαουτένγκ, την επαρχία που περιλαμβάνει το Γιοχάνεσμπουργκ και στην οποία ζουν σχεδόν 16 εκατομμύρια άτομα – πάνω από το 1/4 του πληθυσμού της Νότιας Αφρικής. «Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία (της Πέμπτης), το 74% των κρουσμάτων στη Χαουτένγκ είναι «Ομικρον»», αναφέρει ο Αμπντούλ Καρίμ.

Σχετικά με τις ανεκδοτολογικές αναφορές σε πιο ήπια συμπτώματα, λέει ότι είναι «πρώωρο» να ειπωθεί κάτι τέτοιο. «Η σοβαρή νόσηση παρουσιάζει μια χρονική καθυστέρηση 2-3 εβδομάδων από την εμφάνιση των συμπτωμάτων», υπενθυμίζει. «Το μόνο που μπορώ να πω σε

«**Η ικανότητα** του ιού να μεταλλάσσεται προς όφελός του δεν είναι αέναη. Το πότε ακριβώς θα σταματήσει είναι πάρα πολύ δύσκολο να απαντηθεί αυτή τη στιγμή. Κάποια στιγμή όμως θα ξεθυμάνει», επισμαίνει ο επιδημιολόγος Σαλίμ Αμπντούλ Καρίμ, αναφερόμενος στα πιθανά σενάρια για την πορεία της COVID-19.

Η ανοσία έναντι σοβαρής νόσησης ρυθμίζεται από τα Τ-λεμφοκύτταρα – και είναι πιο δύσκολο για τον ιό να αποφύγει αυτά από ό,τι τα αντισώματα.

αυτή τη φάση, βάσει των συνομιλιών μου με συναδέλφους που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή παρέχοντας φροντίδα στους ασθενείς, είναι ότι δεν φαίνεται να

υπάρχει κάποια σημαντική διαφορά στην κλινική εικόνα σε σύγκριση με ασθενείς από προηγούμενα κύματα». Από την άλλη, όπως αναφέρει, «δεν υπάρχουν ενδείξεις αυξημένης σφοδρότητας».

«Προς το παρόν, δεν υπάρχει πίεση στο σύστημα Υγείας», σημειώνει ο διεθνούς φήμης επιδημιολόγος. «Αλλά περιμένω ότι θα προκύψει, όταν περάσει αρκετός χρόνος από την εμφάνιση των πρώτων συμπτωμάτων».

Παράκαμψη της ανοσίας

Σχετικά με τα εμβόλια και την προστασία που παρέχουν, επαναλαμβάνει ότι «δεν έχουμε οριστικές απαντήσεις», αλλά

«μπορούμε να εξαγάγουμε κάποια συμπεράσματα από τη φύση των μεταλλάξεων που τη χαρακτηρίζουν». «Πολλές από τις μεταλλάξεις που συνδέονται με παράκαμψη της ανοσίας που εντοπίστηκαν στις παραλλαγές «Βήτα» και «Γάμμα» υπάρχουν και στην «Ομικρον»» εξηγεί. «Αρα η προσδοκία είναι ότι η πρότερη νόσηση θα παρέχει πολύ μικρή προστασία και ότι θα δούμε πολλές επαναμολύνσεις. Ήδη μάλλον το βλέπουμε αυτό».

«Σχετικά με τα εμβόλια, είναι πολύ πιθανό να παρέχουν έναν βαθμό προστασίας. Θα δούμε κρούσματα ανάμεσα στους εμβολιασμένους, οι οποίοι θα νοσήνουν ήπια. Αλλά περιμένουμε ότι τα εμβόλια θα προ-

στατεύουν σε σημαντικό βαθμό από σοβαρή νόσηση. Ο λόγος που το πιστεύουμε αυτό είναι ότι η ανοσία έναντι σοβαρής νόσησης ρυθμίζεται από τα Τ-λεμφοκύτταρα – και είναι πολύ πιο δύσκολο για τον ιό να αποφύγει τα Τ-λεμφοκύτταρα από ό,τι είναι να αποφύγει τα αντισώματα».

Ο Νοτιοαφρικανός καθηγητής παραπέμπει σε σειρά μελετών –«ίσως η πιο εντυπωσιακή είναι αυτή που έγινε στην πολιτεία της Νέας Υόρκης με τη συμμετοχή 8,8 εκατομμυρίων ανθρώπων»– που δείχνουν ότι «όλα τα εμβόλια προστατεύουν σε πολύ μεγάλο βαθμό, γύρω στο 90%, έναντι σοβαρής νόσησης και νοσηλείας». «Αρα θεωρούμε ότι οι εμβολιασμένοι θα είναι πολύ μικρό ποσοστό των ασθενών στα νοσοκομεία», λέει, αναφέροντας ότι 87% των ασθενών με COVID-19 αυτή τη στιγμή στη Χουατένγκ είναι ανεμβολίαστοι.

– Αν η νέα παραλλαγή αποδειχθεί ότι δεν είναι πιο ήπια και ότι είναι πιο μεταδοτική, και αντικαταστήσει μέσα χειμώνα τη «Δέλτα» στην ήδη επιδημιολογικά επιβαρυνμένη Ευρώπη, θα υπάρχει άλλη επιλογή για τις κυβερνήσεις από το γενικευμένο lockdown;

– Δεν το γνωρίζω. Η Νότια Αφρική έχει επιλέξει να μην επιβάλλει lockdown, αλλά να επιχειρήσει να ελέγξει την κατάσταση με τον εμβολιασμό και μέτρα δημόσιας υγείας, όπως χρήση μάσκων κ.ο.κ.».

– Θα λειτουργήσει αυτό, σε μια χώρα όπου μόνο το 43% των ενήλικων έχει κάνει έστω και μία δόση;

– Δεν είμαι βέβαιος. Η ταχύτητα με την οποία εξαπλώνεται ο ιός προδιαθέτει για δραστηκές εξελίξεις. Η κυβέρνηση μπορεί σύντομα να χρειαστεί να αλλάξει γνώμη.

– Τι μας διδάσκει η «Ομικρον» για τη μελλοντική πορεία της COVID-19; Πρέπει να συμβιβαστούμε με το ενδεχόμενο κάθε λίγους μήνες να προκύπτει μια νέα παραλλαγή που θα δημιουργεί την ανάγκη για νέα εμβόλια και νέους περιορισμούς;

– Υπάρχουν πολλά πιθανά σενάρια. Η ικανότητα του ιού να μεταλλάσσεται προς όφελός του δεν είναι αέναη. Το πότε ακριβώς θα σταματήσει είναι πάρα πολύ δύσκολο να απαντηθεί αυτή τη στιγμή. Κάποια στιγμή όμως θα ξεθυμάνει.

Ετήσιες δόσεις

ΜΑΪΝΤΕ. Ο ερευνητής και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας BioNTech, Ουγκούρ Σαχίν, δήλωσε ότι η παραλλαγή «Ομικρον» του κορωνοϊού «μπορεί να είναι σε θέση να μολύνει εμβολιασμένους. Περιμένουμε όμως ότι οι εμβολιασμένοι θα εξακολουθούν να είναι προστατευμένοι από βαριά νόσηση». «Η παραλλαγή με τις πολλές μεταλλάξεις εμφανίστηκε νωρίτερα από ό,τι περιμέναμε», είπε. «Περίμενα να εμφανιστεί κάποια στιγμή το 2022, αλλά είναι ήδη εδώ». Ο Σαχίν πρόσθεσε ότι οι μεταλλάξεις πιθανώς θα καταστήσουν την ανάγκη χορήγησης ελαφρώς παραλλαγμένου εμβολίου σε ετήσια βάση, όπως συμβαίνει με το εμβόλιο της γρίπης. «Πιστεύω ότι κάποια στιγμή θα χρειαστούμε εμβόλιο κατά της νέας παραλλαγής, το θέμα είναι πόσο γρήγορα», κατέληξε ο Σαχίν. Τα κρούσματα και οι νοσηλείες στην Ευρώπη βρίσκονται σε άνοδο ανεξάρτητα από το νέο στέλεχος, που δεν έχει εξαπλωθεί ακόμη στη Γηραιά Ηπειρο. Στο Βέλγιο, η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι τα δημοτικά σχολεία θα κλείσουν για Χριστούγεννα μία εβδομάδα νωρίτερα, ώστε να μειωθούν οι εστίες μετάδοσης του ιού, ενώ έχουν ήδη επιβληθεί περιορισμοί στη νυκτερινή διασκέδαση. Εν τη μεταξύ, τα αποτελέσματα για τις σπάνιες παρενέργειες των εμβολίων της Pfizer και της Moderna, σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα, παρουσιάζουν επιτροπή Φαρμακοεπαγρύπνησης - Αξιολόγησης Κινδύνου (PRAC) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA). Οι έρευνες επιβεβαιώνουν την πιθανότητα εμφάνισης «πολύ σπάνιων» παρενεργειών μυοκαρδίτιδας - περικαρδίτιδας, αλλά τονίζουν ότι τα οφέλη των εμβολίων υπερτερούν ασφώς των παρενεργειών.

REUTERS, APPE

Ο ΠΟΥ ως Κασσάνδρα, η Αφρική και η «σφήνα» της Κίνας

Εδώ και μήνες ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εκκρίπει τις πλούσιες χώρες να μην επισπεύδουν τη χορήγηση ενισχυτικών δόσεων και δη στον γενικό πληθυσμό, τη στιγμή που παραμένει τόσο χαμηλό το ποσοστό εμβολιασμού, ακόμη και με μία δόση, στους κατοίκους των αναπτυσσόμενων χωρών. Η αντιστήριξη αυτή αποτελεί σκάνδαλο, είχε πει πρόσφατα ο γενικός διευθυντής του ΠΟΥ, Τέντρος Αντάνομ Γκεμπρεγέσους. Μέχρι στιγμής μόνο το 7,3% των Αφρικανών είναι πλήρως εμβολιασμένο έναντι 58% σε ΗΠΑ και Ευρώπη, όπου άρχισε ήδη να χορηγείται ευρέως η τρίτη δόση. «Κάθε μέρα γίνονται παγκοσμίως έξι φορές περισσότερες ενισχυτικές δόσεις διεθνώς απ' ό,τι πρώτες δόσεις σε αναπτυσσόμενες χώρες», είχε πει ο Τέντρος Γκεμπρεγέσους. Ζητώντας να σταματήσει άμεσα αυτή η δυσαναλογία στην κατανομή των εμβολίων και να θωρακιστούν υγειονομικοί, ηλικιωμένοι και ανοσοκατεσταλμένοι στις φτωχές χώρες.

Η αγωνία του επικεφαλής του ΠΟΥ δεν αφορούσε μόνο τους απροστάτευτους κατοίκους των αναπτυσσόμενων χωρών, αλλά και τον κίνδυνο ανάπτυξης νέων επικινδύνων στελεχών σε αυτές και την εξαγωγή τους στον υπόλοιπο κόσμο. Οι φόβοι του επιβεβαιώθηκαν με τον εντοπισμό του νέου στελέχους B.1.1.529 στη Νότια Αφρική, που βαρτίστηκε την περασμένη εβδομάδα «Ομικρον» και χαρακτηρίστηκε «στέλεχος που εμπνέει ανησυχία». Το πλέον ανησυχητικό εύρημα

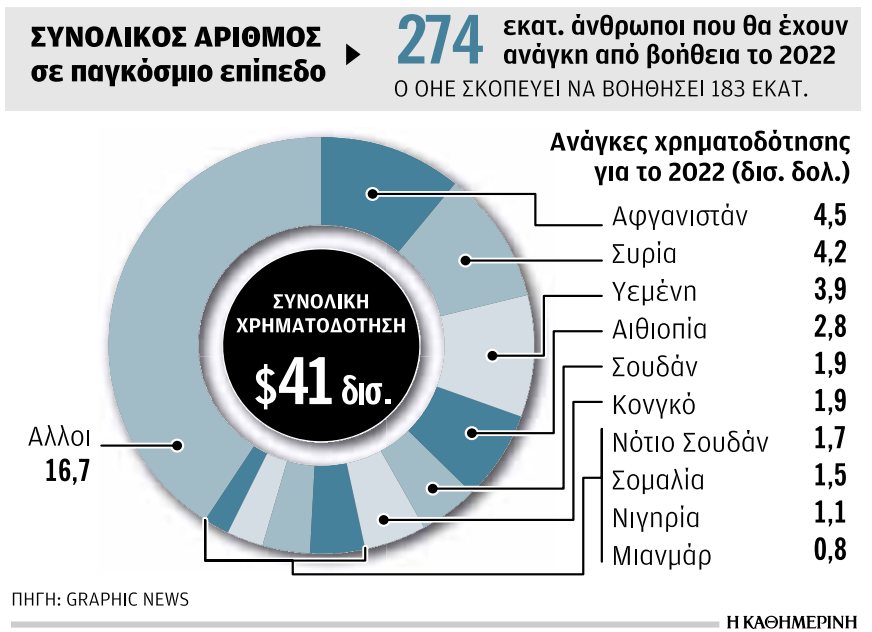
Ερευνητές διαμαρτύρονται ότι ο ταξιδιωτικός αποκλεισμός χωρών στη Μαύρη Ηπειρο θα μπορούσε να στερήσει από το εγχώριο επιστημονικό δυναμικό πολύτιμα αντιδραστήρια για τη μελέτη του νέου στελέχους.

είναι πως περιέχει 32 μεταλλάξεις στα γονίδια της πρωτεΐνης-ακίδας που χρησιμοποιεί ο ιός προκειμένου να εισβάλει στα ανθρώπινα κύτταρα. Αν και δεν έχει επιβεβαιωθεί η ακριβής καταγωγή του νέου στελέχους, ένα από τα επικρατέστερα σενάρια είναι πως επώαστηκε στον οργανισμό κάποιου ασθενούς με χαμηλό ανοσοποιητικό, ενδεχομένως με HIV, όπου είχε τον χρόνο να δημιουργήσει τη σωρεία μεταλλάξεων και συνεπώς να καθιστούν εξαιρετικά απειλητικό. Αν είχε εισαχθεί ο ΠΟΥ και είχαν εμβολιαστεί εγκαίρως οι ανοσοκατεσταλμένοι στον αναπτυσσόμενο κόσμο, ίσως είχε αποτραπεί η εμφάνισή της «Ομικρον».

Οχι μόνο δεν συνέβη αυτό, όμως, αλλά η Νότια Αφρική που πρώτη εντόπισε και ενημέρωσε τους αρμόδιους διεθνείς φορείς για το νέο στέλεχος, τιμωρήθηκε για

Ο ΟΗΕ αναζητεί το ποσό-ρεκόρ των 41 δισ. δολ. για βοήθεια

Ο ΟΗΕ χρειάζεται 41 δισ. δολ. για να χρηματοδοτήσει την ανθρωπιστική βοήθεια σε 183 εκατ. ανθρώπους, κατοίκους 63 χωρών, καθώς η πανδημία εισέρχεται πλέον στην τρίτη της χρονιά και ο απολογισμός συγκρούσεων και κλιματικής αλλαγής μεγαλώνει.

τη διαφάνειά της με παγκόσμιο ταξιδιωτικό αποκλεισμό. Μετά την ανακοίνωση, η μία χώρα μετά την άλλη αποφάσισαν

να κλείσουν τα σύνορά τους με την αφρικανική χώρα και τις γειτονικές της, στέλνοντας έτσι μια έμμεση προειδοποίηση

ψη σε όσους θελήσουν μελλοντικά να πράξουν κάτι αντίστοιχο ό,τι κινδυνεύουν με διεθνή απομόνωση.

Όπως αποδείχθηκε, ωστόσο, ούτε η αναστολή ταξιδιών είναι αποτελεσματικό μέτρο για την αναχαίτιση της εξάπλωσης του νέου στελέχους, που αυτήν την εβδομάδα βρέθηκε όχι μόνο στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ, αλλά και σε δεκάδες άλλες χώρες του κόσμου. Σύμφωνα, μάλιστα, με τις υγειονομικές αρχές στην Ολλανδία, το στέλεχος βρισκόταν ήδη στη χώρα μία εβδομάδα πριν από τον εντοπισμό της στη Νότια Αφρική. Το κλείσιμο συνόρων έχει ξαναβρεθεί στο επίκεντρο αντιπαράθεσεων ως αναποτελεσματικό και άδικο μέτρο στη διάρκεια υγειονομικών κρίσεων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η κρίση του Εμπολα το 2014, όταν αντίστοιχες απαγορεύσεις είχαν διακοπεί τη ροή φαρμακευτικού και ιατρικού υλικού.

«Η εξέχουσα επιστήμη θα έπρεπε να εγκαθίσταται, όχι να τιμωρείται», σχολίασε το υπουργείο Εξωτερικών της Νότιας Αφρικής, λέγοντας ότι οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί εις βάρος της χώρας είναι σαν να ποινικοποιείται η ανάλυση της γονιδιακής αλληλουχίας του στελέχους στα προηγμένα εργαστήρια της χώρας. «Αυτά τα μέτρα βασίζονται στην πολιτική και όχι στην επιστήμη. Είναι λάθος. Γιατί κλειδώνουμε την Αφρική, όταν το στέλεχος βρίσκεται ήδη σε τρεις ηπείρους;» ήταν η εύλογη απορία του Αλογιάντε Αλακίγια, επικεφαλής της συμμαχίας για

τη διανομή εμβολίων της Αφρικανικής Ενωσης. Πράγματι, ουδείς σκεφτόταν να αποκόψει το Ηνωμένο Βασίλειο από τον υπόλοιπο κόσμο, όταν έγινε εκεί κυρίαρχο το στέλεχος «Δέλτα». Επιπλέον, ερευνητές στη Νότια Αφρική διαμαρτύρονται ότι ο ταξιδιωτικός αποκλεισμός θα μπορούσε να στερήσει από το εγχώριο επιστημονικό δυναμικό πολύτιμα αντιδραστήρια για τη μελέτη του νέου στελέχους.

Μειωμένες επενδύσεις

Το κενό της Δύσης και την αγανάκτηση στα απομονωμένους ηπείρου έσπυσε να εκμεταλλευθεί και σε αυτήν τη συγκυρία η Κίνα, που υποσχέθηκε ένα δισ. δόσεις εμβολίων για την Αφρική, επιδιόκμηση στην προσφιλή της διπλωματία των εμβολίων. Ωστόσο ο Economist διαπιστώνει –στο τελευταίο του τεύχος– πως η Κίνα μάλλον αρχίζει να χάνει το ενδιαφέρον της για επενδύσεις στην Αφρική. Αυτήν την εβδομάδα ο πρόεδρος Xi Τζινπινγκ δεσμεύθηκε ότι το Πεκίνο θα επενδύσει 40 δισ. δολάρια σε αφρικανικές χώρες τα επόμενα τρία χρόνια, ένα ποσό κατά 33% χαμηλότερο συνολικά με τις προηγούμενες τριετίες.

Η μείωση αυτή είναι, σύμφωνα με οικονομολόγους, μια ένδειξη πως η Κίνα βλέπει ότι οι τοποθετήσεις στα αποφέρουν μειωμένα κέρδη στην ίδια. Όλα αυτά έρχονται σε μια στιγμή που ο ΟΗΕ διαπιστώνει αυξημένες ανάγκες για ανθρωπιστική βοήθεια στην περιοχή, καθώς η πανδημία μπαίνει στον τρίτο της χρόνο.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΚΙΤΣΗ

Είναι παροδικός ο πληθωρισμός;

Τι σημαίνει ότι ο πληθωρισμός είναι «παροδικός»; Κατά μία άποψη σημαίνει ότι η διάρκεια του θα είναι αρκετά σύντομη, ώστε να μην επηρεάσει με μονιμότερο τρόπο οικονομικές συμπεριφορές και πληθωριστικές προσδοκίες. Γιατί αν ενισχυθούν οι πληθωριστικές προσδοκίες, αυξηθεί το κόστος παραγωγής και αυτό το αυξημένο κόστος αρχίζει να περνάει στις τελικές τιμές, ο πληθωρισμός παύει να είναι παροδικός, γίνεται αυτοτροφοδοτούμενο φαινόμενο. Μέχρι πρόσφατα, λοιπόν, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed), αλλά και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) συμφωνούσαν ότι ο παρατηρούμενος πληθωρισμός είναι ένα παροδικό φαινόμενο που θα ξεφρου-

σκώσει στα μέσα του 2022 και θα αρχίσει να επανέρχεται στην περιοχή του 2%. Από την περασμένη Τρίτη τα πράγματα άλλαξαν.

Ο πρόεδρος της Fed, Τζερόμι Πάουελ, λίγο αφότου ανανεώθηκε η θητεία του δήλωσε ότι είναι καιρός να σταματήσουμε να χρησιμοποιούμε πλέον τον χαρακτηρισμό «παροδικός» για τον πληθωρισμό. «Χρησιμοποιούμε αυτόν τον χαρακτηρισμό για να δηλώσουμε πως δεν θα παγώσει τις τιμές σε υψηλότερα επίπεδα. Είναι καιρός να αποσυρούμε αυτή τη διατύπωση», είπε. Ο Τζερόμι Πάουελ δεν θα μείνει στα λόγια. Η άνοδος των επιτοκίων είναι στον ορίζοντα. Προς τούτο, ανακοίνωσε ότι η Fed, το αμέσως προ-

Είναι θέμα χρόνου η άνοδος του κόστους δανεισμού της υπερχρεωμένης χώρας μας.

σεχές διάστημα, θα συζητήσει το ενδεχόμενο τερματισμού του προγράμματος ποσοτικών χαλάρωσης (έκδοσης νέου χρήματος) μερικούς μήνες νωρίτερα από τα μέσα του 2022.

Η ΕΚΤ, προς το παρόν, επιμένει ότι ο πληθωρισμός είναι παροδικός, παρότι σκαρφάωσε στο 4,9% στην Ευρώζων

τον Νοέμβριο – πάνω και από τις πιο απαισιόδοξες προβλέψεις. Το στοιχείο αυτό θα ανεβάσει το θερμομότρο στην κρίσιμη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου, όπου θα συζητηθεί και το μέλλον του έκτακτου προγράμματος αγοράς ομολόγων και του τακτικού προγράμματος ποσοτικών χαλάρωσης. Θα συζητηθεί, επίσης, η μεταχείριση που μέλλεται στους ελληνικούς τίτλους. Ως γνωστόν, η ΕΚΤ αγοράζει κατ' εξαίρεση ελληνικά ομόλογα στο πλαίσιο του έκτακτου προγράμματος. Αραγε, θα ενταχθούν αυτά, υπό όρους, στο κανονικό πρόγραμμα ποσοτικών χαλάρωσης; Τελευταία, τα μηνύματα που εκπέμπουν στελέχη της ΕΚΤ δεν είναι σαφή και προοιωνίζονται μια δύσκολη

συζήτηση με αμφίρροπο αποτέλεσμα. Το τελευταίο είναι ένα ειδικό ζήτημα εξαιρετικής σημασίας για τη χώρα. Αλλά σημαντική για τη χώρα είναι, έτσι ή αλλιώς, η άνοδος του πληθωρισμού. Οχι μόνο για τα οικονομικά ασθενέστερα νοικοκυριά.

Σηματοδοτεί την άνοδο των επιτοκίων, υποδηλώνει ότι είναι θέμα χρόνου η άνοδος του κόστους δανεισμού, τόσο του ελληνικού Δημοσίου (στο τμήμα του χρέους που είναι με μεταβλητό επιτόκιο και στις επόμενες, νέες εκδόσεις ομολόγων...) όσο και των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Για μια βαριά υπερχρεωμένη χώρα, όπως η Ελλάδα, αυτή η μεταβλητή είναι κρίσιμη, μπορεί να ανατρέψει την εικόνα.

Δεν είναι το μόνο. Συνυπολογίστε τη διάβρωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων από την άνοδο του κόστους – μόνο η άνοδος της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής της ελληνικής βιομηχανίας με 150 εκατ. ευρώ κάθε μήνα.

Σε μια κανονική χώρα, αυτά θα ήταν αντικείμενο συζήτησης, αναζήτησης απαντήσεων και περιοχής πνεύμα εθνικής συνεννόησης. Στα καθ' ημάς δεν είναι. Και μάλλον απίθανο να γίνουν στην παρατεταμένη προεκλογική περίοδο που διανύει η χώρα μας.

kalitsiskostas@yahoo.com

ΑΝΑΛΥΣΗ
EUROBANK*

Μήνυμα για εξομάλυνση της νομισματικής πολιτικής

Το νέο κύμα πανδημίας που έχει «κτυπήσει» το βόρειο ημισφαίριο και η γρήγορη εξάπλωση της νέας μετάλλαξης «Ομικρον», έχουν υποχρεώσει κυβερνήσεις ευρωπαϊκών χωρών στην εφαρμογή αυστηρότερων μέτρων προφυλάξης κατά της πανδημίας. Η εξέλιξη αυτή έστρεψε τους επενδυτές στα ευρωπαϊκά ομόλογα μακροχρόνιας διάρκειας, με την απόδοση του 10ετούς γερμανικού τίτλου (η απόδοση κινείται αντίθετα από την τιμή) να υποχωρεί κοντά στο -0,42% για πρώτη φορά τους τελευταίους 2½ μήνες περίπου, παρά τη συνεχιζόμενη ενίσχυση των πληθωριστικών πιέσεων. Σύμφωνα με τη Eurostat, ο κύριος δείκτης τιμών καταναλωτή της Ευρωζώνης παρέμεινε σε ανοδική τροχιά τον Νοέμβριο, σημειώνοντας αύξηση κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες στο 4,9% σε ετήσια βάση, το υψηλότερο επίπεδο από το 1999 που ιδρύθηκε η Ευρωζώνη, λόγω υψηλότερων τιμών ενέργειας αλλά και αύξησης του δομικού δείκτη πληθωρισμού κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες στο 2,6%, το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 26 ετών, κυρίως υπό την πίεση της συνεχιζόμενης ανισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Εντούτοις, σύμφωνα με επαναλαμβανόμενες δηλώσεις της προέδρου της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ, οι αυξήσεις των τιμών θεωρούνται παροδικές καθώς οφείλονται στην ενεργειακή κρίση και σε έκτακτους παράγοντες που αναμένεται να αποκλιμακωθούν σταδιακά, δίνοντας το μήνυμα στις αγορές ότι το ενδεχόμενο αυξήσεων των επιτοκίων παραμένει μακρινό. Ωστόσο, σε ομίλια του στην Τραπεζική Επιτροπή της Γερουσίας,

ο επικεφαλής της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed) Τζερόμ Πάουελ, αν και ανέφερε ότι αναμένεται ο πληθωρισμός να υποχωρήσει το δεύτερο εξάμηνο του 2022, εξέφρασε την έντονη ανησυχία του για τον αυξημένο κίνδυνο διατήρησης των τιμών σε υψηλά επίπεδα για διάστημα μεγαλύτερο από το αρχικώς προβλεπόμενο.

Δεδομένης της ανησυχίας αυτής, και ενώ η αμερικανική οικονομία παραμένει σε σταθερή πορεία ανάκαμψης, ο κ. Πάουελ σημείωσε ότι η αρμόδια επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει στην επόμενη συνεδρίαση νομισματικής πολιτικής το ενδεχόμενο μεγαλύτερης – από αυτήν που ανακοινώθηκε τον προηγούμενο μήνα – μείωσης του μηνιαίου ρυθμού αγορών περιουσιακών στοιχείων (tapering). Μία τέτοια εξέλιξη, σύμφωνα με την εκτίμηση της αγοράς, θα έφερνε πιο κοντά τον χρόνο αύξησης των αμερικανικών επιτοκίων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξουν το επόμενο διάστημα ιδιαίτερα αρνητικές εκπλήξεις στο μέτωπο της οικονομίας ή της πανδημίας. Υπό το πρίσμα της διαφανόμενης αποκλίνοσης νομισματικής πολιτικής μεταξύ της Fed και της ΕΚΤ, η ισοτιμία ευρώ/δολ. έχασε έδαφος, υποχωρώντας λίγο χαμηλότερα από το επίπεδο 1,1300 στο τέλος της εβδομάδας έπειτα από άνοδο πάνω από το 1,1382 την Τρίτη για πρώτη φορά τις τελευταίες δύο εβδομάδες, παραμένοντας όμως σχεδόν αμετάβλητη σε εβδομαδιαία βάση.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Εκδόσεις ομολόγων 4 δισ. ευρώ σχεδιάζουν οι τράπεζες το 2022

Οι αποφάσεις της ΕΚΤ για τους ελληνικούς τίτλους θα κρίνουν το επιτόκιο

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΣΟΡΤΖΗ

Την πρόσβασή τους στις αγορές για το 2022 ετοιμάζουν οι τράπεζες με νέες εκδόσεις ομολόγων και με το βλέμμα στραμμένο στις αποφάσεις της ΕΚΤ για την τύχη των ελληνικών τίτλων στη μετα-PEPP εποχή. Αν και το πρόγραμμα εκδόσεων των ελληνικών τραπεζών δεν επηρεάζεται ευθέως από την πολιτική της ΕΚΤ και τις προοπτικές να συνεχίσει να αγοράζει ελληνικά ομόλογα, η πιθανή άνοδος του κόστους άντλησης κεφαλαίων αποτελεί κρίσιμη παράμετρο στην εξίσωση για τον χρόνο προσφυγής στις αγορές, που έχει προεξοφληθεί με εκδόσεις ύψους 4 δισ. ευρώ και από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες την επόμενη χρονιά.

Πρόκειται για ποσά που θα αντληθούν προκειμένου το τραπεζικό σύστημα να καλύψει τις ελάχιστες απαιτήσεις για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (Minimum Requirements for Own Funds and Eligible Liabilities - MREL) που επιβάλλει ο SRB (Single

Τα ποσά θα καλύψουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις.

Resolution Board) και οι οποίες δεν έχουν να κάνουν με τα απαιτούμενα εποπτικά κεφάλαια, αλλά το κεφαλαιακό μαζιλάρι που πρέπει να διαθέτουν οι τράπεζες για την περίπτωση αναδιάρθρωσης.

Οι τραπεζικοί τίτλοι είναι στο επίκεντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος, καθώς εξασφαλίζουν ικανοποιητικές αποδόσεις από 2,5% έως 8% περίπου, ανάλογα με την κατηγορία, δηλαδή εάν πρόκειται για senior preferred, Tier II ή AT1 τίτλους και από το 2019 που οι τράπεζες επανήλθαν στις αγορές

Τραπεζικά στελέχη εξηγούν ότι οι πιέσεις το τελευταίο διάστημα στους τραπεζικούς τίτλους δεν δημιουργούν ανησυχία, καθώς απηχούν τις αντίστοιχες πιέσεις στους τίτλους του Δημοσίου εν αναμονή της ευθυμιορίας της ΕΚΤ.

–με πρώτη την Πειραιώς– έχουν αντληθεί περίπου 5 δισ. ευρώ. Τραπεζικά στελέχη εξηγούν ότι οι πιέσεις που δέχθηκαν το τελευταίο διάστημα οι τραπεζικοί τίτλοι δεν δημιουργούν ανησυχία, καθώς απηχούν τις αντίστοιχες πιέσεις που δέχονται και οι τίτλοι του Δημοσίου εν αναμονή της ευθυμιορίας της ΕΚΤ. Σε κάθε περίπτωση όμως η άνοδος των επιτοκίων –υπολογίζεται σε 100 μονάδες βάσης περίπου– αυξάνει το κόστος δανεισμού σε μια ευαίσθητη συγκυρία έως ότου ξεκα-

θαρίσει το τοπίο για την τύχη των ελληνικών ομολόγων.

Το κόστος των τραπεζικών ομολόγων που θα εκδώσουν οι ελληνικές τράπεζες το 2022 αποκτά σημασία, καθώς σημαντικό μέρος αυτών θα είναι κεφάλαια της κατηγορίας AT1. Πρόκειται για την αμέσως επόμενη κατηγορία κεφαλαίων που συμμετέχει σε ένα ενδεχόμενο bail in μετά τις μετοχές.

Αν και οι τράπεζες δεν αντιμετωπίζουν τέτοιο ενδεχόμενο, οι AT1 εκδόσεις είναι α-

κρίβότερες τόσο σε σχέση με τα ομόλογα της κατηγορίας Tier II όπως και τα senior preferred notes, που ακολουθούν στην κατάρταξη.

Κάθε τράπεζα στο πλαίσιο των υποχρεώσεων MREL έχει συγκεκριμένο όριο εκδόσεων ανά κατηγορία ομολόγων και με βάση την προέλευση των κεφαλαίων της και την έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο διαμορφώνει το δικό της πρόγραμμα εκδόσεων. Έτσι, η Τράπεζα Πειραιώς έχει εξαντλήσει τη δυνατότητα εκδόσεων AT1 μετά την έκδοση ύψους 600 εκατ. ευρώ που ολοκλήρωσε τον περασμένο Ιούνιο, αλλά και την έκδοση ομολόγου μειωμένων εξασφάλισης (Tier II) ύψους 500 εκατ. ευρώ που εξέδωσε τον Φεβρουάριο του 2020, με επιτόκιο 8,75% και 5,5% αντίστοιχα. Με αυτό το δεδομένο η τράπεζα προσανατολίζεται για το 2022 σε senior preferred εκδόσεις ύψους περίπου έως 1 δισ. ευρώ.

Στον αντιποδα κινούνται Alpha Bank, Eurobank και Εθνική, που θα προσφύγουν στις αγορές κυρίως με AT1. Όπως ανακοίνωσε η διοίκηση της Eurobank, το πρόγραμμα εκδόσεων του 2022 προβλέπει έως 600 εκατ. ευρώ AT1 κεφάλαια και 200 εκατ. ευρώ περίπου Tier II. Εμφαση θα δοθεί στην πρώτη κατηγορία εν αναμονή και των αποφάσεων στις αρχές του 2023 για την ανάκληση του Tier II ομολόγου που η τράπεζα είχε εκδώσει το 2018 και το οποίο καλύφθηκε από το ελληνικό Δημόσιο με επιτόκιο 6,4% την περίοδο εκείνη, το οποίο σήμερα με βάση τις συνθήκες της αγοράς θεωρείται ακριβό.

Ομόλογα έως 1 δισ. ευρώ στις κατηγορίες Tier II και AT1 προγραμματίζει η Εθνική Τράπεζα εντός του 2022, η οποία με εξαίρεση τον τίτλο Tier II τον Ιούλιο του 2010 δεν προχώρησε σε αντίστοιχη έκδοση το 2021, καλύπτοντας από άλλες πηγές τις υποχρεώσεις σε MREL. Τέλος, η Alpha Bank έχει προχωρήσει το 2020 και το 2021 σε δύο εκδόσεις ομολόγων Tier II, 500 εκατ. ευρώ η κάθε μία και πλέον προσανατολίζεται στην έκδοση AT1 ομολόγου έως και 800 εκατ. ευρώ.

Μικρές απώλειες σημείωσε την Τρίτη το Χρηματιστήριο

Μικρές απώλειες σημείωσε την Τρίτη το κυπριακό χρηματιστήριο. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 66,32 μονάδες, σημειώνοντας οριακή πτώση της τάξης του 0,23%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στα €151.473.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 39,73 μονάδες, καταγράφοντας, επίσης, οριακή πτώση σε ποσοστό 0,18%.

Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, ζημιές κατέγραψαν ο δείκτης της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 0,31% και της Εναλλακτικής 0,02%. Κέρδη σημείωσε μόνο ο δείκτης των Ξενοδοχείων σε ποσοστό 0,08%, ενώ αμετάβλητος παρέμεινε ο δείκτης των Επενδυτικών. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €60.988 (τιμή κλεισίματος €1,015 – πτώση 0,49%), της Δημόσιας Επενδυτικής με €29.623

(τιμή κλεισίματος €0,37 – χωρίς μεταβολή), της Ελληνικής Τράπεζας με €23.336 (τιμή κλεισίματος €0,82 – πτώση 0,49%), της Κυπριακής Εταιρείας Τσι-

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 66,32 μονάδες, σημειώνοντας οριακή πτώση της τάξης του 0,23%.

μέντων με €13.093 (τιμή κλεισίματος €0,50 – πτώση 0,99%) και της Πανδώρα Επενδύσεις με €5.520 (τιμή κλεισίματος €0,067 – πτώση 2,92%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 4 κινήθηκαν ανοδικά, 7 κινήθηκαν καθοδικά και 5 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 115.

Σε επενδυτική βαθμίδα το δεύτερο εξάμηνο του 2022 η Ελλάδα

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Επιστροφή της Ελλάδας στην επενδυτική βαθμίδα στο δεύτερο εξάμηνο του 2022 «βλέπει» η JP Morgan και αρκετά ταχύτερα από τις εκτιμήσεις του οικονομικού επιτελείου, το οποίο τοποθετεί την επίτευξη αυτού του ορόσημου εντός του πρώτου εξαμήνου του 2023, ενώ χαρακτηρίζει τα ελληνικά ομόλογα ως τα κορυφαία επενδυτικά «στοιχεία» του επόμενου έτους.

Πιο αναλυτικά, η αμερικανική τράπεζα επισημαίνει πως τηρεί εποικοδομητική στάση στο σύνολο των ομολόγων της Ευρωζώνης το α' εξάμηνο του 2022, αναμένοντας μικρή πίεση στα spreads κατά το δεύτερο μισό του νέου έτους.

Από τις χώρες της περιφέρειας, όπως τονίζει, προτιμά την Ελλάδα και την Ιταλία και έτσι τηρεί θετικές θέσεις (overweight), ενώ προτείνει γενικότερα αγορά (long θέσεις) των ελληνικών ομολόγων έναντι των ομολόγων όλων των υπόλοιπων περιφερειών.

Η Ελλάδα, όπως η Κύπρος και η Πορτογαλία, είδε την πιστοληπτική της ικανότητα να αναβαθμίζεται από τους οίκους και το 2021, οι οποίοι τόνισαν σε σχετικές τους εκδόσεις ότι ο κίνδυνος αρνητικής αξιολόγησης για τα κράτη της Ευρωζώνης είναι γενικά χαμηλός βραχυπρόθεσμα, λόγω του ιστορικά χαμηλού κόστους χρηματοδότησης, χάρη στην υποστηρικτική στάση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας αλλά και της Ε.Ε μέσω

Η αμερικανική τράπεζα προτείνει αγορά των ελληνικών ομολόγων έναντι των ομολόγων όλων της υπόλοιπης περιφέρειας.

του Ταμείου Ανάκαμψης, όπως σημειώνει η JP Morgan. Σύμφωνα με το βασικό της σενάριο, οι θετικές κινήσεις στις αξιολογήσεις από τους οίκους θα συνεχιστούν και το επόμενο έτος, ειδικά για τα μικρότερα κράτη, με την Ελλάδα να φτάνει πιθανώς στην επενδυτική βαθμίδα το β' εξάμηνο του 2022.

Αυτό ουσιαστικά σημαίνει πως μέσα στους επόμενους 12 μήνες η Ελλάδα θα καταφέρει να «ανέβει» δύο

σκαλοπάτια με βάση την ανώτερη αξιολόγηση που δίνουν αυτή τη στιγμή οι Fitch, S&P και DBRS και έτσι θα μπει στο γκρουπ των χωρών οι οποίες συμμετέχουν στα προγράμματα ποσοτικών χαλάρωσης της ΕΚΤ, ό,τι και αν αποφασιστεί για τη μετα-PEPP εποχή. Μικραίνει συνεπώς σημαντικά το διάστημα στο οποίο τα ελληνικά ομόλογα –στο χειρότερο σενάριο– δεν θα αγοράζονται από την ΕΚΤ και θα έχουν απλά τη στήριξη της Κεντρικής Τράπεζας μέσω του προγράμματος επανεπενδύσεων. Η αμερικανική τράπεζα εξηγεί τη διευρυνση των ελληνικών spreads το τελευταίο διάστημα, αναφέροντας ακριβώς ότι οφείλεται στην αβεβαιότητα που υπάρχει σχετικά με τη συμπερίληψη των ελληνικών ομολόγων στα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης που θα ισχύουν μετά τη λήξη του PEPP. Σύμφωνα πάντως με το βασικό σενάριο της JP Morgan, τα ελληνικά ομόλογα θα συμμετέχουν σε όποιο πρόγραμμα εφαρμοστεί μετά το PEPP, ενώ κάρη στην ισχυρή ανάπτυξη και το σταθερό πολιτικό τοπίο η Ελλάδα θα μπορούσε δυνητικά να συναλλάσσεται με πολύ χαμηλότερα spreads, όπως συνέβη για μεγάλο μέρος του 2021.

Σε ό,τι αφορά την πορεία της ελληνικής οικονομίας εκτιμά ότι η ανάπτυξη θα διαμορφωθεί στο 5,2% το 2022 και το χρέος θα υποχωρήσει στο 197% του ΑΕΠ. Παράλληλα, «βλέπει» ότι ο πληθωρισμός θα κινηθεί στο 1% το επόμενο έτος, ενώ το έλλειμμα του προϋπολογισμού στο 3,9% του ΑΕΠ.

Η Ελλάδα έχει «όπλα» για ταχεία ανάκαμψη, λέει η Société Générale

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Η κρίση που έχει προκαλέσει η πανδημία στην ελληνική οικονομία αποτελεί άλλη μια δύσκολη στιγμή για τη χώρα, όπως και για όλες τις χώρες διεθνώς, ωστόσο η Société Générale εκτιμά πως η Ελλάδα έχει πλέον τα «όπλα» να την ξεπεράσει πολύ πιο γρήγορα από ό,τι την κρίση χρέους του 2010, όπου χρειάστηκαν 10 χρόνια για να ανακάμψει.

Η γαλλική τράπεζα επισημαίνει πως οι ευθυμιορίες των οίκων αξιολόγησης αποδεικνύουν ακριβώς αυτό, τις ισχυρές βάσεις που έχει η Ελλάδα έναντι της κρίσης, με την S&P και τη Moody's να συνεχίζουν τις αναβαθμίσεις φέτος, λόγω της ανάκαμψης της οικονομίας, των υψηλών ταμειακών διαθεσίμων, τη στήριξη από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και τις συνεχιζόμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Αν και οι αξιολογήσεις της Ελλάδας εξακολουθούν να είναι χαμηλότερες από όλες τις χώρες της Ευρώπης, ωστόσο το χάσμα έχει μειωθεί σημαντικά από το 2015 και τώρα απέχει μόλις δύο βαθμίδες από την επενδυτική βαθμίδα ενώ η αξιολόγησή της βρίσκεται σε ανοδική τροχιά.

Η Société Générale τονίζει

πως η Ελλάδα είναι ξεκάθαρα πολύ καλύτερα προετοιμασμένη για ταχεία ανάκαμψη από την κρίση σε σχέση με μία δεκαετία πριν. Προχωράει σε σειρά διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε θέματα δημοσιονομικής πολιτικής, χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, αγοράς εργασίας και δημόσιας διοίκησης, με τη βοήθεια της Ε.Ε. Αυτά αφορούν τους περιορισμούς στην ανάπτυξη και ενισχύουν την ικανότητα της κυβέρνησης να μειώσει το χρέος της. Παράλληλα, ο τραπεζικός κλάδος, αν και εξακολουθεί να αποτελεί πιστωτική αδυναμία, έχει βελτιωθεί εν μέσω πολλών μεταρρυθμίσεων, με τον δείκτη NPEs να μειώνεται στο 20% τον Ιούνιο του 2021 από 49% το 2017.

Παράλληλα, το κόστος χρηματοδότησης της Ελλάδας είναι πολύ χαμηλότερο από άλλες χώρες. Έχει λάβει μεγάλο ποσό δανείων από τον EFSF και τον ESM με πολύ χαμηλά επιτόκια (περίπου 1,1%) και με μεγάλη διάρκεια και αυτά αντιπροσωπεύουν πλέον το 54% του συνολικού χρέους της. Το εμπορικό μερίδιο του χρέους της είναι μόνο 25% και η ισχυρή στήριξη της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ έχει διατηρήσει τις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων σε σχετικά χαμηλά επίπεδα.

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας, που απαιτούνται για την επίτευξη αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.

© 2020 Deloitte Limited

Connect for impact.

www.deloitte.com/cy

